

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ประกอบด้วยโครงการที่ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะในการปฏิรูปการเรียนรู้ และนำความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (research and development: R&D) ที่บูรณาการแนวคิดหลักในการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมตามทัศนะของวิโรจน์ สารรัตนะ (2551) กับแนวคิดหลักที่สำคัญต่าง ๆ รวม 12 ประการ ประกอบด้วย 1) ลักษณะสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพ 3 ประการ คือ เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายต่อเนื่องเป็นเชิงระบบ 2) หลักการพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิผล 3 ประการ คือ เน้นเพื่อการเรียนรู้และเพื่อนักเรียนที่ชัดเจน เน้นการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับบุคคล กลุ่ม และองค์การ มุ่งการเปลี่ยนแปลงในลักษณะคิดใหญ่แต่เริ่มที่ละนิดจากชุดปฏิบัติการเล็กหลายชุด 3) การปฏิรูปการเรียนรู้ 4) ค่านิยมใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพ 5) การเสริมสร้างพลังอำนาจ 6) การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงาน 7) การเรียนรู้ผู้ใหญ่ 8) การสร้างเสริมประสิทธิภาพในตน 9) รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ 8 รูปแบบ 10) การประเมินผล 5 ประเภท คือ การประเมินปฏิภริยาของบุคลากรต่อโครงการ การประเมินการเรียนรู้ของบุคลากร การประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ การประเมินการใช้ความรู้และทักษะใหม่ของผู้เข้าร่วมโครงการ การประเมินผลต่อนักเรียน 11) การออกแบบโปรแกรมโดยตารางสมเหตุสมผล (Log Frame) และ 12) การวิจัยและพัฒนา 5 ขั้นตอน ซึ่งผลการวิจัยนำเสนอเป็นลำดับดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่พัฒนาได้จากบทที่ 2 เพื่อยืนยันความถูกต้องเหมาะสมของโปรแกรม โดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ผ่านการคัดเลือกตามคุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนด โดยสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structure interview) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อยืนยันความถูกต้องเหมาะสมของโปรแกรมเพื่อให้ได้โปรแกรมที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และตรงกับความต้องการของสังคมไทยและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยสรุปผลดังนี้

ตารางที่ 9 สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลสรุปจากการสัมภาษณ์
<p>1. โปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ร่างขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วยโครงการ 3 โครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก หรือไม่ อย่างไร</p>	<p>โปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ร่างขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วยโครงการ 3 โครงการ มีความเป็นไปได้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กนั้นส่วนใหญ่ครูคนเดียวรับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ในทุกสาระการเรียนรู้ และมากกว่าหนึ่งชั้นเรียน จึงมีข้อจำกัดเรื่องเวลา ต้องบริหารจัดการเวลาให้ดี ซึ่งการที่ครูจะสามารถบริหารจัดการเรื่องเวลาได้ดีและลงตัวนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเจตคติและทักษะในทุกเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการคิด ซึ่งอาจต้องใช้เวลาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละเรื่องมากกว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์แต่ละข้อ แล้วยังต้องจัดการเรียนรู้มากกว่าหนึ่งชั้นเรียนแล้ว ย่อมจะทำให้ครูเหนื่อยมากกว่าปกติ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้ท้อถอย และมีเจตคติที่ไม่ดีเกิดขึ้นได้ ดังนั้นโครงการต่างๆ ทั้ง 3 โครงการน่าทำให้ครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีเจตคติที่ดี มีความรู้ความเข้าใจและทักษะ เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งจะสามารถทำให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน และส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนได้</p>
<p>2. ประเด็นใดบ้างที่มีความสำคัญลำดับต้นๆ ที่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กควรมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน</p>	<p>ประเด็นที่มีความสำคัญลำดับต้นๆ ที่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กควรมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนนั้น ควรเน้นที่ทฤษฎีการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด และการบูรณาการ</p>
<p>3. การบูรณาการแนวคิดและหลักการในการสังเคราะห์โปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีความครอบคลุมหรือไม่ อย่างไร</p>	<p>การบูรณาการแนวคิดและหลักการในการสังเคราะห์โปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในภาพรวมมีความครอบคลุมสำหรับแนวคิดและหลักการที่ยึดถือนั้นควรเพิ่มเรื่องการสนับสนุนการทำงานของครู และหลักการเรียนรู้ผู้ใหญ่</p>

ตารางที่ 9 สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ต่อ)

ประเด็นสัมภาษณ์	ผลสรุปจากการสัมภาษณ์
4. ความสัมพันธ์ของกรอบแนวคิดมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	ความสัมพันธ์ของกรอบแนวคิดในภาพรวมมีความเหมาะสมดี ทั้งความสัมพันธ์ของโครงการต่างๆ และการประเมินเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
5. ความคิดเห็น ข้อสังเกต หรือ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	เป็นเรื่องที่น่าสนใจน่าจะสามารถนำไปทดลองใช้ได้อย่างเกิดประสิทธิผลส่วนในด้านขององค์ประกอบด้านเนื้อหา นั้น ควรเน้นเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่เน้นกระบวนการคิด และการบูรณาการเป็นพิเศษ และควรประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครอง นักเรียนต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนเพิ่มเติม

เพื่อยืนยันความถูกต้องเหมาะสมของโปรแกรมผู้วิจัยจึงได้นำคำให้สัมภาษณ์ บางส่วนมานำเสนอดัง ดังนี้

“.....ประเด็นที่มีความสำคัญลำดับต้น ๆ ที่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กควรมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนนั้น ควรเน้นที่การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นอันดับแรก .....”

(นางนงเยาว์ ประสมเพชร, ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระดับปฏิบัติ, 4 มกราคม 2553)

“.....ครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีเวลาในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในองค์ความรู้ต่างๆ เพื่อการพัฒนาตนเองค่อนข้างยาก เพราะครูคนเดียวรับผิดชอบหลายชั้นเรียน เวลาในแต่ละวันจะหมดไปกับการปฏิบัติหน้าที่สอน ดังนั้นโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ประกอบด้วยโครงการ 3 โครงการ ซึ่งรายละเอียดในโครงการมีการจัดอบรม มีการกำหนดช่วงเวลาให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากเอกสารเสริมความรู้ มีการส่งเสริมสนับสนุนต่างๆ และมีการกำกับติดตามอย่างใกล้ชิด น่าจะทำให้ครูเกิดการพัฒนา ส่งผลต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กและสามารถส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนได้.....”

(ดร.อรรถพล ตรีกตรอง, ผู้ทรงคุณวุฒิระดับบริหาร, 5 มกราคม 2553)

“.....โครงการทั้ง 3 โครงการมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ และควรเพิ่มแนวคิดหลักการที่ยึดถือในเรื่องการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูเข้าไปด้วย เพราะถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะมีส่วนช่วยให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนองค์ประกอบด้านเนื้อหา ด้าน การวิเคราะห์หลักสูตรนั้น มีความเหมาะสมและควรเพิ่มการบูรณาการเข้าไปด้วย.....”

(ดร.พิชญ์ ดุลสุข, ผู้ทรงคุณวุฒิระดับนโยบาย, 7 มกราคม 2553)

“.....การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด ถือเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนที่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะ เพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนได้ .....”

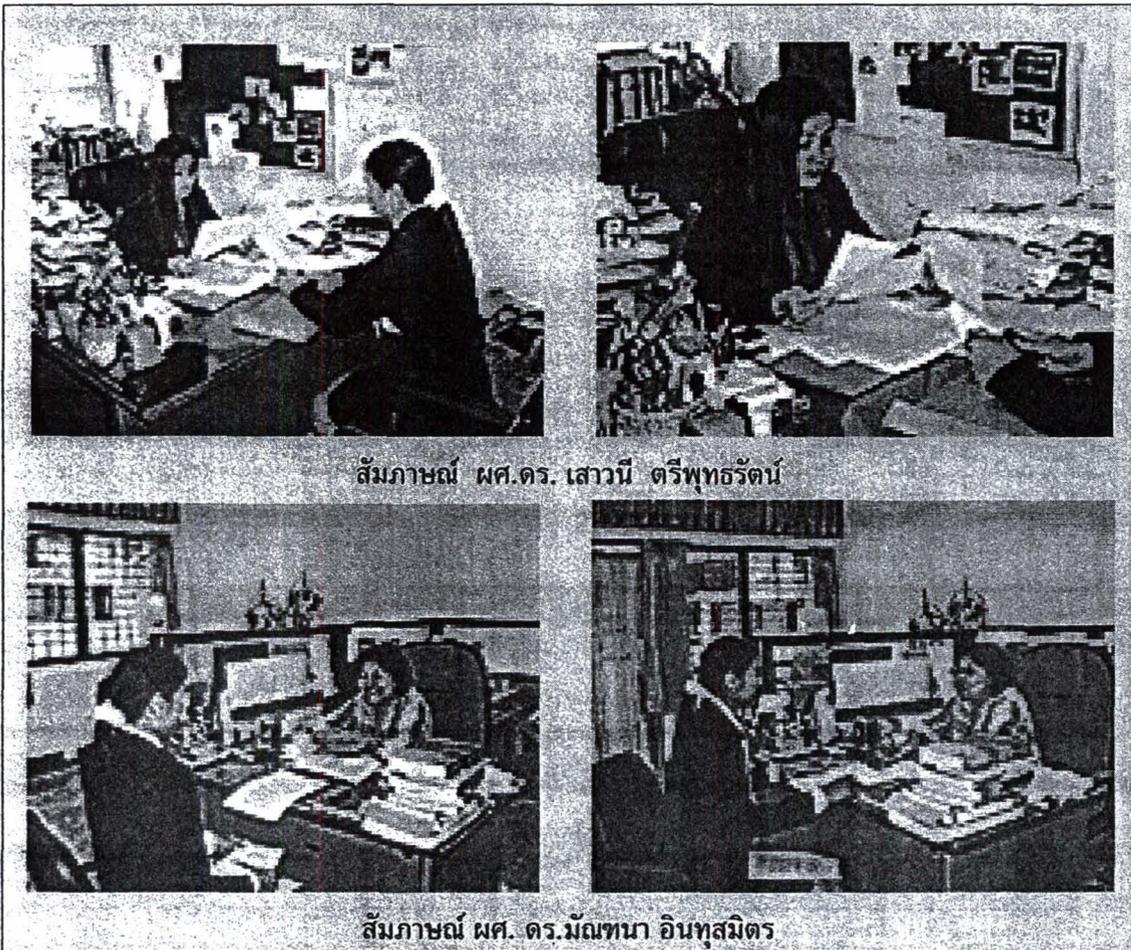
(ดร.สายสมร คักดีคำดวง, ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระดับปฏิบัติ, 11 มกราคม 2553)

“.....โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมักมีครูไม่ครบชั้น ครูคนเดียวสอนหลายชั้น การบูรณาการจึงเป็นเรื่องสำคัญและมีความสำคัญลำดับต้น ๆ ที่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กควรมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะเพื่อให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน .....”

(ผศ.ดร. เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, ผู้ทรงคุณวุฒิระดับนโยบาย, 12 มกราคม 2553)

“.....เป็นเรื่องที่น่าสนใจ กรอบแนวคิด มีความสอดคล้องเหมาะสมสอดคล้ององค์ประกอบด้านเนื้อหาจัดการเรียนรู้นั้นควรเพิ่มทฤษฎีการเรียนรู้เข้าไปด้วย คิดว่าน่าจะสามารถนำไปทดลองใช้ได้อย่างเกิดประสิทธิผล รูปแบบการพัฒนาครูและโครงการต่าง ๆ มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และเป็นไปได้.....”

(ผศ.ดร. มณฑนา อินทุสมิตร, ผู้ทรงคุณวุฒิระดับบริหาร, 14 มกราคม 2553)

สัมภาษณ์ ผศ.ดร. เสาวณี ตรีพุทธรัตน์

สัมภาษณ์ ผศ. ดร.มณฑนา อินทุสมิตร

ภาพที่ 24 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

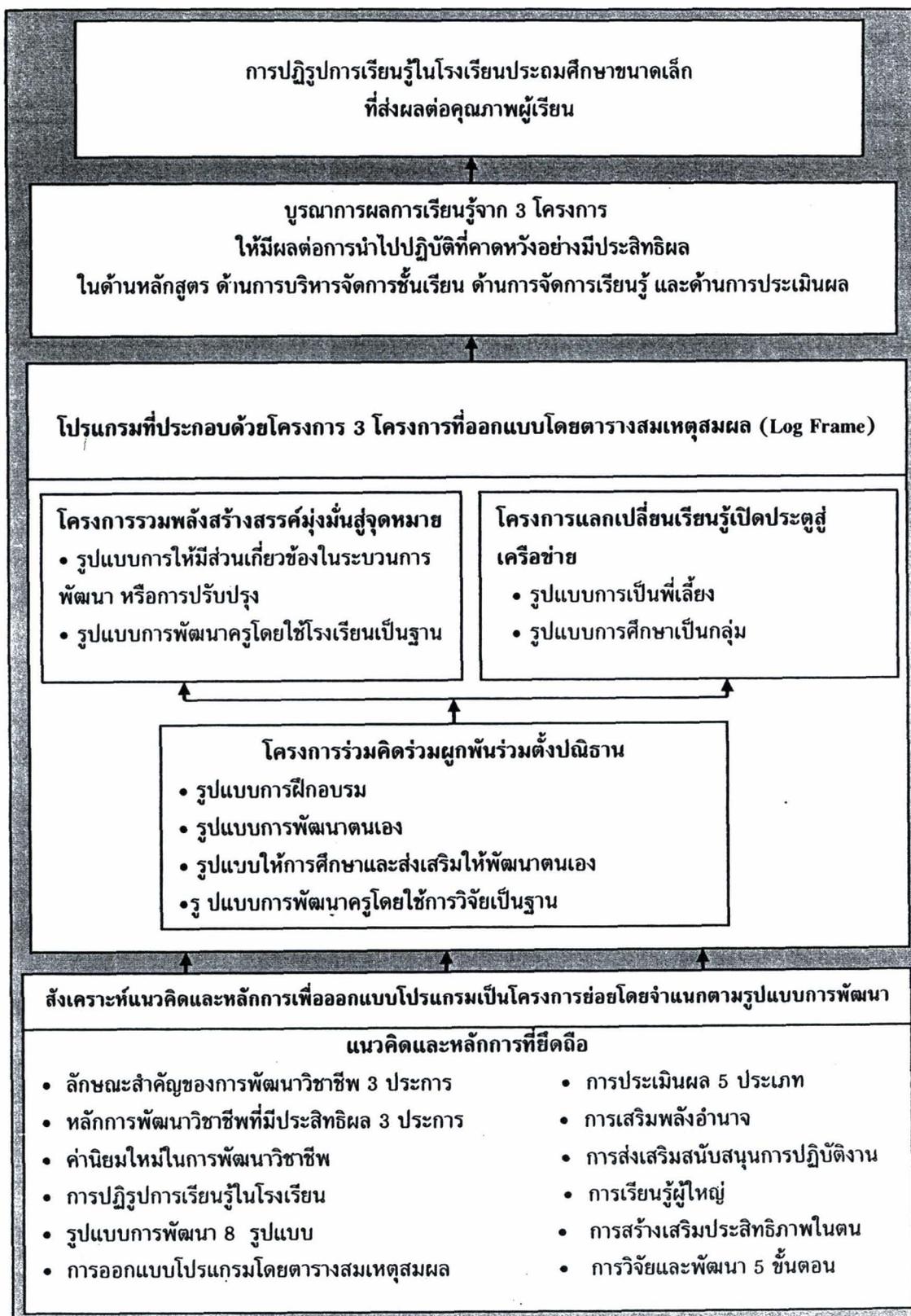

ภาพที่ 24 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ต่อ)

ภาพที่ 24 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ต่อ)

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงเป็นกรอบแนวคิดโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก แสดงดังภาพที่ 25

ภาพที่ 25 กรอบแนวคิดโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. ผลการปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเอกสารประกอบโครงการ ดังนี้

2.1 การจัดทำรายละเอียดโปรแกรม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงกรอบแนวคิดในการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายละเอียดโปรแกรม ที่ประกอบด้วยโครงการย่อยของโปรแกรม 3 โครงการ คือ 1) โครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน 2) โครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย และ 3) โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย โดยจัดทำเป็นโครงการแบบตารางสมเหตุสมผล (Logical Framework: Log Frame) ซึ่งเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานหรือผลผลิตของโครงการกิจกรรมและทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ ตัวบ่งชี้เวลา/ปริมาณและคุณภาพ แหล่งพิสูจน์ และเงื่อนไขประกอบที่สำคัญตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแนะนำ

2.2 การจัดทำเอกสารประกอบโครงการ

เอกสารที่ใช้ในการดำเนินการตามโครงการเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กโดยจัดทำเป็นเอกสารเสริมความรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ 4 ด้าน รวมทั้งหมด 7 เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ 1 ด้านหลักสูตร: การวิเคราะห์หลักสูตร
- เล่มที่ 2 ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน: การวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล
- เล่มที่ 3 ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน: การบริหารจัดการชั้นเรียน
- เล่มที่ 4 ด้านการจัดการเรียนรู้: โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- เล่มที่ 5 ด้านการจัดการเรียนรู้: ที่เน้นกระบวนการคิดและการบูรณาการ
- เล่มที่ 6 ด้านการจัดการเรียนรู้: การวิจัยในชั้นเรียน
- เล่มที่ 7 ด้านการวัดและประเมินผล: การประเมินผลตามสภาพจริง

3. ผลการตรวจสอบและปรับปรุงโปรแกรม

หลังจากวิจัยเพื่อยืนยันความถูกต้องเหมาะสมของโปรแกรมโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวน 6 คน แล้วผู้วิจัยได้ทำการทดสอบโปรแกรมเพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของ Borg (1982, อ้างถึงในวิโรจน์ สารรัตน์, 2551) ที่กล่าวถึงการปรับปรุงแก้ไขสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ไปในกระบวนการวิจัยและพัฒนา (R&D) 3 ขั้นตอน คือ

3.1 การทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข (preliminary field testing and revision)

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไขคือผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจาก 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านโนนแหลมทอง และโรงเรียนบ้านโนนบุรุษ โรงเรียนละ 6 คน โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยสรุปผลดังนี้

ตารางที่ 10 ผลการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องเพื่อ
ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 1

หัวข้ออภิปราย	สรุปผลการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)
1. โครงการร่วม คิดร่วมผูกพัน ร่วมตั้งปณิธาน	วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน ผลงานที่คาดหวังมีความเป็นไปได้ กิจกรรม อบรมควรใช้เวลาประมาณ 3-4 วัน มีความเหมาะสมส่วนเอกสารเสริมความรู้ นั้นควรบรรจุเนื้อหาลงใน 5 เล่ม โดยองค์ประกอบด้านเนื้อหาแต่ละด้าน ควรอยู่ในเล่มเดียวกันการอบรมควรเน้นเรื่องการฝึกทักษะ
2. โครงการรวม พลังสร้างสรรค์ มุ่งมั่นสู่จุดหมาย	วัตถุประสงค์ชัดเจน ผลงานที่คาดหวังมีความเป็นไปได้ ควรมีแผนการนิเทศที่ ชัดเจน ควรมีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อยเดือนละ หนึ่งครั้ง ควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารโดยสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ควรมีเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ
3. โครงการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้เปิดประตู สู่เครือข่าย	วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน ผลงานที่คาดหวังมีความเป็นไปได้ กิจกรรม ควรมีการเลือกประธาน และคณะกรรมการเครือข่าย เลขานุการจัดทำปฏิทินการ ประชุมแจกทุกคน ควรจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม เครือข่ายที่เหมาะสม

นอกจากนี้ จากการสนทนากลุ่มเพื่อการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข ใน
ความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และตรงกับความต้องการของ
สังคมไทยและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวางโดยลงลึกใน
รายละเอียดต่าง ๆ ปรากฏผลการอภิปรายที่สำคัญบางช่วงบางตอนดังนี้

“.....เป็นโปรแกรมพัฒนาครูที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
กรอบเหตุผลสัมพันธ์ของแต่ละโครงการมีความชัดเจน แหล่งพิสูจน์มองเห็นเป็นนามธรรมที่เป็นไปได้
.....”

(นางงามนิตย์ ลิโป้, ผู้บริหารโรงเรียน, 2 มีนาคม 2553)

“.....เอกสารเสริมความรู้มีเนื้อหาที่กระชับ เข้าใจง่าย เหมาะสมในการศึกษาหาความรู้
ด้วยตนเองเพิ่มเติม.....”

(นายพงษ์ธร ทิพย์พรมมา, ครู, 2 มีนาคม 2553)

“.....ความรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดในการอบรมเพื่อพัฒนาครู อยู่ในความสนใจ เพราะบาง
เรื่องยอมรับว่ายังคลุมเครือ โดยเฉพาะการวิเคราะห์หลักสูตร ซึ่งปีการศึกษา 2553 ทุกโรงเรียนต้องได้
ใช้หลักสูตรใหม่คือหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงนับว่าเป็นโอกาสอันดีที่ครูจะ
ได้รับความรู้ใหม่.....”

(นางเพ็ญศรี เหลือสุข, ครู, 2 มีนาคม 2553)

“.....เป็นครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ต้องรับผิดชอบงานสอนหลายชั้น จึงไม่ค่อยมีเวลาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การเข้ารับการอบรมจึงนับว่าสำคัญจำเป็นและควรให้เวลาในการฝึกทักษะต่างๆให้มากกว่าการให้ความรู้.....”

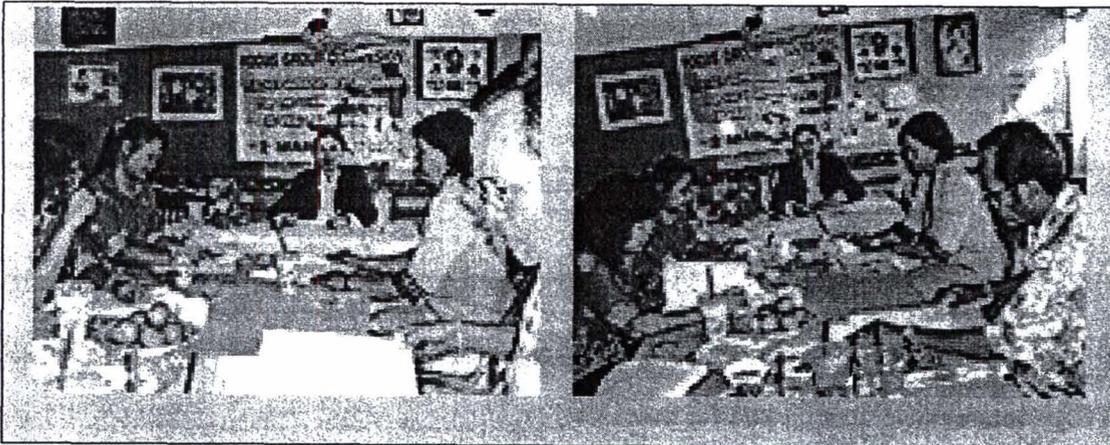
(นางพจมาลย์ ม้องคำ, ครู, 2 มีนาคม 2553)

“.....โครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย เป็นโครงการที่ดีมาก ครูจะได้มีการตื่นตัวในการทำงาน และสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปปฏิบัติอย่างแท้จริง และเป็นเรื่องท้าทาย แต่ครูต้องได้รับการสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจและด้านงบประมาณที่เพียงพอ.....”

(นางเหรียญทอง แก้วบุตร, ครู, 2 มีนาคม 2553)

“.....รายละเอียดของโครงการ ทั้งวัตถุประสงค์ ผลงานที่คาดหวัง และกิจกรรม สอดคล้องและเหมาะสมชัดเจน ในส่วนของการประเมินผลด้านนักเรียนที่มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองด้วยนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะจะทำให้เรารู้ว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด.....”

(นายวิชัย ชาดะมีนา, ประธานกรรมการสถานศึกษา, 2 มีนาคม 2553)

ภาพที่ 26 การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 1

ตารางที่ 11 ผลการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ครั้งที่ 2

หัวข้ออภิปราย	สรุปผลการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)
1. โครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน	การอบรมเป็นรูปแบบการพัฒนาที่ดีสำหรับครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และควรจัดอบรมช่วงปิดภาคเรียนเพื่อไม่ให้กระทบต่อเวลาเรียนของนักเรียน การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากเอกสารเสริมความรู้เป็นการส่งเสริมให้ครูมีนิสัยรักการอ่านและเป็นการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง องค์กรความรู้ในเอกสารเสริมความรู้ควรสรุปให้กระชับ และควรมีรูปเล่มที่กะทัดรัดสะดวกในการพกติดตัวเพื่อสามารถเปิดอ่านได้ทุกสถานที่ ควรมีเวลาให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากเอกสารประกอบการเรียนรู้ซึ่งเป็นเอกสารเสริมความรู้หลังการอบรมก่อนถึงเวลาในการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงไม่น้อยกว่า 10 วัน
2. โครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย	เป็นโครงการที่ดีมาก ทำให้ครูได้นำความรู้ลงสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ตัวอย่างเอกสารต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในเอกสารเสริมความรู้ควรเตรียมไว้ อย่างเพียงพอเพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้ได้ตลอดเวลา วัสดุ อุปกรณ์ประกอบการปฏิบัติงานควรเตรียมให้พร้อม ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับถ่ายเอกสารให้เพียงพอ ควรมีการนิเทศติดตามทั้งจากเพื่อนครูและผู้บริหาร
3. โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย	เป็นโครงการที่ดี เป็นการสร้างเครือข่ายเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กได้เป็นอย่างดี ถือเป็นเปิดเวทีให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในเรื่องการทำงาน และเรื่องทั่วไป และยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูด้วยกัน เป็นการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นผู้นำและผู้ตามทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียน

นอกจากนี้ จากการสนทนากลุ่มเพื่อการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข ในความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และตรงกับความต้องการของสังคมไทยและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวางโดยลงลึกในรายละเอียดต่าง ๆ ปรากฏผลการอภิปรายที่สำคัญบางช่วงบางตอนดังนี้

“.....เป็นโปรแกรมที่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ทุกโครงการมีรายละเอียดที่ชัดเจน และมีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน สามารถทำให้การดำเนินงานในองค์กรเป็นไปอย่างเป็นระบบ เพราะเป็นการพัฒนาตัวบุคคล กลุ่มบุคคลและองค์กร น่าจะสามารถส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน.....”

(นายสินสมุทร สามารถ, ผู้บริหาร, 5 มีนาคม 2553)

“.....องค์ประกอบด้านเนื้อหาในเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.เป็น เรื่องที่ดี เพราะครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กบางส่วนยังยึดครูเป็นศูนย์กลางเนื่องจากต้อง รับภาระสอนหลายชั้น จึงมักเร่งสอนเนื้อหาให้จบตามหลักสูตรทุกชั้น ทำให้ละเลยในการจัดกิจกรรมที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ .....”

(นายสวิต คำภา, ครู, 5 มีนาคม 2553)

“.....การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ คิด และการบูรณาการ เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของครู แต่ครูส่วนใหญ่ยังมีความรู้ความเข้าใจที่ไม่ ชัดเจนโดยเฉพาะครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จึงเห็นว่าเหมาะสมที่จะนำมาสร้างความรู้ความ เข้าใจที่ถูกต้องให้ครู ซึ่งเนื้อหาทั้งหมดควรกระชับไม่เยิ่นเย้อ องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ที่ ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด และ การบูรณาการควรอยู่ในเล่มเดียวกัน รูปเล่มควรมีขนาดกะทัดรัด ไม่ใหญ่เทอะทะ เพื่อสะดวกในการพก ติดตัวและการหยิบใช้.....”

(นางยุพิน คำภา, ครู, 5 มีนาคม 2553)

“.....โครงการรวมพลังสร้างสรรค์ มุ่งมั่นสู่จุดหมายน่าจะเป็นโครงการที่มีประโยชน์ มากที่สุด เพราะครูจะได้ปฏิบัติจริงและจะได้ปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่พบปัญหา และน่าจะสามารถส่งผล ถึงนักเรียนได้ ทั้งนี้ครูต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง ผู้บริหารต้องกำกับติดตามและให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ .....”

(นางอุไรวรรณ ภิญโญทรัพย์, ครู, 5 มีนาคม 2553)

“.....โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่ายเป็นโครงการที่ดีสอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เพราะโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีข้อจำกัด เรื่องจำนวนบุคลากรที่มีน้อยและไม่ครบชั้น ดังนั้นการจัดตั้งเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากภายใน และภายนอกโรงเรียนจึงเรื่องที่ดี เป็นการเปิดเวทีให้ครูผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นผู้นำและผู้ตาม .....”

(นางหนูเตียง มาเพชร, ครู, 5 มีนาคม 2553)

“.....โปรแกรมพัฒนาครูที่สามารถส่งผลถึงนักเรียนนั้นดีมาก มีการพัฒนาครูและให้ครู นำไปปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพ ครูควรสอนโดยเน้นการคิดและฝึกให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ ซึ่งถ้าดูในรายละเอียดของแต่ละโครงการคิดว่าจากการได้รับการพัฒนาของครู ครูน่าจะทำได้ และถ้าทำได้จริง เชื่อว่าพ่อแม่ผู้ปกครองต้องพอใจ.....”

(นายทวีป สีมาลี, ประธานกรรมการสถานศึกษา, 5 มีนาคม 2553)

ภาพที่ 27 การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 2

3.2 สรุปผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข (preliminary field testing and revision)

ตารางที่ 12 สรุปผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข (preliminary field testing and revision)

โปรแกรม	สรุปผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข (preliminary field testing and revision)
1. โครงการร่วมคิดร่วม ผูกพันร่วมตั้งปณิธาน	<p>วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน ผลงานที่คาดหวังมีความเป็นไปได้ กิจกรรมอบรมควรใช้เวลาประมาณ 3-4 วัน ส่วนเอกสารเสริมความรู้ที่ควรมีจำนวนประมาณ 4-5 เล่ม โดยองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด และการบูรณาการควรอยู่ในเล่มเดียวกัน โดยควรสรุปให้กระชับ รูปแบบขนาดกะทัดรัดเพื่อสะดวกในการนำติดตัวไปอ่านในที่ต่างๆ การอบรมควรเน้นเรื่อง</p> <p>การฝึกทักษะและควรจัดอบรมช่วงปิดภาคเรียนเพื่อไม่ให้กระทบต่อเวลาเรียนของนักเรียน การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากเอกสารเสริมความรู้เป็นการส่งเสริมให้ครูมีนิสัยรักการอ่านและเป็นการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง</p>

ตารางที่ 12 สรุปผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข (preliminary field testing and revision) (ต่อ)

โปรแกรม	สรุปผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข (preliminary field testing and revision)
2. โครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย	วัตถุประสงค์ชัดเจน ผลงานที่คาดหวังมีความเป็นไปได้ ควรมีกำหนดการนิเทศที่ชัดเจน ควรมีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง ควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารโดยสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ควรมีเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เป็นโครงการที่ดีมาก ทำให้ครูได้นำความรู้สู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ตัวอย่างเอกสารต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในเอกสารเสริมความรู้ควรเตรียมไว้อย่างเพียงพอเพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้ได้ตลอดเวลา วัสดุ อุปกรณ์ประกอบการปฏิบัติงานควรเตรียมให้พร้อม ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับถ่ายเอกสารให้เพียงพอ ควรมีการนิเทศติดตามทั้งจากเพื่อนครูและผู้บริหาร
3. โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย	วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน ผลงานที่คาดหวังมีความเป็นไปได้ กิจกรรมควรมีการเลือกประธาน และคณะกรรมการเครือข่าย ควรจัดทำปฏิทินการประชุมแจกทุกคน ควรจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมเครือข่าย เป็นโครงการที่ดีถือเป็นการเปิดเวทีให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในเรื่องการทำงานและเรื่องทั่วไปและยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูด้วยกัน เป็นการผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นผู้นำและผู้ตามทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียน

3.3 การทดสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข (main field testing and revision)

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข (main field testing and revision) คือผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจาก 5 โรงเรียน คือโรงเรียนบ้านนาคำน้อย โรงเรียนบ้านร่องแซง โรงเรียนบ้านโนนโก โรงเรียนบ้านโนนโกสาขาชำผักหนาม และโรงเรียนบ้านโนนชาติ รวม 30 คน โดยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเช่นเดิม แต่ขยายจำนวนกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้นไม่ซ้ำกับกลุ่มเดิม โดยสรุปผลโดยรวมดังนี้

ตารางที่ 13 สรุปผลการทดสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข (main field testing and revision)

โปรแกรม	สรุปผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข (preliminary field testing and revision)
1. โครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน	เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ เจตคติและทักษะที่ดี ทำให้ครูมีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจก็มีความพร้อมในการทำงานมากขึ้น กิจกรรมการอบรมควรจัดประมาณ 3-4 วัน ไม่ควรจัดหลายวันเกินไปเพราะครูจะเกิดความเบื่อหน่ายและอ่อนล้า ควรให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีส่วนร่วมและแสดงออกอย่างเต็มที่ ควรใช้เวลาอบรมในช่วงปิดภาคเรียน เพื่อเปิดภาคเรียนจะได้นำความรู้ความเข้าใจ และทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติงานได้ทันที
2. โครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย	เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์มาก เพราะเป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการแรกไม่ใช่อบรมแล้วก็ผ่านไป มีการนำความรู้ความเข้าใจ และทักษะไปปฏิบัติงานจริงควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ประจำ โดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน และมีความเข้มข้นขึ้นจากการปฏิบัติงานประจำ ที่สำคัญครูต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุน การกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง และควรมีรูปแบบการติดตามตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และควรมีการประชุมกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติงาน สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ประกอบการปฏิบัติงานต้องเตรียมให้พร้อมใช้ได้อย่างมีคุณภาพอยู่เสมอ และมีการจัดตั้งงบประมาณเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างสะดวก ไม่ติดขัด
3. โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย	เป็นโครงการที่ดี เพราะเป็นการเปิดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูทั้งภายในและนอกโรงเรียนได้เป็นอย่างดี มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เพราะโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีครูน้อย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลายจากหลายๆ คนจึงจำเป็นต้องมีการประสานงานร่วมกันในหลายๆ โรงเรียน ควรมีการรับสมัครเครือข่ายเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กเพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวงกว้าง ควรจัดหางบประมาณสนับสนุนการประชุมเครือข่ายที่เพียงพอและต่อเนื่องและควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับสูง เพื่อให้มีการดำเนินงานของเครือข่ายที่ยั่งยืน

ภาพที่ 28 การทดสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข (main field testing and revision)

3.4 สรุปผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข (preliminary field testing and revision) และการทดสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข (main field testing and revision)

จากการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข การทดสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข เมื่อนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ร่วมกันปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 14 สรุปผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข การทดสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข

โครงการ	สรุปผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข การทดสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข
1. โครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน	วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน ผลงานที่คาดหวังมีความเป็นไปได้ กิจกรรมอบรมควรใช้เวลาประมาณ 3-4 วัน ส่วนเอกสารเสริมความรู้นั้นควรมีจำนวนไม่เกิน 5 เล่ม โดยองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด และการบูรณาการควรอยู่ในเล่มเดียวกัน โดยควรสรุปให้กระชับ รูปแบบขาดกะทัดรัดเพื่อสะดวกในการนำติดตัวไปอ่านในที่ต่างๆ การอบรมควรเน้นเรื่องการฝึกทักษะและควรจัดอบรมช่วงปิดภาคเรียนเพื่อไม่ให้กระทบต่อเวลาเรียนของนักเรียน การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากเอกสารเสริมความรู้เป็นการส่งเสริมให้ครูมีนิสัยรักการอ่านและเป็นการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง และควรมีเวลาให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากเอกสารประกอบการเรียนรู้ซึ่งเป็นเอกสารเสริมความรู้หลังการอบรมก่อนถึงเวลาในการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงไม่น้อยกว่า 10 วัน

ตารางที่ 14 สรุปผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข การทดสอบภาคสนาม
ครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข (ต่อ)

โครงการ	สรุปผลการทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข การทดสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข
2. โครงการรวมพลัง สร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย	วัตถุประสงค์ชัดเจน ผลงานที่คาดหวังมีความเป็นไปได้ ควรมี กำหนดการนิเทศที่ชัดเจน ควรมีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง ควรได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจากผู้บริหารโดยสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ควรมีเอกสารและ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เป็นโครงการที่ ดีมาก ทำให้ครูได้นำความรู้สู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ตัวอย่างเอกสาร ต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในเอกสารเสริมความรู้ควรเตรียมไว้เพียงพอ เพื่อให้ครูสามารถนำไปใช้ได้ตลอดเวลา วัสดุ อุปกรณ์ประกอบการ ปฏิบัติงานควรเตรียมให้พร้อม ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับถ่าย เอกสารให้เพียงพอควรมีการนิเทศติดตามทั้งจากเพื่อนครูและ ผู้บริหาร
3. โครงการแลกเปลี่ยน เรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย	วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน ผลงานที่คาดหวังมีความเป็นไปได้ กิจกรรมควรมีการเลือกประธาน และคณะกรรมการเครือข่าย ควร จัดทำปฏิทินการประชุมแจกทุกคน ควรจัดสรรงบประมาณเป็น ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมเครือข่าย เป็นโครงการที่ดีถือเป็นการเปิด เวทีให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในเรื่องการทำงาน และ เรื่องทั่ว ๆ ไปและยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู ด้วยกัน เป็นการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นผู้นำและผู้ตามทั้งจาก ภายในและภายนอกโรงเรียน

3.5 ผลการปรับปรุงโครงการแบบตารางสมเหตุสมผลหลังการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

3.5.1 กรอบเหตุผลสัมพันธ์โครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน

สาระสำคัญของโครงการ	ตัวบ่งชี้เวลาปริมาณและคุณภาพ	แหล่งพิสูจน์	เงื่อนไขประกอบที่สำคัญ
วัตถุประสงค์ของโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	1.ทดลองภาคสนาม 1 ภาคเรียน 2. ครูทุกคนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะในการปฏิบัติการเรียนรู้และมีการนำไปใช้ปฏิบัติงานก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	1.ผลการทดสอบความรู้ของครู 2.ผลการประเมินการใช้ความรู้ใหม่ของครู 3.ผลการประเมินการสนับสนุนและเปลี่ยนแปลงองค์การ 4.ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน 5.ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อปรากฏการณ์ปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติ 6.ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อปรากฏการณ์การปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติ	1. นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียน 3. ผู้ปกครอง นักเรียน มีความพึงพอใจของต่อปรากฏการณ์การปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียน
วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะในการปฏิบัติการเรียนรู้ในองค์ประกอบด้านเนื้อหา 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านบริหารจัดการ	1. ครูทุกคนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติและทักษะ และมีการพัฒนาตนเอง เพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ 2. ครูทุกคนสร้างข้อตกลงร่วมกันเพื่อให้เกิดการปฏิบัติการเรียนรู้	1.ผลการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการ 2.ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ ของครู 3.ข้อตกลงร่วมของครู	1.การสร้างบรรยากาศแบบเปิด 2.การได้รับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3.การได้รับความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาวิชาชีพที่ส่งผลต่อการปรับปรุงการเรียนรู้

สาระสำคัญของ โครงการ	ตัวบ่งชี้เวลา ปริมาณและคุณภาพ	แหล่งพิสูจน์	เงื่อนไขประกอบที่ สำคัญ
ชั้นเรียน ด้านการ จัดการเรียนรู้ และ ด้านการประเมินผล	3. ครูทุกคนกำหนด ปฏิทิน ระยะเวลาและ รายละเอียดการ ปฏิบัติงานร่วมกัน		
ผลงานที่คาดหวัง 1.ครูได้รับการ พัฒนาจากการศึกษา อบรม 2.ครูได้รับการ พัฒนาโดยศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติมด้วย ตนเอง 3. ครูสร้างข้อตกลง ในการปฏิรูปการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในโรงเรียน ประถมศึกษขนาด เล็ก	1.ครูทุกคนได้รับการ พัฒนาโดยการศึกษา อบรม 2..ครูทุกคนศึกษาหา ความรู้ด้วยตนเอง เพิ่มเติม 3. ครูทุกคนสร้าง ข้อตกลงร่วมกัน ใน การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1.บันทึกการเข้ารับการ อบรมของครู 2. ผลคะแนนPosttest สูง กว่า Prettest 3. บันทึกข้อตกลงร่วม 4. ผลคะแนนการทำ กิจกรรม/แบบฝึกในแต่ ละด้านไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ของนักเรียน 1. การเตรียมความ พร้อม 2.การสร้างความ ตระหนัก 3.การจัดเตรียม เอกสาร 4. การเตรียมสื่อ 5. การทำความเข้าใจ 6.การให้ความร่วมมือ ของครู 7.การมีส่วนร่วมในการ สร้างข้อตกลงร่วมกัน
กิจกรรมและทรัพยากร กิจกรรม 1.จัดอบรม 4 วัน เพื่อสร้างความ ตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะในการ ปฏิรูปการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญใน 4ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้าน การบริหารจัดการชั้น เรียนด้านการจัดการ เรียนรู้และด้านการ ประเมินผลและมีการ	1.ครูทุกคนเข้ารับการ อบรม 3 วัน 2. ครูทุกคนสร้าง ข้อตกลงและแนว ปฏิบัติในการปฏิรูป การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญร่วมกัน 3.ผู้เข้าร่วมโครงการ ทุกคนมีส่วนร่วมใน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4.ครูทุกคนศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติมจากชุด เครื่องมือการเรียนรู้	1. บัญชีลงเวลาเข้ารับ การอบรมของครู 2. ชุดเครื่องมือการ เรียนรู้จำนวน 5 เล่ม 3. บันทึกข้อตกลงร่วม 4.บันทึกการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ 5. ผลคะแนนPretest- Posttest ก่อนและหลัง การอบรม 6. ผลคะแนนการทำแบบ ฝึก 7. บัญชีการรับ-จ่ายเงิน	1.การเตรียมความ พร้อมในการจัดอบรม 2.บรรยากาศในการ อบรม 3.. ความกระตือรือร้น ของครู 4. การมีส่วนร่วมของ ครู 5.ความพร้อมของ เอกสารประกอบการ อบรม 6. แหล่งทุนสนับสนุน การเงินและวัสดุ

สาระสำคัญของโครงการ	ตัวบ่งชี้เวลา ปริมาณและคุณภาพ	แหล่งพิสูจน์	เงื่อนไขประกอบที่สำคัญ
<p>Pretest-Posttest ก่อนและหลังการอบรมแต่ละด้าน</p> <p>2. สร้างข้อตกลงและแนวปฏิบัติร่วมกันในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็ก</p> <p>3. สนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และนำเสนอผลงาน</p> <p>4. ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากชุดเครื่องมือการเรียนรู้</p>	<p>ประกอบด้วยเนื้อหา 4 ด้านคือด้านหลักสูตร1 เล่ม ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 1 เล่ม ด้านการจัดการเรียนรู้ 2 เล่ม และด้านการประเมินผล 1 เล่ม รวมจำนวน 5 เล่ม</p>	แต่ละด้าน	อุปกรณ์
<p>ทรัพยากร</p> <p>1. ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และอื่นๆ ประมาณ 60,000 บาท</p> <p>2. ค่าชุดเครื่องมือการเรียนรู้และเอกสารอื่นๆ 50,000 บาท</p>			

3.5.2 กรอบเหตุผลสัมพันธ์โครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย

สาระสำคัญของโครงการ	ตัวบ่งชี้เวลาปริมาณและคุณภาพ	แหล่งพิสูจน์	เงื่อนไขประกอบที่สำคัญ
วัตถุประสงค์ของโปรแกรม พัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	1. ทดลองภาคสนาม 1 ภาคเรียน 2. ครูทุกคนเกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเจตคติและทักษะในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ 3. ครูทุกคนนำความรู้ใหม่ที่ได้รับไปปฏิบัติก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	1. ผลการทดสอบความรู้ของครู 2. ผลการประเมินการใช้ความรู้ใหม่ของครู 3. ผลการประเมินการสนับสนุนและเปลี่ยนแปลงองค์การ 4. ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน 5. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อปรากฏการณ์ปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 6. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1. นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน 3. ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจของต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน
วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อให้ครูนำความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับจากการพัฒนาไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผล	1. ปฏิบัติ 1 ภาคเรียน 2. ครูทุกคนนำความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับไปปฏิบัติ	1. ผลการประเมินการใช้ความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับของครู 2. ผลการประเมินจากเอกสาร หลักฐานการปฏิบัติงานของครู 3. ผลการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการ	1. การให้มีอิสระในการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ 2. การให้การส่งเสริมสนับสนุน

สาระสำคัญของ โครงการ	ตัวบ่งชี้เวลา ปริมาณและคุณภาพ	แหล่งพิสูจน์	เงื่อนไขประกอบ ที่สำคัญ
<p>ผลงานที่คาดหวัง</p> <p>1. ครูนำความรู้ทักษะใหม่ที่ได้รับไปปฏิบัติอย่างเต็มกำลังความสามารถ</p> <p>2. .เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน ทั้ง 4 ด้านคือด้านหลักสูตร ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการประเมินผล</p> <p>3. ครูได้รับการนิเทศ กำกับติดตามจากผู้บริหาร</p> <p>4. ครูได้รับการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจและทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน</p>	<p>1. ครูทุกคนมีนำความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการพัฒนาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล</p> <p>2. ครูทุกคนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน</p> <p>3. ครูทุกคนได้รับการนิเทศ กำกับติดตามจากผู้บริหาร</p> <p>4. ครูทุกคนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนขวัญกำลังใจและทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน</p>	<p>1. ผลงานที่เกิดจากปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูเช่น ผลงานการวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวิจัยในชั้นเรียนและการประเมินตามสภาพจริง</p> <p>2. บันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู</p>	<p>1. การส่งเสริมสนับสนุน งบประมาณ เอกสาร วัสดุอุปกรณ์ พร้อมใช้งานได้สะดวก</p> <p>2. การส่งเสริมบรรยากาศแห่งการเรียนรู้</p> <p>3. การให้ความร่วมมือของผู้บริหารและผู้เข้าร่วมโครงการ</p> <p>4. การเสริมพลังอำนาจจากผู้บริหาร</p> <p>5. การเอาใจใส่กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน</p>
<p>กิจกรรมและทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการกิจกรรม</p> <p>1. ครูปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน</p> <p>1 ภาคเรียน</p> <p>2. ผู้บริหารนิเทศ กำกับติดตามการปฏิบัติงานของครูเป็นระยะ</p> <p>3. ผู้บริหารและครูประเมินสรุปผลการปฏิบัติงานร่วมกัน</p>	<p>1. ครูทุกคนนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาไปปฏิบัติ</p> <p>2. ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง</p> <p>3. ผู้บริหารและครูทุกคนประชุมปรึกษาหารือ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกัน อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง</p>	<p>1. เอกสาร หลักฐานการปฏิบัติงานของครู</p> <p>2. บันทึกการประชุม</p> <p>3. บันทึกการนิเทศของผู้บริหาร</p> <p>4. บัญชีการรับ-จ่ายเงิน</p>	<p>1. การยึดค่านิยมใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพ</p> <p>2. การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของครู</p> <p>3. การเสริมพลังอำนาจ</p> <p>4. การส่งเสริมประสิทธิภาพในตน</p> <p>5. การร่วมมือกันในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ</p> <p>6. แหล่งทุนสนับสนุนการเงินและวัสดุอุปกรณ์</p>

สาระสำคัญของ โครงการ	ตัวบ่งชี้เวลา ปริมาณและคุณภาพ	แหล่งพิสูจน์	เงื่อนไขประกอบ ที่สำคัญ
<p>เพื่อให้ขวัญกำลังใจ สนับสนุนทรัพยากร และปรับปรุงแก้ไขให้ มีผลเป็นการพัฒนา วิชาชีพที่ต่อเนื่อง เป็น ระบบและยั่งยืน ทรัพยากร</p> <p>1.ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ ในการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน และอื่น ๆ ประมาณ 110,000 บาท</p>			

3.5.3 กรอบเหตุผลสัมพันธ์โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย

สาระสำคัญของโครงการ	ตัวบ่งชี้เวลาปริมาณและคุณภาพ	แหล่งพิสูจน์	เงื่อนไขประกอบที่สำคัญ
วัตถุประสงค์ของโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	1. ทดลองภาคสนาม 1 ภาคเรียน 2. ครูทุกคนเกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเจตคติและทักษะในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ 3. ครูทุกคนนำความรู้ใหม่ที่ได้รับไปปฏิบัติก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน	1. ผลการทดสอบความรู้ของครู 2. ผลการประเมินการใช้ความรู้ใหม่ของครู 3. ผลการประเมินการสนับสนุนและเปลี่ยนแปลงองค์การ 4. ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์นักเรียน 5. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อปรากฏการณ์ปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา 6. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1. นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน 3. ผู้ปกครอง นักเรียน มีความพึงพอใจของต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน
วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	1. ครูทุกคนสมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 2. ครูทุกคนให้ความร่วมมือเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามปฏิทินที่กำหนดร่วมกัน	สำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 1. ทะเบียนสมาชิกเครือข่าย 2. ผลการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการ 3. บันทึกการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4. บัญชีลงเวลาการเข้าร่วมประชุม	-เงื่อนไขประกอบที่สำคัญ 1. การรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 2. การพบปะเพื่อปรึกษาหารือในเครือข่ายเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหา ร่วมกัน

สาระสำคัญของโครงการ	ตัวบ่งชี้เวลา ปริมาณและคุณภาพ	แหล่งพินิจ	เงื่อนไขประกอบที่สำคัญ
<p>ผลงานที่คาดหวัง</p> <p>1.ครูจัดตั้งเครือข่ายเพื่อพัฒนางานการปฏิบัติการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน</p> <p>2. ครูทำงานร่วมกันแบบเป็นทีม มีการศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน การสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นผู้นำและผู้ตาม</p>	<p>1. เกิดเครือข่ายการปฏิบัติการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน</p> <p>2.เกิดแนวทางร่วมในการบริหารจัดการ เครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การปฏิบัติการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก</p>	<p>1.ทะเบียนเครือข่ายภายในสถานศึกษา</p> <p>2.ทะเบียนเครือข่ายภายนอกสถานศึกษา</p> <p>3.บันทึกการกำหนดแนวทางร่วมในการบริหารจัดการเครือข่าย</p>	<p>1.การให้การส่งเสริมสนับสนุน สถานที่งบประมาณเอกสารวัสดุอุปกรณ์ พร้อมใช้งานได้สะดวกจากโรงเรียน</p> <p>2.การให้ความร่วมมือของผู้บริหารและผู้เข้าร่วมโครงการ</p> <p>3.การให้ความร่วมมือของผู้บริหารและผู้เข้าร่วมโครงการ</p>
<p>กิจกรรมและทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการกิจกรรม</p> <p>1. ประชุมเพื่อจัดตั้งเครือข่ายที่เชื่อมโยงกันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน</p> <p>2.ผู้เข้าร่วมโครงการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานร่วมกัน</p> <p>3.ประชุมสรุปสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาหลังเสร็จสิ้นโครงการ</p> <p>ทรัพยากร</p> <p>ค่าเอกสาร ค่าวัสดุอุปกรณ์ และอื่นๆ</p> <p>ประมาณ 10,000 บาท</p>	<p>1. ปฏิบัติ 1 ภาคเรียน</p> <p>2. ครูทุกคนมีสมุดบันทึกการประชุม</p> <p>3. ครูทุกคนเข้าร่วมประชุมตามกำหนดการในปฏิทินการประชุมเครือข่าย</p> <p>4. ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาร่วมกับเครือข่าย</p>	<p>1. ทะเบียนเครือข่าย</p> <p>2.บันทึกการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเครือข่าย</p> <p>3.บัญชีการรับ-จ่ายเงิน</p>	<p>1. การได้รับความสะดวกในการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>2. การเอาใจใส่ของสมาชิกเครือข่าย</p> <p>3. การมีส่วนร่วมในการสะท้อนผล</p> <p>4.การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของครู</p> <p>5. การเสริมพลังอำนาจ</p> <p>6. การส่งเสริมประสิทธิภาพในตน</p> <p>7. การบันทึกข้อมูลและการสรุปรายงาน</p> <p>8. แหล่งทุนสนับสนุนการเงินและวัสดุอุปกรณ์</p>

3.6 ผลการสร้างเอกสารเสริมความรู้หลังการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

ผลการสร้างเอกสารเสริมความรู้หลังการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขได้เอกสารเสริมความรู้ที่มีเนื้อหา 4 ด้าน จำนวน 5 เล่ม รูปเล่มมีขนาดกะทัดรัด น่าอ่าน ประกอบด้วย

เล่มที่ 1 ด้านหลักสูตร: การวิเคราะห์หลักสูตร

เล่มที่ 2 ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน: การวิเคราะห์หนักเรียนรายบุคคลและการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

เล่มที่ 3 ด้านการจัดการเรียนรู้: การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการบูรณาการ

เล่มที่ 4 ด้านการจัดการเรียนรู้: การวิจัยในชั้นเรียน

เล่มที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล: การประเมินผลตามสภาพจริง

3.7 ผลการทดสอบความมีประสิทธิภาพของโปรแกรม

ผู้วิจัยดำเนินการ ทดสอบความมีประสิทธิภาพของโปรแกรม โดยนำเอาแนวความคิดการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหามาประยุกต์ใช้ โดยสร้างเครื่องมือสอบถามความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องในองค์ประกอบต่างๆ กับวัตถุประสงค์ โดยใช้เทคนิควิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่างๆ กับวัตถุประสงค์ แล้ววิเคราะห์หาค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย

1. ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มการวัดและประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2. ดร.พัชรี จันทร์เพ็ง อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดและประเมินผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3. ดร.ศิริชัย วงศ์พุด รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหาร

4. ดร.สายสมร ศักดิ์คำดวง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสันติสุข สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหาร

5. นางนงเยาว์ ประสมเพชร ศึกษาานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

6. ดร.สุรเวท ทองบุ คณบดีตติยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล

7. ผศ.ดร.ณัฐพัชร อนันต์ธีรกุล ประธานหลักสูตรดุขภูษิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม

ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าสูงกว่า 0.50 แสดงว่า โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพ

3.8 ผลการทดสอบความมีประสิทธิภาพของเอกสารประกอบโครงการ

ผู้วิจัยการทดสอบความมีประสิทธิภาพของเอกสารเสริมความรู้ประกอบโครงการ โดยนำเอาแนวคิดการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา มาประยุกต์ใช้ โดยสร้างเครื่องมือสอบถามความเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องในองค์ประกอบต่าง ๆ กับวัตถุประสงค์ โดยใช้เทคนิควิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ กับวัตถุประสงค์ ซึ่งการพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ให้ค่าของคะแนน ดังนี้ +1 คือ ถูกต้องเหมาะสม, 0 คือ ไม่แน่ใจว่าถูกต้องเหมาะสม, -1 คือ ไม่ถูกต้องเหมาะสม แล้ววิเคราะห์หาค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย

1. ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มการวัดและประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
  2. ดร.พัชรี จันท์เพ็ง อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดและประเมินผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
  3. ผศ.ดร.มณฑนา อินทรสมิตร อาจารย์คณะครุศาสตร์โปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และด้านหลักสูตรและการสอน
  4. ดร.ศิริชัย วงศ์พุ่ม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหาร
  5. ดร.สายสมร ศักดิ์คำดวง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสันติสุข สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหาร
  6. ดร.สุรเวท ทองบุ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล
  7. ผศ.ดร.ณัฐพัชร อนันต์ธีรกุล ประธานหลักสูตรคุษภูมบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม
- ซึ่งผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าสูงกว่า 0.50 แสดงว่า เอกสารเสริมความรู้ด้วยตนเอง ที่พัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพ

4. ผลการสร้างเครื่องมือประเมินโปรแกรมในภาคสนาม

ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประเมินผลโปรแกรม 5 ประเภท มีดังนี้

4.1 แบบประเมินปฏิกิริยาของบุคลากรที่มีต่อโครงการ

4.1.1 แบบประเมินปฏิกิริยาของบุคลากรที่มีต่อโครงการร่วมคิดร่วมทำร่วมตั้งปณิธาน ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความเห็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบปลายเปิด ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปฏิกิริยาของบุคลากรที่มีต่อโครงการร่วมคิดร่วมทำร่วมตั้งปณิธาน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ และด้านสื่อ อุปกรณ์และระยะเวลา และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อทั้งฉบับ ตั้งแต่ 0.58 - 0.89 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 2) แบบบันทึกการถอดบทเรียน เป็นแบบบันทึกการสะท้อนผลของบุคลากรหลังการดำเนินการตามโครงการ ในด้าน

ความรู้ความเข้าใจ ด้านเจตคติ ด้านทักษะ และด้านสื่อ อุปกรณ์และระยะเวลา 3) แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบสรุปผลงานเชิงประจักษ์ของครูจากการปฏิบัติงานตามโครงการ

4.1.2 แบบประเมินปฏิกิริยาของบุคลากรที่มีต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความเห็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบปลายเปิด ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปฏิกิริยาของบุคลากรที่มีต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย ด้านความพึงพอใจ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการส่งเสริมสนับสนุน และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อทั้งฉบับ ตั้งแต่ 0.26 – 0.81 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 2) แบบบันทึกการถอดบทเรียน เป็นแบบบันทึกการสะท้อนผลของบุคลากรหลังดำเนินการตามโครงการ ในด้านความพึงพอใจ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการส่งเสริมสนับสนุน 3) แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบสรุปผลงานเชิงประจักษ์ของครูจากการปฏิบัติงานตามโครงการ ในด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการประเมินผล

4.1.3 แบบประเมินปฏิกิริยาของบุคลากรที่มีต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความเห็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบปลายเปิด ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับปฏิกิริยาของบุคลากรที่มีต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย ด้านความพึงพอใจ ด้านความร่วมมือ และด้านการส่งเสริมสนับสนุน และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะมีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อทั้งฉบับ ตั้งแต่ 0.50 – 0.89 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 2) แบบบันทึกการถอดบทเรียนเป็นแบบบันทึกการสะท้อนผลของบุคลากรหลังดำเนินการตามโครงการ ในด้านความพึงพอใจ ด้านความร่วมมือ และด้านการส่งเสริมสนับสนุน 3) แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบสรุปผลงานเชิงประจักษ์ของครูจากการปฏิบัติงานตามโครงการ

4.2 การประเมินการเรียนรู้ของผู้มีส่วนร่วม (participants' learning) ในความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับ ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบความรู้ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจหลังจากการเรียนรู้ในเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนของครู ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล มีค่าความยากง่ายของข้อสอบ ตั้งแต่ 0.23 – 0.75 มีค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ ตั้งแต่ 0.21 – 0.56 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.76 2) แบบบันทึกการถอดบทเรียน เป็นแบบบันทึกการสะท้อนผลของบุคลากรหลังดำเนินการตามโครงการ และ 3) แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบสรุปผลงานเชิงประจักษ์ของครูจากการปฏิบัติงานตามโครงการ ในด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล

4.3 แบบประเมินการใช้ความรู้และทักษะใหม่ของบุคลากร

แบบประเมินการใช้ความรู้และทักษะใหม่ของบุคลากร ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความเห็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบปลายเปิด มี 2 ฉบับ คือ 1.1) แบบประเมินตนเองในการใช้ความรู้และทักษะใหม่ของครู มีทั้งหมด 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้ความรู้และทักษะใหม่ของบุคลากร ด้านหลักสูตร

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผลตามสภาพจริง และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และ 1.2) แบบประเมินการใช้ความรู้และทักษะใหม่ของบุคลากรโดยการประเมินของผู้บริหาร มีทั้งหมด 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้ความรู้และทักษะใหม่ของบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผลตามสภาพจริง และตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ โดยทั้ง 2 ฉบับ มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อทั้งฉบับ ตั้งแต่ 0.34 - 0.86 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 2) แบบบันทึกการถอดบทเรียน เป็นแบบบันทึกการสะท้อนผลของบุคลากรหลังดำเนินการตามโครงการ และ 3) แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบสรุปผลงานเชิงประจักษ์ของครูจากการปฏิบัติงานตามโครงการ ในด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล

4.4 แบบประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลง

1) แบบประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน มี 2 ฉบับ คือ 1.1) แบบประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครู เป็นแบบสอบถามความเห็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบปลายเปิด ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน ด้านหลักสูตร ด้านทรัพยากร ด้านขวัญและกำลังใจ ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลตามสภาพจริง ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในองค์กร และด้านบรรยากาศในองค์กร และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และ 1.2) แบบประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความเห็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบปลายเปิด ซึ่งมีทั้งหมดสามตอนคือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน ด้านหลักสูตร ด้านทรัพยากร ด้านขวัญและกำลังใจ ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลตามสภาพจริง ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในองค์กร และด้านบรรยากาศในองค์กร และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อทั้งฉบับ ตั้งแต่ 0.24 - 0.80 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 2) แบบบันทึกการถอดบทเรียน เป็นแบบบันทึกการสะท้อนผลของบุคลากรหลังดำเนินการตามโครงการ และ 3) แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบสรุปผลงานเชิงประจักษ์ของครูจากการปฏิบัติงานตามโครงการ

4.5 แบบประเมินผลด้านนักเรียน

4.5.1 แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน 8 ด้านประกอบด้วย ด้านที่ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริต ด้านที่ 3 มีวินัย ด้านที่ 4 ใฝ่เรียนรู้ ด้านที่ 5 อยู่อย่างพอเพียงด้านที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน ด้านที่ 7 รักความเป็นไทย และด้านที่ 8 มีจิตสาธารณะ

4.5.2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์ในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน มี 2 ฉบับ คือ 1.1) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อปรากฏการณ์ในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความเห็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบปลายเปิด ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อคำถาม

เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อปรากฏการณ์ในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลตามสภาพจริง มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อทั้งฉบับ ตั้งแต่ 0.59 – 0.92 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และ 1.2) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อปรากฏการณ์ในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความเห็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบปลายเปิด ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อปรากฏการณ์ในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลตามสภาพจริง มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อทั้งฉบับ ตั้งแต่ 0.31 – 0.76 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 2) แบบบันทึกการถอดบทเรียน เป็นแบบบันทึกการสะท้อนผลของบุคลากรหลังดำเนินการตามโครงการ และ 3) แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบสรุปผลงานเชิงประจักษ์ของครูจากการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และแบบสรุปผลงานเชิงประจักษ์ของนักเรียนในด้านต่าง ๆ

แบบวิเคราะห์เอกสารเป็นแบบสรุปผลงานเชิงประจักษ์ของครูจากการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และแบบสรุปผลงานเชิงประจักษ์ของนักเรียนในด้านต่าง ๆ

5. ผลการทดลองโปรแกรมในภาคสนาม(trial)

ทดลองโปรแกรมในภาคสนามเพื่อทดสอบคุณภาพและหาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขในโรงเรียนเป้าหมาย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experiment) รายละเอียดดังนี้

5.1 ผลการชี้แจงทำความเข้าใจถึงแนวคิด วิธีการ และขั้นตอนการดำเนินการวิจัยให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

ผู้วิจัยจัดประชุมครูในโรงเรียนในวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2553 ณ ห้องสำนักงานครูโรงเรียนบ้านโนนลาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจถึงแนวคิด วิธีการ และขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยชี้แจงให้ทราบถึงรายละเอียดการดำเนินงานตามโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ประกอบไปด้วยโครงการ 3 โครงการ คือโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน โครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย และโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย โดยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโครงการแต่ละโครงการและระยะเวลาในการดำเนินการตามโครงการแต่ละโครงการ และการกำกับติดตามและประเมินผล และทำการประเมินก่อนการทดลองโปรแกรม (pretest) โดยใช้แบบทดสอบความรู้ของครู แบบประเมินการใช้ความรู้ของครูตามแบบประเมินตนเองของครู แบบประเมินการใช้ความรู้ของครูรายบุคคลตามการประเมินของผู้บริหารโรงเรียน แบบประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู

หลังจากนั้นนัดหมายคณะครูเข้าร่วมประชุมอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เจตคติและทักษะในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน ในองค์ประกอบด้านเนื้อหา 4 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการประเมินผล ณ ห้องสำนักงานครูโรงเรียนบ้าน

โนนลาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในวันที่ 18-21 เมษายน พ.ศ. 2553

5.2 ผลดำเนินการตามโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน

ดำเนินการวันที่ 18-21 เมษายน พ.ศ. 2553 ณ ห้องสำนักงานครูโรงเรียนบ้านโนนลาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยดำเนินการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เจตคติและทักษะในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน ในองค์ประกอบด้านเนื้อหา 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการประเมินผล ระยะเวลาที่ใช้อบรมรวม 4 วันหลังจากนั้นมอบหมายให้ครูศึกษาเอกสารเสริมความรู้เพิ่มเติมจนถึงวันที่ 1 พ.ค. 2553

ผลการอบรมวันที่ 1 หลังจากประธานกล่าวเปิดการอบรมและบรรยายพิเศษเพื่อสร้างความตระหนักเรื่องการพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กโดยนายสมคิด ผลานิสงส์ ประธานศูนย์เครือข่ายโรงเรียนโนนหันนาหนองทุ่ม ครูตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน (Pretest) หลังจากนั้นคณะครูทำแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน และ รับฟังการบรรยายโดยผู้วิจัยเป็นวิทยากรบรรยายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเจตคติและทักษะด้านหลักสูตร ซึ่งมีเอกสารเสริมความรู้ประกอบการอบรมคือเอกสารเสริมความรู้ด้านหลักสูตร เล่มที่ 1 โดยเอกสารมีเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีกิจกรรม/แบบฝึก เพื่อให้ครูได้ฝึกทักษะซึ่งคณะครูให้ความร่วมมือและตั้งใจรับฟังการบรรยายและทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี มีการซักถามในประเด็นที่ยังไม่เข้าใจ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณะครูด้วยกัน ซึ่งจากการตรวจผลงานจากการทำกิจกรรมต่างๆ ตามใบงาน ปรากฏว่าครูทุกคนสามารถทำกิจกรรมได้ถูกต้องครบถ้วนทุกกิจกรรม หลังจากนั้นคณะครูทำแบบทดสอบความรู้หลังเรียน ซึ่งปรากฏว่าครูทำแบบทดสอบหลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียนทุกคน

ผลการอบรมวันที่ 2 ก่อนอบรมคณะครูทำแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน หลังจากนั้นรับการอบรมเรื่องการบริหารจัดการชั้นเรียนโดยผู้วิจัยเป็นวิทยากรบรรยาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะ โดยมีเอกสารเสริมความรู้ประกอบการอบรมคือเอกสารเสริมความรู้ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน เล่มที่ 2 ซึ่งในเนื้อหาประกอบด้วยการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล และการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน โดยมีกิจกรรม/แบบฝึก เพื่อให้ครูได้ฝึกทักษะทั้งในด้านการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล และการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนซึ่งคณะครูให้ความร่วมมือและตั้งใจรับฟังการบรรยายและทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี มีการซักถามในประเด็นที่ยังไม่เข้าใจ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณะครูด้วยกัน ซึ่งจากการตรวจผลงานจากการทำกิจกรรมต่างๆ ตามใบงาน ปรากฏว่าครูทุกคนสามารถทำกิจกรรมได้ถูกต้องครบถ้วนทุกกิจกรรม หลังจากนั้นคณะครูทำแบบทดสอบความรู้หลังเรียน ซึ่งปรากฏว่าครูทำแบบทดสอบหลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียนทุกคน

ผลการอบรมวันที่ 3 ก่อนอบรมคณะครูทำแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน หลังจากนั้นรับการอบรมเรื่องการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยเป็นวิทยากรบรรยาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะ ซึ่งมีเอกสารเสริมความรู้ประกอบการอบรมคือ

เอกสารเสริมความรู้เล่มที่ 4 และเล่มที่ 5 ในเนื้อหาประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิดและการบูรณาการ การวิจัยในชั้นเรียน โดยมีกิจกรรม/แบบฝึก เพื่อให้ครูได้ฝึกทักษะซึ่งคณะครูให้ความร่วมมือและตั้งใจรับฟังการบรรยายและทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี มีการซักถามในประเด็นที่ยังไม่เข้าใจ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณะครูด้วยกัน ซึ่งจากการตรวจผลงานจากการทำกิจกรรมต่างๆ ตามใบงาน ปรากฏว่าครูทุกคนสามารถทำกิจกรรมได้ถูกต้องครบถ้วนทุกกิจกรรม หลังจากนั้นคณะครูทำแบบทดสอบความรู้หลังเรียน ซึ่งปรากฏว่าครูทำแบบทดสอบหลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียนทุกคน

ผลการอบรมวันที่ 4 ก่อนอบรมคณะครูทำแบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน หลังจากนั้นครูเข้ารับการอบรมเรื่องการประเมินผล (การประเมินผลตามสภาพจริง) โดยผู้วิจัยเป็นวิทยากรบรรยาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะ ซึ่งมีเอกสารเสริมความรู้ประกอบการอบรมคือเอกสารเสริมความรู้ด้านการประเมินผลตามสภาพจริง โดยมีกิจกรรม/แบบฝึก เพื่อให้ครูได้ฝึกทักษะซึ่งคณะครูให้ความร่วมมือและตั้งใจรับฟังการบรรยายและทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี มีการซักถามในประเด็นที่ยังไม่เข้าใจ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณะครูด้วยกัน ซึ่งจากการตรวจผลงานจากการทำกิจกรรมต่างๆ ตามใบงาน ปรากฏว่าครูทุกคนสามารถทำกิจกรรมได้ถูกต้องครบถ้วนทุกกิจกรรม หลังจากนั้นคณะครูทำแบบทดสอบความรู้หลังเรียน ซึ่งปรากฏว่าครูทำแบบทดสอบหลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียนทุกคน

วันนี้เป็นวันสุดท้ายของการอบรม ช่วงบ่ายจึงมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประชุมปรึกษาหารือ และตั้งปณิธานร่วมกันเพื่อให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยสร้างข้อตกลง จำนวน 3 ข้อ คือ 1) มุ่งมั่นพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก 2) มุ่งมั่นพัฒนาตนเองเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน และ 3) มุ่งมั่นพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยคณะครูได้บันทึกและลงนามในข้อตกลงร่วมกัน และทำการประกาศเป็นข้อตกลงร่วมเพื่อรับรู้และรับทราบร่วมกันและพร้อมใจกันศึกษาเอกสารเสริมความรู้ด้วยตนเองทั้ง 5 เล่มเพิ่มเติม เพื่อเตรียมพร้อมในการนำความไปใช้ในวันเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 หลังการนั้นประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน (Posttest)

ภาพที่ 29 การประชุมอบรมครู

5.3 ผลการดำเนินการตามโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย

ดำเนิน 1 ภาคเรียน คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ณ โรงเรียนบ้านโนนลาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ระยะแรก ก่อนเปิดภาคเรียนถึงเปิดภาคเรียน

ดำเนินการก่อนเปิดภาคเรียน 2 สัปดาห์ คือ วันที่ 2 - 16 พฤษภาคม 2553 ดำเนินการ โดยจัดประชุมก่อนการปฏิบัติงานจริงเพื่อกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีการดำเนินงานตามความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับจากการอบรมและการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมในองค์ประกอบด้านเนื้อหา 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล และกำหนดปฏิทินการกำกับติดตาม การนิเทศ และกำหนดการประชุมสรุป เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นร่วมกันโดยกำหนดเดือนละ 1 ครั้ง หลังจากนั้นครูตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย (Pretest)

การดำเนินการตามโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมายนั้นคณะครูต้องนำความรู้ความเข้าใจและทักษะที่ได้รับลงสู่การปฏิบัติจริง จากการสังเกตและวิเคราะห์เอกสารพบว่าคณะครูได้ทำการวิเคราะห์หลักสูตรในชั้นที่ตัวเองรับผิดชอบ โดยมีเอกสารประกอบการวิเคราะห์หลักสูตรเพิ่มเติมได้แก่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งคณะครูใช้เวลาในการวิเคราะห์หลักสูตรประมาณ 5 วัน หลังจากนั้นครูทำการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล โดยดูจากข้อมูลเก่าของชั้นที่ผ่านมา ซึ่งครูทำได้เป็นบางส่วน ส่วนที่เหลือ เช่น บันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน บันทึกการจัดกลุ่มระดับการเรียนรู้ เก่ง ปานกลาง อ่อน เว้นไว้บันทึกเพิ่มเติมช่วงเปิดภาคเรียน ครูใช้เวลาในการจัดเตรียมเอกสารให้พร้อมใช้ประมาณ 2 วัน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนด้านกายภาพ คณะครูปรับปรุงห้องเรียนเพื่อให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยพื้นที่/บริเวณส่วนใหญ่ ครูจัดปรับปรุง จะมีพื้นที่บางส่วนที่ครูวางแผนไว้ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัด ใช้เวลาประมาณ 3 วัน ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า 1 สัปดาห์ใช้เวลาประมาณ 3 วัน และครูจัดเตรียมเอกสารหลักฐานในการประเมินผลตามสภาพจริง ใช้เวลาประมาณ 2 วัน

ระยะที่สอง เปิดภาคเรียนถึงปิดภาคเรียน

ดำเนินการช่วงเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ตั้งแต่ 17 พฤษภาคม 2553 ถึง 30 กันยายน 2553 โดยสัปดาห์แรกของการเปิดภาคเรียนทำการประเมินก่อนการทดลอง (pretest) โดยใช้แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน แบบประเมินความพึงพอใจต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนของนักเรียนแบบประเมินความพึงพอใจต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียน และแบบประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน

หลังจากนั้นประชุมปรึกษาหารือกับคณะครูในโรงเรียนเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยเลือกประธานดำเนินงานและคัดเลือกแกนนำการปฏิรูปการเรียนรู้ภายในโรงเรียนในแต่ละด้าน โดยด้านหลักสูตรที่ประชุมลงมติให้นายวิโรจน์ เรืองเจริญ เป็นแกนนำด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ประชุมลงมติให้นางกนกลักษณ์ สิงห์เอี่ยม เป็นแกนนำ ด้านการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิด และการบูรณาการที่ประชุมลงมติให้ นายน้อย

กงสะเด็น เป็นแกนนำ ด้านการจัดการเรียนรู้การวิจัยในชั้นเรียนที่ประชุมลงมติให้นางชนิดา ทิพย์รัก เป็นแกนนำและด้านการประเมินผลที่ประชุมลงมติให้นางคำพอง ภูมเป็นแกนนำ จากมติที่ประชุมดังกล่าว ผู้บริหารโรงเรียนออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยรายละเอียดในคำสั่งประกอบด้วยประธานรองประธานเลขาและกรรมการที่เป็นคณะทำงาน ซึ่งเน้นให้มีการทำงานเป็นทีม และมอบหมายบทบาทหน้าที่ให้คณะทำงานปฏิบัติตามคำสั่งให้สอดคล้องกับมติของที่ประชุม ต่อจากนั้นดำเนินการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีการดำเนินงานตามความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับทั้งจากการอบรมและการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากเอกสารเสริมความรู้ ทั้ง 5 เล่ม โดยกำกับติดตาม นิเทศ การนำความรู้ความเข้าใจและทักษะที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติจริงของคณะครู และดำเนินการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นร่วมกัน ซึ่งเป็นวิธีการที่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาหรือการปรับปรุงงาน โดยกำหนด การนิเทศ กำกับติดตามการทำงานของครูและการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 1 วันที่ 21 มิถุนายน 2553 ครั้งที่ 2 วันที่ 19 กรกฎาคม 2553 ครั้งที่ 3 วันที่ 16 สิงหาคม 2553 และครั้งที่ 4 วันที่ 15 กันยายน 2553

5.3.1 ผลการนิเทศกำกับติดตามการทำงานของครูและการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 1 วันที่ 21 มิถุนายน 2553

- ผลการนิเทศกำกับติดตามการทำงานของครู

จากการนิเทศกำกับติดตามการทำงานของคณะครูปรากฏว่าครูทุกคนมีการวิเคราะห์หลักสูตร มีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ดี โดยครูทุกคนทำการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลครบ 100% มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีทั้งทางด้านกายภาพและด้านจิตวิทยา โดยทางด้านกายภาพนั้นพบว่าห้องเรียนสะอาดทั้งภายนอกห้องเรียนและภายในห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ครู นักเรียนเป็นระเบียบ มีการจัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ส่วนบรรยากาศด้านจิตวิทยานั้น พบว่าบรรยากาศในห้องเรียนอบอุ่น ครูมีความเป็นกัลยาณมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส ครูทุกคนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิด และมีการบูรณาการ มีการเขียนปัญหาเพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน มีการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยกำหนดระดับเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน

- ผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ด้านความสำเร็จ ครูทุกคนสามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้ วิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลได้ สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนได้โดยมีการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล และจัดบรรยากาศในชั้นเรียนทั้งด้านกายภาพและด้านจิตวิทยา จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด บูรณาการการเรียนการสอน ทำวิจัยในชั้นเรียน และทำการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยมีเอกสารหลักฐานประกอบการดำเนินการทุกด้าน

2. ด้านขวัญกำลังใจ ครูควรได้รับกำลังใจ ทั้งจากผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน และจากผู้ปกครองนักเรียน

3. ด้านปัญหา/อุปสรรค เอกสารใบงานต่าง ๆ มีเยอะ จึงเป็นอุปสรรคด้านค่าใช้จ่าย การจัดบรรยากาศด้านกายภาพให้ดี จำเป็นต้องใช้งบประมาณ เมื่อขาดงบประมาณการดำเนินงานก็ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ครูบางคนมีปัญหาเรื่องการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เป็น

4. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการจัดบรรยากาศในห้องเรียนด้านกายภาพเพิ่มเติม ควรจัดงบประมาณสนับสนุนค่าถ่ายเอกสารใบงานต่าง ๆ ให้เพียงพอสำหรับจำนวนนักเรียน ควรจัดหาคณะครูในการจัดทำเอกสารหลักฐานต่าง ๆ อย่างเพียงพอ และควรจัดหาเครื่องถ่ายเอกสารเพิ่มเติม ควรจัดช่วงเวลาให้ครูเรียนรู้วิธีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ระยะแรกครูคนใดใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เป็นให้ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนครูในการจัดพิมพ์เอกสารต่าง ๆ แล้วค่อยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะสามารถทำงานได้ด้วยตนเองทั้งนี้ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้ครูปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพคือปัจจัยด้านผู้บริหารโดยผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีบรรยากาศการนิเทศอย่างเป็นกัลยาณมิตร มีการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง และเอาใจจริงเอางัง

5.3.2 ผลการนิเทศกำกับติดตามการทำงานของครูและการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2 วันที่ 19 กรกฎาคม 2553

- ผลการนิเทศกำกับติดตามการทำงานของครู

จากการกำกับติดตามและนิเทศการทำงานของคณะครูโดยการวิเคราะห์เอกสารปรากฏว่าครูทุกคนมีการวิเคราะห์หลักสูตร มีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ดี โดยครูทุกคนทำการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลครบ 100% มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีทั้งทางด้านกายภาพและด้าน มีการจัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น มีการจัดสวนหย่อมขนาดเล็กหน้าห้องเรียน ป้ายนิเทศได้รับการจัดอย่างสวยงามและเป็นปัจจุบัน ส่วนบรรยากาศด้านจิตวิทยานั้น พบว่าบรรยากาศในห้องเรียนอบอุ่น ครูมีความเป็นกัลยาณมิตร ครูใจดีมีเมตตา พูดจาไพเราะ ยิ้มแย้มแจ่มใส ครูทุกคนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิดและมีการบูรณาการ มีการเขียนปัญหาเพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน ครูทุกคนมีการทำวิจัยในชั้นเรียนครูทุกคนมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยกำหนดระดับเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน

- ผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ด้านความสำเร็จ ครูทุกคนสามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้ วิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลได้ สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนได้โดยมีการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล และจัดบรรยากาศในชั้นเรียนทั้งด้านกายภาพและด้านจิตวิทยา จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด บูรณาการการเรียนการสอน ทำวิจัยในชั้นเรียน และทำการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยมีเอกสารหลักฐานประกอบการดำเนินการทุกด้าน

2. ด้านขวัญกำลังใจ ครูควรได้รับกำลังใจ ทั้งจากผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน และจากผู้ปกครองนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

3. ด้านปัญหา/อุปสรรค เนื่องจากครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีไม่ครบชั้น ครูคนเดียวรับผิดชอบหลายชั้นเรียนทำให้ยากแก่การบริหารเวลา การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิด และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จำเป็นต้องใช้เวลามาก จึงเป็นปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

4. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค 1) ควรขออัตรากำลังใจเพิ่มให้ครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กครบชั้น 2) จัดการเรียนรู้แบบคละชั้น 3) ยืดหยุ่นเวลา และ 4) ควรมีการบูรณาการ

5.3.3 ผลการนิเทศกำกับติดตามการทำงานของครูและการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 3 วันที่ 16 สิงหาคม 2553

● ผลการนิเทศกำกับติดตามการทำงานของครู

จากการสังเกตและการกำกับติดตามและนิเทศการทำงานของคณะครูโดยการวิเคราะห์เอกสารปรากฏว่าครูทุกคนมีการวิเคราะห์หลักสูตร มีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ดี โดยครูทุกคนทำการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลครบ 100% มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีทั้งทางด้านกายภาพและด้านจิตวิทยา โดยทางด้านกายภาพนั้นพบว่า ห้องเรียนสะอาดทั้งภายนอกห้องเรียนและภายในห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ครู นักเรียนเป็นระเบียบ มีการจัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น มีการจัดสวนหย่อมขนาดเล็กหน้าห้องเรียน ป้ายนิเทศได้รับการจัดอย่างสวยงาม เหมาะสม ดังขยะ ไม่กวาดวางเป็นระเบียบ ส่วนบรรยากาศด้านจิตวิทยานั้น พบว่าบรรยากาศในห้องเรียนอบอุ่น ครูมีความเป็นกัลยาณมิตร ครูใจดีมีเมตตา พูดจาไพเราะ ยิ้มแย้มแจ่มใส นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก ครูทุกคนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิด และมีการบูรณาการ มีการเขียนปัญหาเพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน ครูทุกคนมีการทำวิจัยในชั้นเรียนครูทุกคนมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยกำหนดระดับเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน

● ผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ด้านความสำเร็จ ครูทุกคนสามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้ วิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลได้ สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนได้โดยมีการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล และจัดบรรยากาศในชั้นเรียนทั้งด้านกายภาพและด้านจิตวิทยา จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด บูรณาการการเรียนการสอน ทำวิจัยในชั้นเรียน และทำการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยมีเอกสารหลักฐานประกอบการดำเนินการทุกด้าน

2. ด้านขวัญกำลังใจ ครูควรได้รับกำลังใจ ทั้งจากผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน และจากผู้ปกครองนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

3. ด้านปัญหา/อุปสรรค การทำวิจัยในชั้นเรียนครูมักไม่บันทึกข้อมูลทั้งปัญหาที่พบและวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ดำเนินการ จึงทำให้ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนมีน้อย นอกจากนี้ครูยังมีปัญหาในเรื่องเวลาในการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ขาดตัวอย่างงานวิจัยที่หลากหลาย

4. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค ครูต้องตั้งใจและมุ่งมั่นในการทำวิจัยในชั้นเรียน เมื่อพบปัญหาที่จะทำการวิจัยให้จดบันทึกไว้ และเมื่อดำเนินการแก้ปัญหา ให้รีบจดบันทึกไว้ทุกครั้งทุกขั้นตอนที่ดำเนินการ ควรเสียสละเวลาเพื่อบันทึกงานต่าง ๆ ทุกวันหลังเลิกเรียน ประมาณวันละ 1 ชั่วโมง ควรมีการนำผลงานวิจัยในชั้นเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์การ และการไปศึกษางานวิจัยจากห้องสมุดในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

5.3.4 ผลการนิเทศกำกับติดตามการทำงานของครูและการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 4 วันที่ 15 กันยายน 2553

● ผลการนิเทศกำกับติดตามการทำงานของครู

จากการกำกับติดตามและนิเทศการทำงานของคณะครูโดยการวิเคราะห์เอกสาร ปรากฏว่าครูทุกคนมีการวิเคราะห์หลักสูตร มีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ดี โดยครูทุกคนทำการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลครบ 100% มีการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีทั้งทางด้านกายภาพและด้านจิตวิทยา โดยทางด้านกายภาพนั้นพบว่า ห้องเรียนสะอาดทั้งภายนอกห้องเรียนและภายในห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ครู นักเรียนเป็นระเบียบ มีการจัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น มีการจัดสวนหย่อมขนาดเล็กหน้าห้องเรียน ป้ายนิเทศได้รับการจัดอย่างสวยงาม เหมาะสม ถึงขยะ ไม่กวาดวางเป็นระเบียบ ส่วนบรรยากาศด้านจิตวิทยานั้น พบว่าบรรยากาศในห้องเรียนอบอุ่น ครูมีความเป็นกัลยาณมิตร ครูใจดีมีเมตตา พูดจาไพเราะ ยิ้มแย้มแจ่มใส นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก ครูทุกคนมีการจัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิด และมีการบูรณาการ มีการเขียนปัญหาเพื่อทำวิจัยในชั้นเรียน ครูทุกคนมีการทำวิจัยในชั้นเรียนครูทุกคนมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยกำหนดระดับเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน

● ผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ด้านความสำเร็จ ครูทุกคนสามารถวิเคราะห์หลักสูตรได้ วิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลได้ สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนได้โดยมีการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล และจัดบรรยากาศในชั้นเรียนทั้งด้านกายภาพและด้านจิตวิทยา จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด บูรณาการการเรียนการสอน ทำวิจัยในชั้นเรียน และทำการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยมีเอกสารหลักฐานประกอบการดำเนินการทุกด้าน

2. ด้านขวัญกำลังใจ ครูควรได้รับกำลังใจ ทั้งจากผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน และจากผู้ปกครองนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

3. ด้านปัญหา/อุปสรรค การคิดเกณฑ์ประกอบการให้คะแนนต่าง ๆ ในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ต้องใช้เวลานาน เพราะชิ้นงานนักเรียนมีมาก ทำให้เหนื่อยและต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้น

4. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา/อุปสรรค ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน อาจคิดเกณฑ์ประกอบการให้คะแนนต่าง ๆ คล้าย ๆ หรือใกล้เคียงกัน ควรมีการแลกเปลี่ยนกันเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนที่แต่ละคนรับผิดชอบ และศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เพื่อประหยัดเวลา

หลังเสร็จสิ้นการดำเนินการตามโครงการ ประเมินปฏิกริยาของครูโดยใช้แบบประเมินปฏิกริยาของครูต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย (Posttest)

ภาพที่ 30 การประชุมสรุปงาน

5.4 ผลดำเนินการตามโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย

ดำเนินการภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยลำดับแรกของการเปิดภาคเรียนประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผนการดำเนินงานตามโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย โดยก่อนการประชุมทำการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย (pretest) หลังจากนั้นปรึกษาหารือวางแผนการประชาสัมพันธ์โครงการไปยังโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อรับสมัครสมาชิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกเครือข่ายเพื่อให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กใน 4 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการประเมินผล และกำหนดปฏิทินการประชุมเครือข่ายโดยที่ประชุมร่วมกันกำหนดปฏิทินการประชุมเครือข่ายจำนวน 3 ครั้งคือ ครั้งที่ 1 ในวันที่ 22 มิถุนายน 2553 ครั้งที่ 2 วันที่ 20 กรกฎาคม 2553 และครั้งที่ 3 วันที่ 17 สิงหาคม 2553

ผลการประชุมครั้งที่ 1 วันที่ 22 มิถุนายน 2553

ก่อนดำเนินการประชุมครั้งที่ 1 ประเมินปฏิกิริยาของครูโรงเรียนบ้านโนนลานโดยใช้แบบประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย (Pretest)

ในการประชุมวันแรกได้แจกเอกสารเสริมความรู้ด้วยตนเองเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ให้กับผู้เข้าร่วมประชุมและสมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายทุกคน ซึ่งมีจำนวน 30 คน ผู้วิจัยได้ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งถือเป็นการพัฒนาตนเองและส่งผลถึงการพัฒนาวินิจฉัย โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือคุณภาพผู้เรียน ที่ประชุมมีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางร่วมกันในการบริหารจัดการเครือข่ายให้เป็นระบบ ต่อเนื่องและยั่งยืนโดยคัดเลือกประธาน รองประธานและเลขานุการ ปรากฏดังนี้ประธานนายสมบัติ อัครสาร รองประธานนายน้อย กงสะเด็น และเลขานุการนางชนิตา ทิพย์รักษ์การกำหนดวันเวลา และสถานที่ในการประชุมเครือข่ายประเมินผล โดยกำหนด การการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 วันที่ 22 มิถุนายน 2553 ครั้ง

ที่ 2 วันที่ 20 กรกฎาคม 2553 และครั้งที่ 3 วันที่ 17 สิงหาคม 2553 ณ ห้องสำนักงานครูโรงเรียนบ้านโนนลาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

นอกจากนี้เครือข่ายการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้ดำเนินการคัดเลือกแกนนำการปฏิรูปการเรียนรู้ด้านหลักสูตร (นายวิโรจน์ เรืองเจริญ) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (นางกนกลักษณ์ สิงห์เอี่ยม) ด้านการจัดการเรียนรู้ (การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิดและการบูรณาการ) (นายน้อย กงสะเด็น) ด้านการจัดการเรียนรู้ (การวิจัยในชั้นเรียน) (นางชนิตา ทิพย์รัก) และด้านการประเมินผล (นางคำพอง ภูลม)

ที่ประชุมได้ปรึกษาหารือถึงการขอรับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนในการเข้าร่วมประชุมทั้งด้านงบประมาณและเวลา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งด้านเนื้อหาความรู้และด้านประสบการณ์ของสมาชิกเครือข่าย และช่องทางการประสานงานที่สะดวก รวดเร็ว ระหว่างสมาชิกเครือข่าย

หลังจากนั้นแกนนำสมาชิกเครือข่ายเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ (การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิดและการบูรณาการ) ด้านการจัดการเรียนรู้ (การวิจัยในชั้นเรียน) และด้านการประเมินผล ได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับสมาชิกเครือข่ายในแต่ละด้านโดยให้สมาชิกเครือข่ายนำเอกสารเสริมความรู้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียน หลังจากนั้นกำหนดนัดหมายการประชุมครั้งต่อไป โดยให้สมาชิกเครือข่ายแต่ละคนเตรียมข้อมูลที่เกิดจากการปฏิบัติงานหลังจากพัฒนาตนเองจากเอกสารเสริมความรู้ (เอกสารเสริมความรู้ด้วยตนเอง 4 ด้าน จำนวน 5 เล่ม) เรียบร้อยแล้วทั้งความสำเร็จ และปัญหาที่พบมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานร่วมกันต่อไป

ผลการประชุมครั้งที่ 2 วันที่ 20 กรกฎาคม 2553

การประชุมครั้งนี้ เป็นการนำข้อมูลทั้งความสำเร็จ และปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กของสมาชิกเครือข่ายมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยแกนนำในการปฏิรูปการเรียนรู้ในแต่ละด้านเป็นคนเปิดประเด็นการสนทนาเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดย สมาชิกเครือข่ายภายนอกโรงเรียนให้ความเห็นว่า ด้านหลักสูตร สามารถวิเคราะห์ได้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีปัญหาเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอ โดยครูมีความตั้งใจที่จะทำงานอย่างเต็มที่ขอเพียงได้รับงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ ส่วนหนึ่งจึงต้องอาศัยความเสียสละงบประมาณส่วนตัวเพื่อจัดบรรยากาศด้านกายภาพให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ส่วนบรรยากาศด้านจิตวิทยานั้น สมาชิกส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่าไม่มีปัญหา ครูมีกัลยาณมิตร รักเมตตาศิษย์ ให้ความอบอุ่น และบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย

ด้านการจัดการเรียนรู้นั้น มีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิด และมีการบูรณาการ โดยปัญหาที่พบคือ ใบงานและแบบฝึกมีมาก ต้องใช้งบประมาณในการถ่ายสำเนาให้เพียงพอจำนวนนักเรียนทุกคน และเนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ครูคนเดียวรับผิดชอบหลายชั้นเรียน แบบฝึกและใบงานต่างๆ จึงจำเป็นต้องจัดเตรียมไว้ให้เพียงพอสำหรับนักเรียนทุกคน เมื่อขาดงบประมาณที่เพียงพอ การจัดการเรียนรู้ก็ขาดสภาพคล่องที่ประชุมได้เสนอแนะให้ของบประมาณจากผู้บริหารเพิ่มเติม ส่วนด้านการจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ครูในโรงเรียน

ประถมศึกษาขนาดเล็กต้องใช้เวลามากกว่าปกติถึงสองเท่าบางครั้งทำให้เป็นปัญหาในการจัดทำแผนการเรียนรู้ล่วงหน้าได้ทันเวลา ที่ประชุมได้เสนอแนะให้เสียสละเวลา โดยอุทิศเวลาให้ทางราชการในช่วงหลังเลิกเรียน และใช้เวลาช่วงเสาร์-อาทิตย์ เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิดนั้นมักใช้เวลานาน จึงมักเป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนที่ต้องสอนให้ครบตามหลักสูตร ส่วนการวิจัยในชั้นเรียนสมาชิกเครือข่ายนำปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาที่ต่างไปมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างกว้างขวางนอกจากนี้สมาชิกเครือข่ายได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านประเมินผลตามสภาพจริง

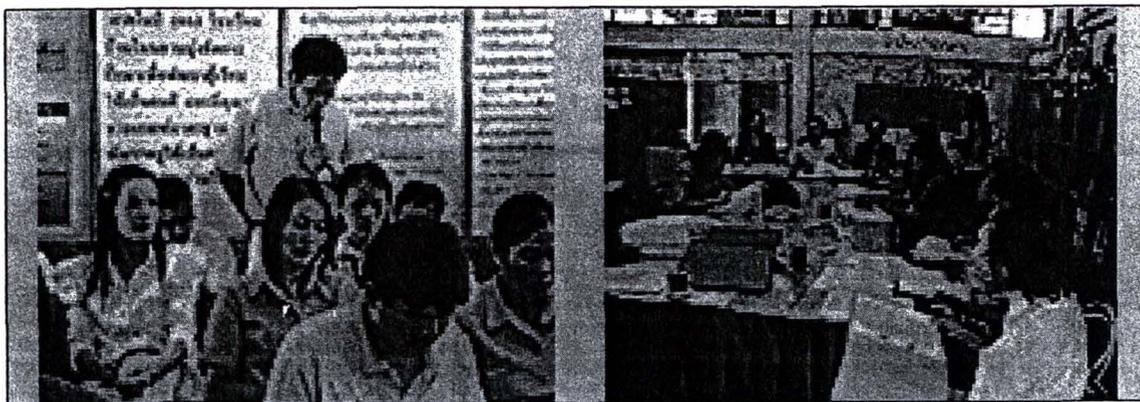
ผลการประชุมครั้งที่ 3 วันที่ 17 สิงหาคม 2553

การประชุมครั้งนี้ เป็นการนำข้อมูลทั้งความสำเร็จ และปัญหาที่พบในการปฏิบัติงานเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กของสมาชิกเครือข่ายมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยแกนนำในการปฏิรูปการเรียนรู้ในแต่ละด้านเป็นคนเปิดประเด็นการสนทนาเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดย สมาชิกเครือข่ายภายนอกโรงเรียนให้ความเห็นว่า ด้านหลักสูตร สามารถวิเคราะห์ได้ ส่วนด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนนั้น การวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลสำคัญมาก เพราะเป็นประโยชน์ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่วนการจัดบรรยากาศด้านกายภาพให้ดีขึ้น เป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้เด็กมีจิตใจที่สบาย พร้อมทั้งจะรับความรู้ โดยเฉพาะความสะอาดของห้องเรียน ป้ายนิเทศในห้องเรียนที่ทันสมัยทันเหตุการณ์ การจัดมุมหนังสือที่น่าอ่าน และมุมจัดแสดงผลงานนักเรียน ส่วนการจัดบรรยากาศด้านจิตวิทยานั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย

ด้านการจัดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิด และการบูรณาการส่วนการวิจัยในชั้นเรียนและ การประเมินตามสภาพจริงนั้นสมาชิกเครือข่ายมีความรู้ความเข้าใจ และมีเอกสารการทำวิจัยในชั้นเรียนและการประเมินตามสภาพจริงมาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

หลังเสร็จสิ้นการดำเนินการตามโครงการ ประเมินปฏิกิริยาของครูโรงเรียนบ้านโนนลานโดยใช้แบบประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย (Posttest)

นอกจากนี้ หลังการทดลองภาคสนามซึ่งใช้เวลา 1 ภาคเรียนเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้ดำเนินกิจกรรมถอดบทเรียนโดยประชุมคณะครูเพื่อสะท้อนผลการดำเนินการตามโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งก่อนการดำเนินกิจกรรมสะท้อนผลได้ทำการประเมินหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบความรู้ของครู แบบประเมินการใช้ความรู้ของครูตามแบบประเมินตนเองของครู แบบประเมินการใช้ความรู้ของครูรายบุคคลตามการประเมินของผู้บริหารโรงเรียน แบบประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน แบบประเมินความพึงพอใจต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนของนักเรียนแบบประเมินความพึงพอใจต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนของผู้ปกครองนักเรียน และแบบประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน

ภาพที่ 31 การประชุมเครือข่าย

5.5 ผลการใช้แบบประเมินประเภทต่าง ๆ นำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

5.5.1 ผลการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการ

ผลการศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงการการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธานโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่ายของครูก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ โดยประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการ จำนวน 6 คน ในภาพรวมและจำแนกรายด้าน ซึ่งมีสถานภาพเป็นครูโรงเรียนบ้านโนนลาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นเพศหญิงและเพศชายเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66.70 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.60 จากนั้นนำข้อมูลการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ 3 โครงการ โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test ดังรายละเอียดในตารางที่ 15 - 33

- ผลการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน โดยภาพรวมและจำแนกรายด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิภรียาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วม
ผูกพันร่วมตั้งปณิธาน โดยภาพรวม

โครงการร่วมคิดร่วมผูกพัน ร่วมตั้งปณิธาน	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	3.50	0.32	ปานกลาง	4.75	0.16	มากที่สุด
2. ด้านเจตคติ	3.40	0.25	ปานกลาง	4.71	0.18	มากที่สุด
3. ด้านทักษะ	3.50	0.32	ปานกลาง	4.67	0.38	มากที่สุด
4. ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และ ระยะเวลา	3.61	0.14	มาก	4.61	0.33	มากที่สุด
รวม	3.48	0.10	ปานกลาง	4.69	0.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่า การประเมินปฏิภรียาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้ง
ปณิธานก่อนการเข้าร่วมโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.48) เมื่อพิจารณา
รายด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และระยะเวลา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับ
สูงสุด รองลงมา คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านเจตคติ (ค่าเฉลี่ย =
3.61, 3.50, 3.40 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิภรียา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
(ค่าเฉลี่ย = 4.69) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านความรู้ความเข้าใจ มี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านเจตคติ และด้านทักษะ (ค่าเฉลี่ย = 4.75, 4.71, 4.67
ตามลำดับ)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วม
ผูกพันร่วมตั้งปณิธาน ด้านความรู้ความเข้าใจ

ด้านความรู้ความเข้าใจ	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องหลักสูตร	3.33	0.52	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
2. มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องบริหารจัดการชั้นเรียน	3.50	0.55	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
3. มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องการจัดการเรียนรู้	3.50	0.55	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
4. มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องการประเมินผล	3.67	0.52	มาก	4.50	0.55	มาก
รวม	3.50	0.32	ปานกลาง	4.75	0.16	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่า การประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธานก่อนการเข้าร่วมโครงการ ด้านความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.50) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องบริหารจัดการชั้นเรียน มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 3.67, 3.50, 3.33 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิกิริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.75) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องหลักสูตร มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องบริหารจัดการชั้นเรียน มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องการประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.50 ตามลำดับ)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วม
ผูกพันร่วมตั้งปณิธาน ด้านเจตคติ

ด้านเจตคติ	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. มีความต้องการจำเป็น ในการเข้ารับการอบรม เพื่อให้มีความรู้ความ เข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการ ปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.33	0.52	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
2. มีความรู้สึกที่ดีในการ ปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.50	0.55	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
3. การเข้ารับการอบรมจะ ทำให้มีความรู้และสามารถ ปฏิบัติงานได้ดีมากขึ้น	3.50	0.55	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
4. สนใจศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมเพราะคิดว่ามี ความจำเป็นสำหรับการ พัฒนางาน	3.50	0.55	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
5. มีแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงาน	3.50	0.55	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
6. มีความกระตือรือร้นใน การปฏิบัติงาน	3.17	0.41	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
7. นำความรู้ใหม่ที่ได้รับ ไปปฏิบัติงานอย่างเต็ม กำลังความสามารถ	3.33	0.52	ปานกลาง	4.50	0.55	มากที่สุด
รวม	3.40	0.25	ปานกลาง	4.71	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่า การประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้ง
ปณิธานก่อนการเข้าร่วมโครงการ ด้านเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.40) เมื่อพิจารณา
รายชื่ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีความรู้สึกที่ดีในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การ
เข้ารับการอบรมจะทำให้มีความรู้และสามารถปฏิบัติงานได้ดีมากขึ้น สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

เพราะคิดว่าจะมีความจำเป็นสำหรับการพัฒนางาน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มีความต้องการจำเป็นในการเข้ารับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำความรู้ใหม่ที่ได้รับ ไปปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และนำความรู้ใหม่ที่ได้รับ ไปปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ (ค่าเฉลี่ย = 3.50, 3.33, 3.17 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิกิริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.71) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยการเข้ารับการอบรมจะทำให้มีความรู้และสามารถปฏิบัติงานได้ดีมากขึ้น สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพราะคิดว่าจะมีความจำเป็นสำหรับการพัฒนางาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มีความต้องการจำเป็นในการเข้ารับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และมีความรู้สึกที่ดีในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน นำความรู้ใหม่ที่ได้รับ ไปปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.67, 4.50 ตามลำดับ)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วม
ผูกพันร่วมตั้งปณิธาน ด้านทักษะ

ด้านทักษะ	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ได้รับการฝึกทักษะที่ดี จึงทำให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น	3.33	0.52	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
2. สามารถนำทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี	3.67	0.52	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด
3. สามารถนำทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพได้	3.50	0.55	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
4. สามารถนำทักษะที่ได้รับไปพัฒนางาน ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาวิชาชีพให้เจริญก้าวหน้าได้	3.50	0.55	ปานกลาง	4.50	0.55	มากที่สุด
รวม	3.50	0.32	ปานกลาง	4.67	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 18 พบว่า การประเมินปฏิกริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้ง
 พันธานก่อนการเข้าร่วมโครงการ ด้านทักษะอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.50) เมื่อพิจารณาราย
 ข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยสามารถนำทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการ
 ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ สามารถนำทักษะที่ได้รับไปปฏิบัติ
 ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพได้ สามารถนำทักษะที่ได้รับไปพัฒนางาน ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนา
 วิชาชีพให้เจริญก้าวหน้าได้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และได้รับการฝึกทักษะที่ดี จึงทำให้มีความมั่นใจในการ
 ปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.67, 3.50, 3.33 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิกริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
 (ค่าเฉลี่ย = 4.67) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยสามารถนำทักษะที่ได้รับไป
 ปฏิบัติ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับการฝึกทักษะ
 ที่ดี จึงทำให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น สามารถนำทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ไป
 ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และสามารถนำทักษะที่ได้รับไปพัฒนา
 งาน ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาวิชาชีพให้เจริญก้าวหน้าได้ (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.67, 4.50 ตามลำดับ)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิกริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วม
 ผูกพันร่วมตั้งพันธาน ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และระยะเวลา

ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และ ระยะเวลา	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. สื่อ ที่ใช้ในการปฏิบัติ กิจกรรมตามโครงการ เหมาะสมและเพียงพอ	3.50	0.55	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ใน การปฏิบัติกิจกรรมตาม โครงการเหมาะสมและ เพียงพอ	3.67	0.52	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด
3. ระยะเวลาในการ ดำเนินงานตามโครงการ เหมาะสม	3.67	0.52	มาก	4.50	0.55	มาก
รวม	3.61	0.14	มาก	4.61	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 19 พบว่า การประเมินปฏิกริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้ง
 พันธานก่อนการเข้าร่วมโครงการ ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และระยะเวลาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย =
 3.61) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมตาม
 โครงการเหมาะสมและเพียงพอ ระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

และอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ สื่อ ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการเหมาะสมและเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 3.67, 3.50 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิกิริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.61) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ สื่อ ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการเหมาะสมและเพียงพอ ระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการเหมาะสม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.50 ตามลำดับ)

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธานของครู

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. ครูทุกคนควรปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมโดยเคร่งครัด	6
2. ครูทุกคนควรได้รับเอกสารเสริมความรู้ก่อนวันอบรมจริง	4
3. ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจเข้ารับการอบรม	3

จากตารางที่ 29 พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธานอยู่ในอันดับสูงสุด คือ ครูทุกคนควรปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมโดยเคร่งครัด จำนวน 6 คน รองลงมา คือ ครูทุกคนควรได้รับเอกสารเสริมความรู้ก่อนวันอบรมจริง จำนวน 4 คน และควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจเข้ารับการอบรม จำนวน 3 คน

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ

การประเมินปฏิกิริยาต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน	N	ก่อนการเข้าร่วม		หลังการเข้าร่วม		Z	Asymp. Sig.
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	6	3.50	0.32	4.75	0.16	-2.21*	0.02
2. ด้านเจตคติ	6	3.40	0.25	4.71	0.18	-2.23*	0.02
3. ด้านทักษะ	6	3.50	0.32	4.67	0.38	-2.23*	0.02
4. ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และระยะเวลา	6	3.61	0.14	4.61	0.33	0.00	0.50
รวม	6	3.48	0.10	4.69	0.13	-2.21*	0.02

หมายเหตุ * หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 21 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปัญหานั้น ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการในภาพรวมและด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านเจตคติ ด้านทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังจากที่ครูเข้าร่วมโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปัญหานั้นมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโครงการ

● ผลการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นต่อจุดหมาย โดยภาพรวมและจำแนกรายด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นต่อจุดหมาย โดยภาพรวม

โครงการรวมพลังสร้างสรรค์ มุ่งมั่นต่อจุดหมาย	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. ด้านความพึงพอใจ	2.80	0.52	ปานกลาง	4.53	0.37	มากที่สุด
2. ด้านการปฏิบัติงาน	2.93	0.30	ปานกลาง	4.53	0.30	มากที่สุด
3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน	3.33	0.37	ปานกลาง	4.57	0.34	มากที่สุด
รวม	3.02	0.10	ปานกลาง	4.54	0.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 22 พบว่า การประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นต่อจุดหมายก่อนการเข้าร่วมโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.02) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการส่งเสริมสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความพึงพอใจ (ค่าเฉลี่ย = 3.33, 2.93, 2.80 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิกิริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.54) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านการส่งเสริมสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความพึงพอใจ และด้านการปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.57, 4.53 ตามลำดับ)

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลัง
สร้างสรรค์มุ่งมั่นต่อจุดหมาย ด้านความพึงพอใจ

ด้านความพึงพอใจ	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. การปฏิบัติงานตาม โครงการรวมพลังสร้างสรรค์ มุ่งมั่นสู่จุดหมาย	3.00	0.63	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
2. ทุ่มเทเวลาให้กับการ ปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง ความสามารถ	3.17	0.75	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
3. ความสุขที่ได้ปฏิบัติงาน ตามโครงการ	2.67	1.03	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
4. ปฏิบัติตามข้อตกลงด้วย ความเต็มใจ เพื่อให้งาน บรรลุผลสำเร็จ	2.67	0.82	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
5. ภูมิใจในผลงานที่เกิดจาก การปฏิบัติงานตามโครงการ	2.50	1.05	น้อย	4.33	0.52	มาก
รวม	2.80	0.52	ปานกลาง	4.53	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 23 พบว่า การประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่น
ต่อจุดหมาย ด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.80) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ใน
ระดับน้อยถึงปานกลาง โดยทุ่มเทเวลาให้กับการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ มีค่าเฉลี่ยอยู่
ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ การปฏิบัติงานตามโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย และ
ความสุขที่ได้ปฏิบัติงานตามโครงการ ความสุขที่ได้ปฏิบัติงานตามโครงการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน
(ค่าเฉลี่ย = 3.17, 3.00, 2.67 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิกิริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
(ค่าเฉลี่ย = 4.53) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีทุ่มเทเวลาให้กับการ
ปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยความเต็มใจ เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ
มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ การปฏิบัติงานตามโครงการรวมพลังสร้างสรรค์
มุ่งมั่นสู่จุดหมาย ความสุขที่ได้ปฏิบัติงานตามโครงการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันและภูมิใจในผลงานที่เกิดจาก
การปฏิบัติงานตามโครงการ (ค่าเฉลี่ย = 4.67, 4.50, 4.33 ตามลำดับ)

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิภิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลัง
สร้างสรรค์มุ่งมั่นต่อจุดหมาย ด้านการปฏิบัติงาน

ด้านการปฏิบัติงาน	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. ปฏิบัติงานด้วยความ มั่นใจ เพราะมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ เพิ่มขึ้น	2.83	0.75	ปานกลาง	4.33	0.52	มาก
2. ยินดีรับฟังข้อเสนอแนะ จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการ ปฏิบัติงาน	2.83	0.41	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
3. ไม่ทอดทิ้งแม้เมื่อพบ ปัญหาหรืออุปสรรคในการ ปฏิบัติงาน	2.50	0.84	น้อย	4.50	0.55	มาก
4. ปรึกษาหารือกับเพื่อน ร่วมงาน เพื่อพัฒนางาน ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	3.00	0.89	ปานกลาง	4.33	0.52	มาก
5. สามารถปฏิบัติงานตาม ที่ได้รับมอบหมายได้เป็น อย่างดี	3.50	0.55	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
รวม	2.93	0.30	ปานกลาง	4.53	0.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 24 พบว่า การประเมินปฏิภิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่น
ต่อจุดหมาย ด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.93) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ใน
ระดับน้อยถึงปานกลาง โดยสามารถปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
อันดับสูงสุด รองลงมา คือ ปรึกษาหารือกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อพัฒนางานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ และ
ปฏิบัติงานด้วยความมั่นใจ เพราะมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้น ยินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากทุก
ฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.50, 3.00, 2.83 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิภิกิริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
(ค่าเฉลี่ย = 4.53) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยยินดีรับฟังข้อเสนอแนะจากทุก
ฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ สามารถปฏิบัติงานตาม
ที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี และไม่ทอดทิ้งแม้เมื่อพบปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย
= 4.83, 4.67, 4.50 ตามลำดับ)

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลัง
สร้างสรรค์มุ่งมั่นต่อจุดหมาย ด้านการส่งเสริมสนับสนุน

ด้านการส่งเสริมสนับสนุน	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. ได้รับความส่งเสริมสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ	3.33	0.82	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
2. ได้รับความเสริมพลังอำนาจจากผู้บริหารโดยได้รับมอบอำนาจหน้าที่ให้เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติงาน	3.50	0.55	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
3. ได้รับความส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในตนเองจากผู้บริหาร	3.17	0.75	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
4. ได้รับความสะดวกในการปฏิบัติงานตามโครงการ	3.33	0.52	ปานกลาง	4.33	0.82	มาก
5. ได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหารในด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	3.33	0.82	ปานกลาง	4.33	0.82	มาก
รวม	3.33	0.37	ปานกลาง	4.57	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 25 พบว่า การประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นต่อจุดหมาย ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.33) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยได้รับการเสริมพลังอำนาจจากผู้บริหารโดยได้รับมอบอำนาจหน้าที่ให้เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับความส่งเสริมสนับสนุนจากเพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ ได้รับความสะดวกในการปฏิบัติงานตามโครงการ ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันและได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในตนเองจากผู้บริหาร (ค่าเฉลี่ย = 3.50, 3.33, 3.17 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิกิริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.57) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจาก

เพื่อนร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ ได้รับการเสริมพลังอำนาจจากผู้บริหารโดยได้รับมอบอำนาจหน้าที่ให้เป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในตนเองจากผู้บริหาร และได้รับความสะดวกในการปฏิบัติงานตามโครงการ ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.50, 4.33 ตามลำดับ)

ตารางที่ 26 ข้อเสนอแนะต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมายของครู

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. ควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโดยสม่ำเสมอ	6
2. ควรได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อปฏิบัติงานได้เต็มที่	6
3. ควรเอื้อเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน	5
4. ควรได้รับการแนะนำจากผู้บริหารโดยสม่ำเสมอ	5

จากตารางที่ 26 พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมายอยู่ในอันดับสูงสุด คือ ควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโดยสม่ำเสมอ ควรได้รับการสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อปฏิบัติงานได้เต็มที่ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน 6 คน รองลงมา คือ ควรเอื้อเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน ควรได้รับการแนะนำจากผู้บริหารโดยสม่ำเสมอ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน 5 คน

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ

การประเมินปฏิกิริยาต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นต่อจุดหมาย	N	ก่อนการเข้าร่วม		หลังการเข้าร่วม		Z	Asymp. Sig.
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
1. ด้านความพึงพอใจ	6	2.80	0.52	4.53	0.37	-2.21*	0.02
2. ด้านการปฏิบัติงาน	6	2.93	0.30	4.53	0.30	-2.21*	0.02
3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน	6	3.33	0.37	4.57	0.34	-2.20*	0.02
รวม	6	3.02	0.10	4.54	0.27	-2.20*	0.02

หมายเหตุ * หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 27 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการในภาพรวมและด้านความพึงพอใจ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการส่งเสริมสนับสนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังจากที่ครูเข้าร่วมโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมายมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโครงการ

● ผลการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย โดยภาพรวมและจำแนกรายด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย โดยภาพรวม

การประเมินปฏิกิริยาโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ด้านความพึงพอใจ	2.57	0.29	ปานกลาง	4.63	0.32	มากที่สุด
2. ด้านความร่วมมือ	2.67	0.32	ปานกลาง	4.58	0.20	มากที่สุด
3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน	3.08	0.38	ปานกลาง	4.63	0.26	มากที่สุด
รวม	2.74	0.22	ปานกลาง	4.61	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 28 พบว่า การประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.74) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการส่งเสริมสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความร่วมมือ และด้านความพึงพอใจ (ค่าเฉลี่ย = 3.08, 2.67, 2.57 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิกิริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.61) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านความพึงพอใจ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความร่วมมือ (ค่าเฉลี่ย = 4.63, 4.58 ตามลำดับ)

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย ด้านความพึงพอใจ

ด้านความพึงพอใจ	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายทำให้ท่านเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ เพราะความรู้ไม่หยุดนิ่ง	2.67	0.52	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย ทำให้ท่านต้องการใฝ่รู้ใฝ่เรียนเพิ่มขึ้น	2.50	0.55	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย ทำให้ท่านมีความสุขในการปฏิบัติงาน	2.50	0.84	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
4. การดำเนินงานตามโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย มีระยะเวลาเหมาะสม	2.50	0.84	ปานกลาง	4.00	0.63	มาก
5. การประชุมเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	2.67	0.52	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
รวม	2.57	0.29	ปานกลาง	4.63	0.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 29 พบว่า การประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย ด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.57) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายทำให้ท่านเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ เพราะความรู้ไม่หยุดนิ่ง การประชุมเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย ทำให้ท่านต้องการใฝ่รู้ใฝ่เรียนเพิ่มขึ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย ทำให้ท่านมีความสุขในการปฏิบัติงาน การดำเนินงานตามโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย มีระยะเวลาเหมาะสม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 2.67, 2.50 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิบัติการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.63) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายทำให้ท่านเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ เพราะความรู้ไม่หยุดนิ่ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ การประชุมเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย ทำให้ท่านต้องการใฝ่รู้ใฝ่เรียนเพิ่มขึ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย ทำให้ท่านมีความสุขในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 5.00, 4.83, 4.50 ตามลำดับ)

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิบัติการของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย ด้านความร่วมมือ

ด้านความร่วมมือ	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. การนัดพบปะของเครือข่ายได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี	2.67	0.52	ปานกลาง	4.17	0.41	มาก
2. การสะท้อนผล สะท้อนความคิด ได้รับความสนใจและความร่วมมือจากเครือข่ายเป็นอย่างดี	2.67	0.52	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
3. การให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่าย สามารถแก้ไขปัญหาบางประการได้	2.67	0.52	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
4. การให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่าย สามารถพัฒนางานและส่งผลไปถึงคุณภาพนักเรียนได้	2.33	0.82	น้อย	4.67	0.52	มากที่สุด
5. การให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายสามารถพัฒนางานและส่งผลถึงการพัฒนาวิชาชีพให้เจริญก้าวหน้าได้	2.83	1.17	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิภิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย ด้านความร่วมมือ (ต่อ)

ด้านความร่วมมือ	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
6. การให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายทำให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	2.83	1.17	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
รวม	2.67	0.32	ปานกลาง	4.58	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 30 พบว่า การประเมินปฏิภิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย ด้านความร่วมมืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.67) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยการให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายสามารถพัฒนางานและส่งผลถึงการพัฒนาวชิชีพให้เจริญก้าวหน้าได้ การให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย ทำให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ การนัดพบปะของเครือข่ายได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี การสะท้อนผล สะท้อนความคิดได้รับความสนใจและความร่วมมือจากเครือข่ายเป็นอย่างดี การให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่าย สามารถแก้ไขปัญหาบางประการได้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และการให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายสามารถพัฒนางานและส่งผลไปถึงคุณภาพนักเรียนได้ (ค่าเฉลี่ย = 2.83, 2.67, 2.33 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิภิกิริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.58) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยการสะท้อนผล สะท้อนความคิดได้รับความสนใจและความร่วมมือจากเครือข่ายเป็นอย่างดี การให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายสามารถแก้ไขปัญหาบางประการได้ การให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายสามารถพัฒนางานและส่งผลไปถึงคุณภาพนักเรียนได้ การให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายสามารถพัฒนางานและส่งผลถึงการพัฒนาวชิชีพให้เจริญก้าวหน้าได้ การให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่าย ทำให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ การนัดพบปะของเครือข่าย ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.67, 4.17 ตามลำดับ)

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย ด้านการส่งเสริมสนับสนุน

ด้านการส่งเสริมสนับสนุน	ก่อนการเข้าร่วมโครงการ			หลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ได้รับความส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้สมัครเป็นสมาชิกเครือข่าย	3.17	0.75	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
2. ได้รับความส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้เข้าร่วมประชุมเครือข่าย	3.17	0.75	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
3. ได้รับความส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง	3.33	0.52	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
4. ได้รับความสนับสนุน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ	2.67	0.82	ปานกลาง	4.33	0.82	มากที่สุด
รวม	3.08	0.38	ปานกลาง	4.63	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 31 พบว่า การประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย ด้านการส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.08) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้สมัครเป็นสมาชิกเครือข่าย ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้เข้าร่วมประชุมเครือข่าย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และได้รับการสนับสนุน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 3.33, 3.17, 2.67 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการเข้าร่วมโครงการครูมีการประเมินปฏิกิริยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้สมัครเป็นสมาชิกเครือข่าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.83) รองลงมา คือ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้เข้าร่วมประชุมเครือข่าย ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และได้รับการสนับสนุน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 4.67, 4.33 ตามลำดับ)

ตารางที่ 32 ข้อเสนอแนะต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่ายของครู

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้บ่อย ๆ	6
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ดำเนินการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดไปเพื่อให้เป็นเครือข่ายที่ยั่งยืน	5
3. ครูควรขยายเครือข่ายให้กว้างขึ้นมากกว่าเดิม	4
4. โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อรับสมัครสมาชิกเพิ่มขึ้น	4

จากตารางที่ 32 พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่ายอยู่ในอันดับสูงสุด คือ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสและสนับสนุนให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้บ่อย ๆ จำนวน 6 คน รองลงมา คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ดำเนินการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดไปเพื่อให้เป็นเครือข่ายที่ยั่งยืน จำนวน 5 คน และครูควรขยายเครือข่ายให้กว้างขึ้นมากกว่าเดิม โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อรับสมัครสมาชิกเพิ่มขึ้น ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน 4 คน

ตารางที่ 33 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ

การประเมินปฏิกิริยาต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย	N	ก่อนการเข้าร่วม		หลังการเข้าร่วม		Z	Asymp. Sig.
		ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
1. ด้านความพึงพอใจ	6	2.57	0.29	4.63	0.32	-2.27*	0.01
2. ด้านความร่วมมือ	6	2.67	0.32	4.58	0.20	-2.21*	0.01
3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน	6	3.08	0.38	4.63	0.26	-2.21*	0.01
รวม	6	2.74	0.22	4.61	0.21	-2.21*	0.01

หมายเหตุ * หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 33 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินปฏิกิริยาของครูต่อโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการในภาพรวมและด้านความพึงพอใจ ด้านความร่วมมือ และด้านการส่งเสริมสนับสนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังจากที่ครูเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่าย มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโครงการ

5.5.2 ผลการทดสอบความรู้ของครู

ผลการศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของครูก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยทดสอบความรู้ของครู จำนวน 6 คน ในภาพรวมและจำแนกรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ และ 4) ด้านการประเมินผล และวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test ดังรายละเอียดในตารางที่ 34 - 35

ตารางที่ 34 คะแนนความรู้ความเข้าใจของครูในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

คนที่	ความรู้ความเข้าใจในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก									
	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
	ด้านที่ 1 (10 คะแนน)	ด้านที่ 2 (10 คะแนน)	ด้านที่ 3 (10 คะแนน)	ด้านที่ 4 (10 คะแนน)	คะแนนเต็ม (40 คะแนน)	ด้านที่ 1 (10 คะแนน)	ด้านที่ 2 (10 คะแนน)	ด้านที่ 3 (10 คะแนน)	ด้านที่ 4 (10 คะแนน)	คะแนนเต็ม (40 คะแนน)
1	5	7	6	6	24	7	9	8	8	32
2	7	8	6	8	29	9	10	8	10	37
3	7	7	5	5	24	9	9	9	8	35
4	5	6	6	6	23	7	9	9	8	33
5	6	8	7	7	28	9	10	9	8	36
6	8	6	7	7	28	9	8	10	10	37
ค่าเฉลี่ย	6.33	7.00	6.17	6.50	26.00	8.33	9.17	8.83	8.67	35.00
ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	1.21	0.89	0.75	1.05	2.61	1.03	0.75	0.75	1.03	2.10
ระดับ	ปาน กลาง	มาก	ปาน กลาง	ปาน กลาง	มาก	มาก	มาก ที่สุด	มาก	มาก	มากที่สุด

จากตารางที่ 34 พบว่า การทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 26.00 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยด้านที่ 2 การบริหารจัดการชั้นเรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 7.00 รองลงมา คือ ด้านที่ 4 ด้านการประเมินผลเท่ากับ 6.50 และด้านที่ 1 หลักสูตรเท่ากับ 6.33

ส่วนความรู้ความเข้าใจของครูหลัง การใช้โปรแกรมพัฒนาครู จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ย 35.00 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับ

มากถึงมากที่สุด โดยด้านที่ 2 การบริหารจัดการชั้นเรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 9.17 รองลงมาคือ ด้านที่ 3 ด้านการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 8.83 และด้านที่ 4 ด้านการประเมินผลเท่ากับ 8.67

ตารางที่ 35 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจของครูในการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู

ความรู้ความเข้าใจของครูในการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก	N	ก่อนการเข้าร่วม		หลังการเข้าร่วม		Z	Asymp. Sig.
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
1. ด้านหลักสูตร	6	6.33	1.21	8.33	1.03	-2.26*	0.01
2. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	6	7.00	0.89	9.17	0.75	-2.33*	0.01
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	6	6.17	0.75	8.83	0.75	-2.23*	0.01
4. ด้านการประเมินผล	6	6.50	1.05	8.67	1.03	-2.23*	0.01
รวม	6	26.00	2.61	35.00	2.10	-2.23*	0.01

หมายเหตุ * หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 35 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจของครูในการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครูในภาพรวมและด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังจากที่ครูใช้โปรแกรมพัฒนาเพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา

5.5.3 ผลการประเมินการใช้ความรู้

ผลการศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้วยการประเมินตนเองของครู จำนวน 6 คน และผู้บริหารเป็นผู้ประเมินครูเป็นรายบุคคล ในภาพรวมและจำแนกรายด้าน ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู จากนั้นนำข้อมูลการใช้ความรู้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test ดังรายละเอียดในตารางที่ 36 – 41

- ผลการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการศึกษาขนาดเล็กรวมถึงการพัฒนาครูและผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมและจำแนกรายด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการศึกษาขนาดเล็กรวมถึงการพัฒนาครูและผู้บริหารประเมินครูและผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล โดยภาพรวม

การใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการศึกษาขนาดเล็กรวมถึงผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล	การประเมินตนเองของครู						ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ด้านหลักสูตร	4.17	0.28	มาก	4.60	0.24	มากที่สุด	3.42	0.32	ปานกลาง	4.46	0.10	มาก
2. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.36	0.08	มาก	4.83	0.14	มากที่สุด	3.55	0.19	มาก	4.55	0.17	มากที่สุด
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.32	0.14	มาก	4.75	0.16	มากที่สุด	3.44	0.09	ปานกลาง	4.51	0.08	มากที่สุด
4. ด้านการประเมินผล	4.27	0.09	มาก	4.79	0.17	มากที่สุด	3.56	0.27	มาก	4.58	0.13	มากที่สุด
รวม	4.29	0.12	มาก	4.75	0.08	มากที่สุด	3.48	0.07	ปานกลาง	4.52	0.07	มากที่สุด

จากตารางที่ 36 พบว่า การใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้วยการประเมินตนเองของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.29) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = 4.36, 4.32, 4.27 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.75) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการประเมินผล และด้านการจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.79, 4.75 ตามลำดับ)

ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคลในการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.48) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และด้านการจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 3.56, 3.55, 3.44 ตามลำดับ) ส่วนผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคลหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.52) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และด้านการจัดการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 4.58, 4.55, 4.51 ตามลำดับ)

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ความรู้ที่ได้รับความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้วยการประเมินตนเองของครูและผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	การประเมินตนเองของครู						ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง 2551	4.00	0.63	มาก	4.33	0.52	มาก	3.50	0.55	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดในแต่ละระดับชั้น	4.00	0.00	มาก	4.33	0.52	มาก	3.17	0.75	ปานกลาง	4.17	0.41	มาก
3. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน	4.33	0.52	มาก	4.50	0.55	มาก	3.67	0.52	มาก	4.33	0.52	มาก
4. กำหนดตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน	4.00	0.00	มาก	4.50	0.55	มาก	3.50	0.84	ปานกลาง	4.33	0.52	มาก
5. จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้	4.33	0.82	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	3.50	0.84	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
6. ศึกษาวิจัยทัศน์ และหลักการของหลักสูตรก่อนสอน	4.00	0.63	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	3.50	1.05	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
7. สอนเนื้อหาได้ตรงกับความต้องการของหลักสูตร	4.00	0.00	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	3.50	0.84	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
8. มีเอกสาร หลักฐานในการวิเคราะห์หลักสูตร	4.67	0.52	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	3.00	1.26	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
รวม	4.17	0.28	มาก	4.60	0.24	มากที่สุด	3.42	0.32	ปานกลาง	4.46	0.10	มาก

จากตารางที่ 37 พบว่า การใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็กด้วยการประเมินตนเองของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.17) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีเอกสาร หลักฐานในการวิเคราะห์หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัดในแต่ละระดับชั้น วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัดในแต่ละระดับชั้น กำหนดตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน ศึกษาวิสัยทัศน์ และหลักการของหลักสูตรก่อนสอน สอนเนื้อหาได้ตรงกับความต้องการของหลักสูตร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.67, 4.33, 4.00 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.60) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีเอกสาร หลักฐานในการวิเคราะห์หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ และศึกษาวิสัยทัศน์ และหลักการของหลักสูตรก่อนสอน สอนเนื้อหาได้ตรงกับความต้องการของหลักสูตร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 5.00, 4.83, 4.67 ตามลำดับ)

ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคลในการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็ก ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.42) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง 2551 กำหนดตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ ศึกษาวิสัยทัศน์ และหลักการของหลักสูตรก่อนสอน สอนเนื้อหาได้ตรงกับความต้องการของหลักสูตร และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัดในแต่ละระดับชั้น (ค่าเฉลี่ย = 3.67, 3.50, 3.17 ตามลำดับ)

ส่วนผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคลหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.46) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง 2551 จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ศึกษาวิสัยทัศน์ และหลักการของหลักสูตรก่อนสอน สอนเนื้อหาได้ตรงกับความต้องการของหลักสูตร มีเอกสาร หลักฐานในการวิเคราะห์หลักสูตร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน กำหนดตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.67, 4.50, 4.33 ตามลำดับ)

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้วยการประเมินตนเองของครูและผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	การประเมินตนเองของครู						ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. จัดมุมหนังสือในห้องเรียนอย่างเหมาะสม น่าสนใจ	4.17	0.41	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	3.83	0.41	มาก	4.50	0.55	มาก
2. ดูแลเอาใจใส่การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ครูและนักเรียน ให้สะอาดเป็นระเบียบ	4.17	0.41	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	4.00	0.63	มาก	4.50	0.55	มาก
3. ดูแลเอาใจใส่ การจัดมุมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.52	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	3.67	0.52	มาก	4.50	0.55	มาก
4. ดูแลเอาใจใส่การจัดมุมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและปลอดภัย	4.67	0.52	มากที่สุด	4.83	0.41	มากที่สุด	3.17	1.33	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
5. จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.67	0.52	มากที่สุด	4.83	0.41	มากที่สุด	3.67	0.52	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด
6. กำกับดูแลการจัดมุมอุปกรณ์ทำความสะอาดห้อง ตลอดจนถังขยะ เหมาะสม	4.17	0.41	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	3.00	0.89	ปานกลาง	4.50	0.84	มาก
7. กำกับดูแลการจัดป้ายนิเทศที่น่าสนใจทันสมัย ทันเหตุการณ์และเป็นปัจจุบัน	4.17	0.41	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	3.83	0.41	มาก	4.50	0.84	มาก
รวม	4.36	0.08	มาก	4.83	0.14	มากที่สุด	3.55	0.19	มาก	4.55	0.17	มากที่สุด

จากตารางที่ 38 พบว่า การใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้วยการประเมินตนเองของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.36) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยดูแลเอาใจใส่การจัดมุมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและปลอดภัย จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ดูแลเอาใจใส่ การจัดมุมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ และจัดมุมหนังสือในห้องเรียนอย่างเหมาะสม น่าสนใจ ดูแลเอาใจใส่การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ครูและนักเรียน ให้สะอาดเป็นระเบียบกำกับดูแลการจัดมุมอุปกรณ์ทำความสะอาดห้อง ตลอดจนถึงขยะ เหมาะสม กำกับดูแลการจัดป้ายนิเทศให้น่าสนใจ ทันสมัย ทันเหตุการณ์และเป็นปัจจุบัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.67, 4.33, 4.17 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.83) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยกำกับดูแลการจัดมุมอุปกรณ์ทำความสะอาดห้อง ตลอดจนถึงขยะ เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ จัดมุมหนังสือในห้องเรียนอย่างเหมาะสม น่าสนใจ ดูแลเอาใจใส่การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ครูและนักเรียน ให้สะอาดเป็นระเบียบ ดูแลเอาใจใส่ การจัดมุมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ดูแลเอาใจใส่การจัดมุมการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบและปลอดภัย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และกำกับดูแลการจัดป้ายนิเทศให้น่าสนใจ ทันสมัย ทันเหตุการณ์และเป็นปัจจุบัน (ค่าเฉลี่ย = 5.00, 4.83, 4.67 ตามลำดับ)

ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคลในการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.55) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยดูแลเอาใจใส่การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ครูและนักเรียน ให้สะอาดเป็นระเบียบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ จัดมุมหนังสือในห้องเรียนอย่างเหมาะสม น่าสนใจ กำกับดูแลการจัดป้ายนิเทศให้น่าสนใจ ทันสมัย ทันเหตุการณ์และเป็นปัจจุบัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และดูแลเอาใจใส่ การจัดมุมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.00, 3.83, 3.67 ตามลำดับ) ส่วนผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคลหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.55) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยดูแลเอาใจใส่การจัดมุมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและปลอดภัย จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ จัดมุมหนังสือในห้องเรียนอย่างเหมาะสม น่าสนใจดูแลเอาใจใส่การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ครูและนักเรียน ให้สะอาดเป็นระเบียบ ดูแลเอาใจใส่ การจัดมุมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ กำกับดูแลการจัดมุมอุปกรณ์ทำความสะอาดห้อง ตลอดจนถึงขยะเหมาะสม กำกับดูแลการจัดป้ายนิเทศให้น่าสนใจ ทันสมัย ทันเหตุการณ์และเป็นปัจจุบัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.67, 4.50 ตามลำดับ)

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้วยการประเมินตนเองของครูและผู้บริหารเป็นรายบุคคล ด้านการจัดการเรียนรู้

ด้านการจัดการเรียนรู้	การประเมินตนเองของครู						ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. วางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า	4.50	0.55	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด	3.33	0.82	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
2. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ในบทเรียนที่จะสอน	4.33	0.82	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	3.33	0.82	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
3. สสำรวจความพร้อมของนักเรียน เช่น ชักถาม สทนทนเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน	4.67	0.52	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	3.50	0.84	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.52	มากที่สุด	4.83	0.41	มากที่สุด	3.50	0.84	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
5. จัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด	4.67	0.52	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	3.50	0.84	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.83	0.41	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด	3.33	0.82	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง	4.67	0.52	มากที่สุด	4.83	0.41	มากที่สุด	3.67	0.82	มาก	4.50	0.55	มาก
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และอภิปรายการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.50	0.55	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	3.50	0.84	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
9. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.83	0.41	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	3.67	0.52	มาก	4.33	0.52	มาก

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กลงด้วยการ
ประเมินตนเองของครูและผู้บริหารเป็นผู้บริหารแต่ละบุคคล ด้านการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนรู้	การประเมินตนเองของครู						ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล	4.00	0.00	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	3.17	0.75	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
11. สามารถกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน	4.17	0.41	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	3.33	0.82	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
12. ทราบถึงขั้นตอน กระบวนการทำงานวิจัย	4.00	0.00	มาก	4.50	0.55	มาก	3.50	0.84	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
13. สามารถเขียนรายงานการวิจัยได้อย่างถูกต้อง	4.00	0.00	มาก	4.50	0.55	มาก	3.50	0.55	ปานกลาง	4.00	0.00	มาก
14. นำความรู้ในการวิจัยมาช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	4.00	0.00	มาก	4.50	0.55	มาก	3.50	0.55	ปานกลาง	4.33	0.52	มาก
15. นำการวิจัยมาแก้ไขปัญหาการเรียน พฤติกรรม และปัญหาอื่น ๆ ของนักเรียน	4.00	0.00	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	3.67	0.52	มาก	4.50	0.55	มาก
16. ช่วยเหลือเพื่อนครูภายในโรงเรียนการทำงานวิจัย	4.33	0.52	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	3.17	0.75	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
17. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา ร่วมกัน	4.33	0.52	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	3.33	0.82	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
รวม	4.32	0.14	มาก	4.75	0.16	มากที่สุด	3.44	0.09	ปานกลาง	4.51	0.08	มากที่สุด

จากตารางที่ 39 พบว่า การใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้วยการประเมินตนเองของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.32) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ สสำรวจความพร้อมของนักเรียน เช่น ชักถาม สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ จัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และอภิปรายการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน กำกับดูแลการจัดปายนิเทศที่น่าสนใจ ทันสมัย ทันเหตุการณ์และเป็นปัจจุบัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.67, 4.50 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.75) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า สสำรวจความพร้อมของนักเรียน เช่น ชักถาม สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน จัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในบทเรียนที่จะสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และอภิปรายการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล สามารถกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน นำการวิจัยมาแก้ไขปัญหาการเรียน พฤติกรรม และปัญหาอื่น ๆ ของนักเรียนช่วยเหลือเพื่อนครูภายในโรงเรียน การทำงานวิจัย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 5.00, 4.83, 4.67 ตามลำดับ)

ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคลในการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.44) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง จัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายนำการวิจัยมาแก้ไขปัญหาการเรียน พฤติกรรม และปัญหาอื่น ๆ ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ สสำรวจความพร้อมของนักเรียน เช่น ชักถาม สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และอภิปรายการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทราบถึงขั้นตอน กระบวนการทำงานวิจัย สามารถเขียนรายงานการวิจัยได้อย่างถูกต้อง นำความรู้ในการวิจัยมาช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในบทเรียนที่จะสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.67, 3.50, 3.33 ตามลำดับ)

ส่วนผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคลหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.51) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ จัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด ส่งเสริมให้

ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพของแต่ละบุคคล สามารถกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน ช่วยเหลือเพื่อนครูภายในโรงเรียนการทำงานวิจัย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ วางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า แจ่มจุดประสงค์ การเรียนรู้ในบทเรียนที่จะสอน สํารวจความพร้อมของนักเรียน เช่น ชักถาม สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และอภิปรายการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทราบถึงขั้นตอน กระบวนการทำงานวิจัย นำการวิจัยมาแก้ไขปัญหาการเรียน พฤติกรรม และปัญหาอื่น ๆ ของนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นำความรู้ในการวิจัยมาช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน(ค่าเฉลี่ย = 4.67, 4.50, 4.33 ตามลำดับ)

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการพัฒนาครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้วยการประเมินตนเองของครูและผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล ด้านการประเมินผล

ด้านการประเมินผล	การประเมินตนเองของครู						ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ประเมินผลครอบครัวจุดประสงค์การเรียนรู้	4.50	0.55	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	3.50	0.55	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
2. ทำการประเมินคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น	4.33	0.52	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	3.33	0.82	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด
3. ประเมินผลโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการศึกษาปฏิบัติ	4.00	0.00	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	3.83	0.41	มาก	4.50	0.55	มาก
4. ให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง	4.00	0.00	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	3.50	0.84	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
5. ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประเมินผลนักเรียน	4.00	0.63	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	3.67	0.52	มาก	4.50	0.55	มาก
6. ตั้งเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง	4.33	0.52	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	3.67	0.52	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด
7. ประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment)	4.50	0.55	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	3.33	0.82	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
8. นำผลการประเมินผลระหว่างเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอน	4.50	0.55	มาก	4.83	0.41	มากที่สุด	3.67	0.52	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด
รวม	4.27	0.09	มาก	4.79	0.17	มากที่สุด	3.56	0.27	มาก	4.58	0.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 40 พบว่า การใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้วยการประเมินตนเองของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.27) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment) นำผลการประเมินผลระหว่างเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ทำการประเมินคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น ตั้งเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และประเมินผลโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประเมินผลนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.50, 4.33, 4.00 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.79) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำการประเมินคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น ให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง ตั้งเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง ประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment) นำผลการประเมินผลระหว่างเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ประเมินผลโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประเมินผลนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.67 ตามลำดับ)

ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคลในการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.56) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยประเมินผลโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประเมินผลนักเรียน ตั้งเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง นำผลการประเมินผลระหว่างเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.83, 3.67, 3.50 ตามลำดับ) ส่วนผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคลหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.58) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ทำการประเมินคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้น ตั้งเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง นำผลการประเมินผลระหว่างเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ประเมินผลโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประเมินผลนักเรียน ประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.67, 4.50 ตามลำดับ)

ตารางที่ 41 ข้อเสนอแนะต่อการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ใน
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร	6
2. ควรมีการกำกับ นิเทศติดตามอย่างใกล้ชิดจากผู้บริหาร	5
3. ควรมีการประเมินผลการใช้ความรู้อย่างหลากหลาย	4
4. ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ	4
5. ควรมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกับเพื่อนร่วมงาน	3

จากตารางที่ 41 พบว่า ครูและผู้บริหารมีข้อเสนอแนะต่อการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กอยู่ในอันดับสูงสุด คือ ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร จำนวน 6 คน รองลงมา คือ ควรมีการกำกับ นิเทศติดตามอย่างใกล้ชิดจากผู้บริหาร จำนวน 5 คน และควรมีการประเมินผลการใช้ความรู้อย่างหลากหลาย ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน 4 คน

ตารางที่ 42 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็กด้วยการประเมินตนเองของครูและผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู

การใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษานานาชาติเล็ก	N	การประเมินตนเองของครู						ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล					
		ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา		หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		Z	Asymp. Sig.	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา		หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		Z	Asymp. Sig.
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน			ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
						ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. ด้านหลักสูตร	6	4.17	0.28	4.60	0.24	-2.21*	0.01	3.42	0.32	4.46	0.10	-2.21*	0.01
2. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	6	4.36	0.08	4.83	0.14	-2.22*	0.01	3.55	0.19	4.55	0.17	-2.22*	0.01
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	6	4.32	0.14	4.75	0.16	-2.21*	0.01	3.44	0.09	4.51	0.08	-2.23*	0.01
4. ด้านการประเมินผล	6	4.27	0.09	4.79	0.17	-2.26*	0.01	3.56	0.27	4.58	0.13	-2.21*	0.01
รวม	6	4.29	0.12	4.75	0.08	-2.21*	0.01	3.48	0.07	4.52	0.07	-2.20*	0.01

หมายเหตุ * หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 42 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้วยการประเมินตนเองของครู ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมและด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังจากที่ครูการประเมินตนเองในการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู

ค่าเฉลี่ยของการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กด้วยผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคล ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมและด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังจากที่ผู้บริหารประเมินครูเป็นรายบุคคลในการใช้ความรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู

5.5.4 ผลการประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ

ผลการศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู จำนวน 6 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 57 คน มีสถานภาพเป็นเพศหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.60 มีอายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.60 และจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 50.90 จากนั้นนำข้อมูลการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test ดังรายละเอียดในตารางที่ 43 - 54

- ผลการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมและจำแนกรายด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 43 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงของการใช้โปรแกรมพัฒนา และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวม

การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลง ขององค์การ	ครู						ผู้ปกครองนักเรียน					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. ด้านทรัพยากร	3.23	0.34	ปานกลาง	4.57	0.34	มากที่สุด	3.17	0.30	ปานกลาง	4.70	0.26	มากที่สุด
2. ด้านขวัญและกำลังใจ	3.17	0.56	ปานกลาง	4.67	0.13	มากที่สุด	3.19	0.40	ปานกลาง	4.66	0.37	มากที่สุด
3. ด้านหลักสูตร	3.28	0.39	ปานกลาง	4.61	0.25	มากที่สุด	3.18	0.42	ปานกลาง	4.63	0.34	มากที่สุด
4. ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน	3.04	0.29	ปานกลาง	4.63	0.14	มากที่สุด	3.29	0.34	ปานกลาง	4.78	0.25	มากที่สุด
5. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.14	0.46	ปานกลาง	4.75	0.09	มากที่สุด	3.25	0.34	ปานกลาง	4.32	0.29	มาก
6. ด้านประเมินผลตามสภาพจริง	3.00	0.59	ปานกลาง	4.63	0.26	มากที่สุด	3.26	0.36	ปานกลาง	4.43	0.26	มาก
7. ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานใน องค์การ	3.20	0.36	ปานกลาง	4.73	0.24	มากที่สุด	3.17	0.36	ปานกลาง	4.74	0.35	มากที่สุด
8. ด้านบรรยากาศในองค์การ	3.20	0.44	ปานกลาง	4.63	0.23	มากที่สุด	3.25	0.38	ปานกลาง	4.65	0.29	มากที่สุด
รวม	3.16	0.17	ปานกลาง	4.65	0.10	มากที่สุด	3.22	0.12	ปานกลาง	4.60	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 43 พบว่า การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 4.16) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด (รองลงมา คือ ด้านทรัพยากร และด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในองค์การ ด้านบรรยากาศในองค์การ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.28, 3.23, 3.20 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.65) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในองค์การ และด้านขวัญและกำลังใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.75, 4.73, 4.67 ตามลำดับ)

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.22) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านประเมินผลตามสภาพจริง และด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในองค์การ (ค่าเฉลี่ย = 3.29, 3.26, 3.25 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.60) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในองค์การ และด้านทรัพยากร (ค่าเฉลี่ย = 4.78, 4.74, 4.70 ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองนักเรียน ด้านทรัพยากร

ด้านทรัพยากร	ครู						ผู้ปกครองนักเรียน					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. การสนับสนุนในด้านสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ	3.33	0.82	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด	3.23	0.82	ปานกลาง	4.63	0.62	มากที่สุด
2. ได้รับการสนับสนุนในด้านวัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ	3.17	0.75	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด	3.19	0.85	ปานกลาง	4.63	0.56	มากที่สุด
3. ได้รับการสนับสนุนด้านเอกสาร	2.83	1.17	ปานกลาง	4.33	0.52	มาก	3.18	0.85	ปานกลาง	4.61	0.59	มากที่สุด
4. ได้รับความประกอบการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ	3.50	0.55	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก	3.16	0.70	ปานกลาง	4.81	0.48	มากที่สุด
5. ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณที่ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	3.33	0.82	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด	3.09	0.71	ปานกลาง	4.82	0.47	มากที่สุด
รวม	3.23	0.34	ปานกลาง	4.57	0.34	มากที่สุด	3.17	0.30	ปานกลาง	4.70	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 44 พบว่า การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านทรัพยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.23) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยได้รับการสนับสนุนด้านการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ การสนับสนุนในด้านสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณที่เหมาะสม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และได้รับการสนับสนุนในด้านวัสดุ/ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 3.50, 3.33, 3.17 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.57) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยการสนับสนุนในด้านสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ ได้รับการสนับสนุนในด้านวัสดุ/ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับการสนับสนุนด้านการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และได้รับการสนับสนุนด้านเอกสารค้นคว้าประกอบการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 4.67, 4.50, 4.33 ตามลำดับ)

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านทรัพยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.17) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยการสนับสนุนในด้านสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับการสนับสนุนในด้านวัสดุ/ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ และได้รับการสนับสนุนด้านเอกสารค้นคว้าประกอบการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 3.23, 3.19, 3.18 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.70) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับการสนับสนุนด้านการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และการสนับสนุนในด้านสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ ได้รับการสนับสนุนในด้านวัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานเหมาะสม เพียงพอ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.82, 4.81, 4.63 ตามลำดับ)

ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองนักเรียน ด้านขวัญและกำลังใจ

ด้านขวัญและกำลังใจ	ครู						ผู้ปกครองนักเรียน					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ได้รับการเสริมพลังอำนาจจากผู้บริหารโดยมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติงานต่าง ๆ	3.00	0.89	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก	3.26	0.58	ปานกลาง	4.72	0.59	มากที่สุด
2. ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในตนเองผู้บริหาร	3.00	0.63	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด	3.11	0.79	ปานกลาง	4.58	0.73	มากที่สุด
3. ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายต่าง ๆ	3.33	0.82	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด	3.21	0.73	ปานกลาง	4.63	0.67	มากที่สุด
4. ตนเองและเพื่อนร่วมงานช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานซึ่งกันและกัน	3.33	0.82	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด	3.18	0.66	ปานกลาง	4.72	0.56	มากที่สุด
รวม	3.17	0.56	ปานกลาง	4.67	0.13	มากที่สุด	3.19	0.40	ปานกลาง	4.66	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 45 พบว่า การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านขวัญและกำลังใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.17) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายต่างๆ ตนเองและเพื่อนร่วมงานช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับการเสริมพลังอำนาจจากผู้บริหารโดยมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในตนจากผู้บริหาร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.33, 3.00 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.67) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายต่างๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในตนจากผู้บริหาร ตนเอง และเพื่อนร่วมงานช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานซึ่งกันและกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.67 ตามลำดับ)

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านขวัญและกำลังใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.19) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยได้รับการเสริมพลังอำนาจจากผู้บริหารโดยมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติงานด้านต่างๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายต่างๆ และตนเองและเพื่อนร่วมงานช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานซึ่งกันและกัน (ค่าเฉลี่ย = 3.26, 3.21, 3.18 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.66) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยได้รับการเสริมพลังอำนาจจากผู้บริหารโดยมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ตนเองและเพื่อนร่วมงานช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายต่างๆ และได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในตนจากผู้บริหาร (ค่าเฉลี่ย = 4.72, 4.63, 4.58 ตามลำดับ)

ตารางที่ 46 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองนักเรียน ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	ครู						ผู้ปกครองนักเรียน					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. วิเคราะห์หลักสูตร	3.33	0.82	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด	3.12	0.71	ปานกลาง	4.79	0.53	มากที่สุด
2. จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้	3.33	0.82	ปานกลาง	4.33	0.52	มาก	3.25	0.74	ปานกลาง	4.51	0.68	มากที่สุด
3. มีเอกสาร หลักฐานในการวิเคราะห์หลักสูตร	3.17	0.75	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด	3.18	0.83	ปานกลาง	4.58	0.63	มากที่สุด
รวม	3.28	0.39	ปานกลาง	4.61	0.25	มากที่สุด	3.18	0.42	ปานกลาง	4.63	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 46 พบว่า การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.28) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มีเอกสาร หลักฐานในการวิเคราะห์หลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 3.33, 3.17 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.61) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยวิเคราะห์หลักสูตร มีเอกสาร หลักฐานในการวิเคราะห์หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 4.67, 4.33 ตามลำดับ)

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.18) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยจัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มีเอกสาร หลักฐานในการวิเคราะห์หลักสูตร และวิเคราะห์หลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 3.25, 3.18, 3.12 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.63) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีเอกสาร หลักฐานในการวิเคราะห์หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มีเอกสาร หลักฐานในการวิเคราะห์หลักสูตร และวิเคราะห์หลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = 4.58, 4.51, 4.79 ตามลำดับ)

ตารางที่ 47 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองนักเรียน ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน

ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน	ครู						ผู้ปกครองนักเรียน					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. วิเคราะห์ให้นักเรียนรายบุคคล	3.33	0.82	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก	3.18	0.76	ปานกลาง	4.65	0.67	มากที่สุด
2. จัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่น	3.00	0.89	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก	3.33	0.64	ปานกลาง	4.72	0.56	มากที่สุด
3. จัดตกแต่งห้องเรียนเหมาะสมน่าอยู่	2.83	1.17	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด	3.33	0.64	ปานกลาง	4.88	0.33	มากที่สุด
4. ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก	3.00	0.89	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด	3.30	0.73	ปานกลาง	4.88	0.33	มากที่สุด
รวม	3.04	0.29	ปานกลาง	4.63	0.14	มากที่สุด	3.29	0.34	ปานกลาง	4.78	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 47 พบว่า การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.04) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ จัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่น ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และจัดตกแต่งห้องเรียนเหมาะสมน่าอยู่ (ค่าเฉลี่ย = 3.33, 3.00, 2.83 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.63) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ จัดตกแต่งห้องเรียนเหมาะสมน่าอยู่ และวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล จัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.67, 4.50 ตามลำดับ)

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.29) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยจัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่น จัดตกแต่งห้องเรียนเหมาะสมน่าอยู่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก และวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล (ค่าเฉลี่ย = 3.33, 3.30, 3.18 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.78) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยจัดตกแต่งห้องเรียนเหมาะสมน่าอยู่ ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูด กล้าแสดงออก มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ จัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศที่อบอุ่น และวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล (ค่าเฉลี่ย = 4.88, 4.72, 4.65 ตามลำดับ)

ตารางที่ 48 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองนักเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้

ด้านการจัดการเรียนรู้	ครู						ผู้ปกครองนักเรียน					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.00	1.26	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด	3.04	0.87	ปานกลาง	4.56	0.63	มากที่สุด
2. จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	3.33	0.82	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด	3.28	0.73	ปานกลาง	4.89	0.36	มากที่สุด
3. จัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับความสามารถต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน	3.33	0.82	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก	3.18	0.87	ปานกลาง	4.72	0.59	มากที่สุด
4. จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.17	0.75	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด	3.25	0.63	ปานกลาง	4.63	0.70	มากที่สุด
5. สามารถกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนได้	3.00	1.10	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก	3.35	0.81	ปานกลาง	3.61	0.80	มาก
6. นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	3.00	1.26	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด	3.44	0.66	ปานกลาง	3.53	0.73	มาก
รวม	3.14	0.46	ปานกลาง	4.75	0.09	มากที่สุด	3.25	0.34	ปานกลาง	4.32	0.29	มาก

จากตารางที่ 48 พบว่า การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.14) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนได้ นำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย (ค่าเฉลี่ย = 3.33, 3.00, 3.17 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.75) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย = 5.00, 4.83, 4.67 ตามลำดับ)

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.25) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ สามารถกำหนดปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนได้ และจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (ค่าเฉลี่ย = 3.44, 3.35, 3.28 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.32) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ จัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน และจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย (ค่าเฉลี่ย = 4.89, 4.72, 4.63 ตามลำดับ)

ตารางที่ 49 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองนักเรียน ด้านประเมินผลตามสภาพจริง

ด้านประเมินผลตามสภาพจริง	ครู						ผู้ปกครองนักเรียน					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา		หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา		หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		ระดับ	
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	
1. มีการประเมินผลตามสภาพจริง	2.83	1.17	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก	3.25	0.87	ปานกลาง	3.91	0.79	มาก
2. สามารถสร้างเกณฑ์ประเมินผลตามสภาพจริง	3.17	0.75	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด	3.30	0.71	ปานกลาง	4.58	0.65	มากที่สุด
3. นำผลการประเมินผลตามสภาพจริงไปใช้พัฒนาผู้เรียน	2.83	0.98	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด	3.19	0.74	ปานกลาง	4.61	0.62	มากที่สุด
4. มีเอกสาร หลักฐานการประเมินผลตามสภาพจริงที่หลากหลาย	3.17	0.75	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก	3.32	0.60	ปานกลาง	4.63	0.59	มากที่สุด
รวม	3.00	0.59	ปานกลาง	4.63	0.26	มากที่สุด	3.26	0.36	ปานกลาง	4.43	0.26	มาก

จากตารางที่ 49 พบว่า การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านประเมินผลตามสภาพจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.00) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยสามารถสร้างเกณฑ์ประเมินผลตามสภาพจริง มีเอกสาร หลักฐานการประเมินผลตามสภาพจริงที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มีการประเมินผลตามสภาพจริง นำผลการประเมินผลตามสภาพจริงไปใช้พัฒนาผู้เรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.17, 2.83 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.63) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยนำผลการประเมินผลตามสภาพจริงไปใช้พัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ สามารถสร้างเกณฑ์ประเมินผลตามสภาพจริง และมีการประเมินผลตามสภาพจริง มีเอกสาร หลักฐานการประเมินผลตามสภาพจริงที่หลากหลาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.67, 4.50 ตามลำดับ)

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านประเมินผลตามสภาพจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.26) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมีเอกสาร หลักฐานการประเมินผลตามสภาพจริงที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ สามารถสร้างเกณฑ์ประเมินผลตามสภาพจริง และมีการประเมินผลตามสภาพจริง (ค่าเฉลี่ย = 3.32, 3.30, 3.25 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.43) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีเอกสาร หลักฐานการประเมินผลตามสภาพจริงที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นำผลการประเมินผลตามสภาพจริงไปใช้พัฒนาผู้เรียน และสามารถสร้างเกณฑ์ประเมินผลตามสภาพจริง (ค่าเฉลี่ย = 4.63, 4.61, 4.58 ตามลำดับ)

ตารางที่ 50 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองนักเรียน ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในองค์กร

ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน ในองค์กร	ครู						ผู้ปกครองนักเรียน					
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา			ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. มีโรงเรียนแต่เข้าเป็นประจำวัน	3.33	0.82	ปานกลาง	4.67	0.52	มากที่สุด	3.18	0.71	ปานกลาง	4.82	0.47	มากที่สุด
2. อุทิศเวลาให้ทางราชการโดย ปฏิบัติงานต่อเนื่องแม้เวลาเล็ก งานแล้วเป็นประจำและสม่ำเสมอ	3.00	0.89	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด	3.09	0.83	ปานกลาง	4.84	0.45	มากที่สุด
3. เอาใจใส่ และตั้งใจปฏิบัติงานที่ ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลัง ความสามารถ	3.17	0.98	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด	3.21	0.70	ปานกลาง	4.77	0.54	มากที่สุด
4. มีความพยายามในการทำงาน แม้ พบปัญหาอุปสรรคก็ไม่ทอดย	3.33	0.82	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด	3.16	0.80	ปานกลาง	4.63	0.67	มากที่สุด
5. ตนเองและเพื่อนร่วมงานมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา ร่วมกัน	3.17	0.98	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก	3.21	0.75	ปานกลาง	4.61	0.65	มากที่สุด
รวม	3.20	0.36	ปานกลาง	4.73	0.24	มากที่สุด	3.17	0.36	ปานกลาง	4.74	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 50 พบว่า การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.20) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยมาโรงเรียนแต่เช้าเป็นประจำทุกวัน มีความพยายามในการทำงาน แม้พบปัญหาอุปสรรคก็ไม่ทอดย มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ เอาใจใส่ และตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ ตนเองและเพื่อนร่วมงานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และอุทิศเวลาให้ทางราชการโดยปฏิบัติงานต่อเนื่องแม้เลยเวลาเลิกงานแล้วเป็นประจำและสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย = 3.33, 3.17, 3.00 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.73) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยอุทิศเวลาให้ทางราชการโดยปฏิบัติงานต่อเนื่องแม้เลยเวลาเลิกงานแล้วเป็นประจำและสม่ำเสมอ เอาใจใส่ และตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ มีความพยายามในการทำงาน แม้พบปัญหาอุปสรรคก็ไม่ทอดย มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มาโรงเรียนแต่เช้าเป็นประจำทุกวัน และตนเองและเพื่อนร่วมงานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน (ค่าเฉลี่ย = 4.83, 4.67, 4.50 ตามลำดับ)

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.17) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเอาใจใส่ และตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ ตนเองและเพื่อนร่วมงานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มาโรงเรียนแต่เช้าเป็นประจำทุกวัน และมีความพยายามในการทำงาน แม้พบปัญหาอุปสรรคก็ไม่ทอดย (ค่าเฉลี่ย = 3.21, 3.18, 3.16 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.47) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยอุทิศเวลาให้ทางราชการโดยปฏิบัติงานต่อเนื่องแม้เลยเวลาเลิกงานแล้วเป็นประจำและสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มาโรงเรียนแต่เช้าเป็นประจำทุกวัน และเอาใจใส่ และตั้งใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ (ค่าเฉลี่ย = 4.84, 4.82, 4.77 ตามลำดับ)

ตารางที่ 51 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองนักเรียน ด้านบรรยากาศในองค์กร

ด้านบรรยากาศในองค์กร	ครู											
	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา					หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา						
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ		
1. ตนเองและเพื่อนร่วมงานมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	2.83	1.33	ปานกลาง	4.33	0.52	มาก	3.21	0.80	ปานกลาง	4.72	0.45	มากที่สุด
2. ตนเองและเพื่อนร่วมงานมีความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.33	0.82	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก	3.14	0.77	ปานกลาง	4.70	0.57	มากที่สุด
3. ตนเองและเพื่อนร่วมงานมีการทำงานเป็นทีมที่ดี	3.00	0.89	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด	3.32	0.69	ปานกลาง	4.58	0.68	มากที่สุด
4. ตนเองและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	3.50	0.55	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด	3.32	0.63	ปานกลาง	4.60	0.62	มากที่สุด
5. ตนเองและผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน	3.33	0.52	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก	3.28	0.59	ปานกลาง	4.65	0.67	มากที่สุด
รวม	3.20	0.44	ปานกลาง	4.63	0.23	มากที่สุด	3.25	0.38	ปานกลาง	4.65	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 51 พบว่า การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านบรรยากาศในองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.20) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยตนเองและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ตนเองและเพื่อนร่วมงานมีความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตนเองและผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และตนเองและเพื่อนร่วมงานมีการทำงานเป็นทีมที่ดี (ค่าเฉลี่ย = 3.50, 3.33, 3.00 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.63) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยตนเองและเพื่อนร่วมงานมีการทำงานเป็นทีมที่ดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ตนเองและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และตนเองและเพื่อนร่วมงานมีความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตนเองและผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 5.00, 4.83, 4.50 ตามลำดับ)

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ด้านบรรยากาศในองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.25) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยตนเองและเพื่อนร่วมงานมีการทำงานเป็นทีมที่ดี ตนเองและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ตนเองและผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และตนเองและเพื่อนร่วมงานมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (ค่าเฉลี่ย = 3.32, 3.28, 3.21 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.65) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยตนเองและเพื่อนร่วมงานมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ตนเองและเพื่อนร่วมงานมีความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และตนเองและผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (ค่าเฉลี่ย = 4.72, 4.70, 4.65)

ตารางที่ 52 ข้อเสนอแนะต่อการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ตามความคิดเห็นของครู

ข้อเสนอแนะของครู	จำนวน
1. ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอตลอดไป	6
2. ผู้บริหารควรให้ขวัญและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ	6
3. ครูผู้นำเครือข่ายด้านต่าง ๆ ควรเป็นแกนนำการปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง	5
4. ควรมีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็ง	3
5. ครูควรเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกคน	4

จากตารางที่ 52 พบว่า ครูมีข้อเสนอแนะต่อการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ อยู่ในอันดับสูงสุด คือ ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอตลอดไป ผู้บริหารควรให้ขวัญและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ มีจำนวนเท่ากับ 6 คน รองลงมา คือ ครูผู้นำเครือข่ายด้านต่าง ๆ ควรเป็นแกนนำการปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง จำนวน 5 คน และควรมีการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็ง มีจำนวน 3 คน

ตารางที่ 53 ข้อเสนอแนะต่อการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน
1. ครูควรมาโรงเรียนแต่เช้าเพื่อดูแลเรื่องความปลอดภัยของนักเรียนอย่างใกล้ชิด	14
2. โรงเรียนควรทำรั้วกันสระน้ำ	13
3. ครูควรให้การบ้านและตรวจการบ้านนักเรียนทุกวัน	13
4. ครูควรกำกับติดตามเรื่องการอ่านหนังสือของนักเรียนทุกวัน	12
5. ครูควรกำกับติดตามเรื่องการอ่านหนังสือของนักเรียนทุกวัน	10
6. ผู้บริหารควรกำกับติดตามการเรียนการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ	8
7. โรงเรียนควรจัดทำผ้าป่าเพื่อการศึกษาทุกปี	6
8. ครูควรดูแลเอาใจใส่เรื่องความปลอดภัยนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	5
9. โรงเรียนควรของบประมาณจากทางราชการเพิ่มมากขึ้น	4
10. โรงเรียนควรจัดหาเครื่องเล่นเพิ่มเติมในสนามเด็กเล่น	14

จากตารางที่ 53 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีข้อเสนอแนะต่อการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การอยู่ในอันดับสูงสุด คือ ครูควรมาโรงเรียนแต่เช้าเพื่อดูแลเรื่องความปลอดภัยของนักเรียนอย่างใกล้ชิด จำนวน 14 คน รองลงมา คือ โรงเรียนควรทำรั้วกันสระน้ำ ครูควรให้การบ้านและตรวจการบ้านนักเรียนทุกวัน มีจำนวนเท่ากับ 5 คน และครูควรกำกับติดตามเรื่องการอ่านหนังสือของนักเรียนทุกวัน จำนวน 12 คน

ตารางที่ 54 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองนักเรียน ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู

การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การ	การประเมินตนเองของครู						ผู้ปกครองนักเรียน							
	N	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา		หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		Z	Asymp. Sig.	N	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา		หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		Z	Asymp. Sig.
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน				ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
1. ด้านทรัพยากร	6	3.23	0.34	4.57	0.34	-2.21*	0.01	57	3.17	0.30	4.70	0.26	-6.60**	0.00
2. ด้านขวัญและกำลังใจ	6	3.17	0.56	4.67	0.13	-2.20*	0.01	57	3.19	0.40	4.66	0.37	-6.53**	0.00
3. ด้านหลักสูตร	6	3.28	0.39	4.61	0.25	-2.22*	0.01	57	3.18	0.42	4.63	0.34	-6.60**	0.00
4. ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน	6	3.04	0.29	4.63	0.14	-2.27*	0.01	57	3.29	0.34	4.32	0.29	-6.61**	0.00
5. ด้านการจัดการเรียนรู้	6	3.14	0.46	4.75	0.09	-2.21*	0.01	57	3.25	0.34	4.32	0.29	-6.55**	0.00
6. ด้านประเมินผลตามสภาพจริง	6	3.00	0.59	4.63	0.26	-2.21*	0.01	57	3.26	0.36	4.43	0.26	-6.54**	0.00
7. ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในองค์การ	6	3.20	0.36	4.73	0.24	-2.23*	0.01	57	3.17	0.36	4.74	0.35	-6.53**	0.00
8. ด้านบรรยากาศในองค์การ	6	3.20	0.44	4.63	0.23	-2.21*	0.01	57	3.25	0.38	4.65	0.29	-6.58**	0.00
รวม	6	3.16	0.17	4.65	0.10	-2.20*	0.01	57	3.22	0.12	4.60	0.18	-6.57**	0.00

หมายเหตุ ** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, * หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 54 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของครู ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมและด้านทรัพยากร ด้านขวัญและกำลังใจ ด้านหลักสูตร ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านประเมินผลตามสภาพจริง ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในองค์การ ด้านบรรยากาศในองค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีค่าเฉลี่ยการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู

ค่าเฉลี่ยของการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมและด้านทรัพยากร ด้านขวัญและกำลังใจ ด้านหลักสูตร ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านประเมินผลตามสภาพจริง ด้านวัฒนธรรมการปฏิบัติงานในองค์การ ด้านบรรยากาศในองค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์การในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู

5.5.5 ผลการประเมินผลด้านนักเรียน

การประเมินผลด้านนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน จำนวน 68 คน โดยครูเป็นผู้ประเมิน และ 2) การศึกษาความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โดยนักเรียน จำนวน 31 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 64.50 มีอายุ 12 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.60 กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 51.60 และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 57 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.60 มีอายุ 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.60 และจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 50.90 จากนั้นนำข้อมูลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test ดังรายละเอียดในตารางที่ 55 - 53

- การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ในภาพรวมและจำแนกรายด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 55 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ในภาพรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.66	0.16	ดี	2.95	0.15	ดีเยี่ยม
2. ด้านซื่อสัตย์สุจริต	1.68	0.31	ดี	2.85	0.28	ดีเยี่ยม
3. ด้านมีวินัย	1.72	0.24	ดี	2.74	0.29	ดีเยี่ยม
4. ด้านใฝ่เรียนรู้	1.72	0.22	ดี	2.73	0.32	ดีเยี่ยม
5. ด้านอยู่อย่างพอเพียง	1.75	0.23	ดี	2.85	0.27	ดีเยี่ยม
6. ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	1.63	0.27	ดี	2.84	0.29	ดีเยี่ยม
7. ด้านรักความเป็นไทย	1.67	0.19	ดี	2.86	0.19	ดีเยี่ยม
8. ด้านมีจิตสาธารณะ	1.43	0.39	ผ่าน	2.88	0.26	ดีเยี่ยม
รวม	1.67	0.13	ดี	2.86	0.18	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 55 พบว่า การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ในภาพรวมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 1.67) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับผ่านถึงดี โดยด้านอยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านมีวินัย ด้านใฝ่เรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านซื่อสัตย์สุจริต (ค่าเฉลี่ย = 1.75, 1.72, 1.68 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (ค่าเฉลี่ย = 2.88) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกด้าน โดยด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านมีจิตสาธารณะ และด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านอยู่อย่างพอเพียง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 2.95, 2.88, 2.85 ตามลำดับ)

ตารางที่ 56 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. เป็นพลเมืองดีของชาติ 1.1 นักเรียนยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมาย ของเพลงชาติได้ถูกต้อง	1.72	0.45	ดี	2.94	0.24	ดีเยี่ยม

ตารางที่ 56 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (ต่อ)

ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1.2 นักเรียนปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ	1.65	0.59	ดี	2.97	0.17	ดีเยี่ยม
1.3 นักเรียนมีความสามัคคี ประองตอง	1.72	0.48	ดี	2.93	0.26	ดีเยี่ยม
2. อารงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย						
2.1 นักเรียนเข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม	1.87	0.49	ดี	2.96	0.21	ดีเยี่ยม
2.2 นักเรียนทวงแทน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย	1.71	0.46	ดี	2.94	0.24	ดีเยี่ยม
3. ศรัทธา ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา						
3.1 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ	1.76	0.43	ดี	2.99	0.12	ดีเยี่ยม
3.2 นักเรียนปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ	1.60	0.58	ดี	2.97	0.17	ดีเยี่ยม
3.3 นักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน	1.41	0.63	ผ่าน	2.97	0.17	ดีเยี่ยม
4. เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์						
4.1 นักเรียนเข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	1.44	0.58	ผ่าน	2.90	0.31	ดีเยี่ยม
4.2 นักเรียนแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์	1.76	0.46	ดี	2.94	0.24	ดีเยี่ยม
4.3 นักเรียนแสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์	1.56	0.61	ดี	2.91	0.29	ดีเยี่ยม
รวม	1.66	0.16	ดี	2.95	0.15	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 56 พบว่า การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 1.66) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับผ่านถึงดี โดยนักเรียนเข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับ

คือ นักเรียนแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และนักเรียนยินตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง นักเรียนมีความสามัคคี ประองตอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 1.87, 1.76, 1.72 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (ค่าเฉลี่ย = 2.95) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกข้อ โดยนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนปฏิบัติตนตามลัทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ นักเรียนปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ นักเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และนักเรียนเข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 2.99, 2.97, 2.85 ตามลำดับ)

ตารางที่ 57 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านข้อสัตย์สุจริต

ด้านข้อสัตย์สุจริต	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ	1.75	0.50	ดี	2.87	0.34	ดีเยี่ยม
1.1 นักเรียนให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง						
1.2 นักเรียนปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้องละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด	1.53	0.61	ดี	2.82	0.42	ดีเยี่ยม
1.3 นักเรียนปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา	1.54	0.66	ดี	2.76	0.43	ดีเยี่ยม
2. ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่น	1.71	0.49	ดี	2.88	0.32	ดีเยี่ยม
2.1 นักเรียนไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง						
2.2 นักเรียนปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	1.76	0.58	ดี	2.85	0.36	ดีเยี่ยม
2.3 นักเรียนไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง	1.78	0.48	ดี	2.90	0.31	ดีเยี่ยม
รวม	1.68	0.31	ดี	2.85	0.28	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 57 พบว่า การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านข้อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 1.68) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยนักเรียนไม่

หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง และนักเรียนให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง (ค่าเฉลี่ย = 1.78, 1.76, 1.75 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (ค่าเฉลี่ย = 2.85) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกข้อ โดยนักเรียนไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง และนักเรียนให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง (ค่าเฉลี่ย = 2.90, 2.88, 2.87 ตามลำดับ)

ตารางที่ 58 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านมีวินัย

ด้านมีวินัย	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม						
1.1 นักเรียนปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	1.82	0.52	ดี	2.82	0.38	ดีเยี่ยม
1.2 นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน	1.57	0.68	ดี	2.75	0.44	ดีเยี่ยม
รวม	1.72	0.24	ดี	2.74	0.29	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 58 พบว่า การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านมีวินัยอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 1.72) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยนักเรียนปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย = 1.82, 1.57 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (ค่าเฉลี่ย = 2.74) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกข้อ โดยนักเรียนปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.82, 2.75 ตามลำดับ)

ตารางที่ 59 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านใฝ่เรียนรู้

ด้านใฝ่เรียนรู้	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้						
1.1 นักเรียนตั้งใจเรียน	1.82	0.38	ดี	2.84	0.37	ดีเยี่ยม
1.2 นักเรียนเอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	1.74	0.51	ดี	2.88	0.37	ดีเยี่ยม
1.3 นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ	1.81	0.43	ดี	2.84	0.37	ดีเยี่ยม
2. แสวงหาความรู้จากทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปลงเป็นองค์ความรู้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้						
2.1 นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนและเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	1.82	0.38	ดี	2.78	0.45	ดีเยี่ยม
2.2 นักเรียนบันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปลงเป็นองค์ความรู้	1.40	0.65	ผ่าน	2.46	0.53	ดีเยี่ยม
2.3 นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	1.75	0.68	ดี	2.56	0.53	ดีเยี่ยม
รวม	1.72	0.22	ดี	2.73	0.32	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 59 พบว่า การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านใฝ่เรียนรู้อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 1.72) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับผ่านถึงดี โดยนักเรียนตั้งใจเรียน นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนและเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมาคือ นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ และนักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย = 1.82, 1.81, 1.75 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (ค่าเฉลี่ย = 2.73) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกข้อ โดยนักเรียนเอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนตั้งใจเรียน นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และนักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์สื่อเทคโนโลยี ต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนและเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 2.88, 2.84, 2.78 ตามลำดับ)

ตารางที่ 60 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านอยู่อย่างพอเพียง

ด้านอยู่อย่างพอเพียง	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม	1.74	0.56	ดี	2.84	0.37	ดีเยี่ยม
1.1 นักเรียนใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม						
1.2 นักเรียนใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี	1.82	0.38	ดี	2.91	0.29	ดีเยี่ยม
1.3 นักเรียนปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล	1.71	0.49	ดี	2.79	0.44	ดีเยี่ยม
1.4 นักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด	1.75	0.44	ดี	2.88	0.37	ดีเยี่ยม
2. มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	1.76	0.46	ดี	2.78	0.45	ดีเยี่ยม
2.1 นักเรียนวางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร						
2.2 นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	1.75	0.47	ดี	2.90	0.31	ดีเยี่ยม
รวม	1.75	0.23	ดี	2.85	0.27	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 60 พบว่า การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านอยู่อย่างพอเพียงอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 1.75) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยนักเรียนวางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนวางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และนักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 1.82, 1.76, 1.75 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (ค่าเฉลี่ย = 2.85) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกข้อ โดยนักเรียนใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่าและเก็บรักษาดูแลอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และนักเรียนไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด (ค่าเฉลี่ย = 2.91, 2.90, 2.88 ตามลำดับ)

ตารางที่ 61 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน

ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน						
1.1 นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1.59	0.53	ดี	2.91	0.33	ดีเยี่ยม
1.2 นักเรียนตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้สำเร็จ	1.59	0.50	ดี	2.87	0.34	ดีเยี่ยม
1.3 นักเรียนปรับปรุงและพัฒนา การทำงานด้วยตนเอง	1.69	0.50	ดี	2.76	0.43	ดีเยี่ยม
2. ทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย						
2.1 นักเรียนทุ่มเททำงาน อดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน	1.71	0.46	ดี	2.79	0.41	ดีเยี่ยม
2.2 นักเรียนพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ	1.44	0.66	ผ่าน	2.82	0.38	ดีเยี่ยม
2.3 นักเรียนชื่นชมผลงานด้วย ความภาคภูมิใจ	1.78	0.54	ดี	2.87	0.34	ดีเยี่ยม
รวม	1.63	0.27	ดี	2.84	0.29	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 61 พบว่า การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้าน มุ่งมั่นในการทำงานอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 1.63) เมื่อพิจารณารายชื่ออยู่ในระดับผ่านถึงดี โดย นักเรียนชื่นชมผลงานด้วย ความภาคภูมิใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนทุ่มเท ทำงาน อุตุนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน และนักเรียนปรับปรุงและพัฒนา การทำงาน ด้วยตนเอง (ค่าเฉลี่ย = 1.78, 1.71, 1.69 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (ค่าเฉลี่ย = 2.84) เมื่อพิจารณารายชื่ออยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกข้อ โดย นักเรียนเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ นักเรียนชื่นชมผลงานด้วย ความภาคภูมิใจ ซึ่งมี ค่าเฉลี่ยเท่ากัน และนักเรียนพยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ (ค่าเฉลี่ย = 2.91, 2.87, 2.82 ตามลำดับ)

ตารางที่ 62 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดย ครู ด้านรักความเป็นไทย

ด้านรักความเป็นไทย	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและมี ความกตัญญูกตเวที						
1.1 นักเรียนแต่งกายและมีมารยาท งดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญู กตเวทีต่อผู้มีพระคุณ	1.74	0.48	ดี	3.00	0.00	ดีเยี่ยม
1.2 นักเรียนร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	1.82	0.38	ดี	2.96	0.21	ดีเยี่ยม
1.3 นักเรียนชักชวนแนะนำให้ผู้อื่น ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	1.63	0.49	ดี	2.72	0.45	ดีเยี่ยม
2. เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยใน การ สื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม						
2.1 นักเรียนใช้ภาษาไทยและเลข ไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	1.65	0.48	ดี	2.90	0.31	ดีเยี่ยม
2.2 นักเรียนชักชวนแนะนำให้ผู้อื่น ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม	1.68	0.50	ดี	2.72	0.48	ดีเยี่ยม

ตารางที่ 62 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านรักความเป็นไทย (ต่อ)

ด้านรักความเป็นไทย	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
3. อนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย	1.68	0.70	ดี	2.90	0.31	ดีเยี่ยม
3.1 นักเรียนนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต						
3.2 นักเรียนร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย	1.66	0.48	ดี	2.88	0.32	ดีเยี่ยม
3.3 นักเรียนแนะนำมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย	1.50	0.56	ดี	2.81	0.40	ดีเยี่ยม
รวม	1.67	0.19	ดี	2.86	0.19	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 62 พบว่า การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านรักความเป็นไทยอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 1.67) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยนักเรียนร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนแต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ และนักเรียนชักชวนแนะนำให้ผู้อื่นใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นักเรียนนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 1.82, 1.74, 1.68 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (ค่าเฉลี่ย = 2.86) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกข้อ โดยนักเรียนแต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย และนักเรียนใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นักเรียนนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.00, 2.96, 2.90 ตามลำดับ)

ตารางที่ 63 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านมีจิตสาธารณะ

ด้านมีจิตสาธารณะ	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน						
1.1 นักเรียนช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ	1.62	0.52	ดี	2.91	0.29	ดีเยี่ยม
1.2 นักเรียนอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน	1.34	0.73	ผ่าน	2.90	0.31	ดีเยี่ยม
1.3 นักเรียน แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น	1.32	0.56	ผ่าน	2.84	0.41	ดีเยี่ยม
รวม	1.43	0.39	ผ่าน	2.88	0.26	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 63 พบว่า การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ด้านมีจิตสาธารณะอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 1.43) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับผ่านถึงดี โดยนักเรียนช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน พระคุณ และนักเรียนแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย = 1.62, 1.34, 1.32 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ครูมีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม (ค่าเฉลี่ย = 2.88) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับดีเยี่ยมทุกข้อ โดยนักเรียนช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน และนักเรียนแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย = 2.91, 2.90, 2.84 ตามลำดับ)

ตารางที่ 64 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

การประเมินปฏิภรียาต่อโครงการ ร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน	N	ก่อนการเข้าร่วม		หลังการเข้าร่วม		Z	Asymp. Sig.
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน		
1. ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	68	1.66	0.16	2.95	0.15	-7.57**	0.00
2. ด้านชื่อเสียงสุจริต	68	1.68	0.31	2.85	0.28	-6.50**	0.00
3. ด้านมีวินัย	68	1.72	0.24	2.74	0.29	-7.75**	0.00
4. ด้านใฝ่เรียนรู้	68	1.72	0.22	2.73	0.32	-7.61**	0.00
5. ด้านอยู่อย่างพอเพียง	68	1.75	0.23	2.85	0.27	-7.31**	0.00
6. ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	68	1.63	0.27	2.84	0.29	-7.75**	0.00
7. ด้านรักความเป็นไทย	68	1.67	0.19	2.86	0.19	-7.74**	0.00
8. ด้านมีจิตสาธารณะ	68	1.43	0.39	2.88	0.26	-7.23**	0.00
รวม	68	1.67	0.13	2.86	0.18	-7.18**	0.00

หมายเหตุ ** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 64 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยครู ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาพรวมและด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านชื่อเสียงสุจริต ด้านมีวินัย ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านรักความเป็นไทย ด้านมีจิตสาธารณะการส่งเสริมสนับสนุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากการใช้โปรแกรมพัฒนาครูมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู

• การศึกษาความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมและจำแนกรายด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 65 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน โดยภาพรวม

ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์ การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. ด้านหลักสูตร	3.05	0.79	ปานกลาง	4.59	0.22	มากที่สุด
2. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	3.21	0.43	ปานกลาง	4.63	0.14	มากที่สุด
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.35	0.31	ปานกลาง	4.76	0.16	มากที่สุด
4. ด้านการประเมินผล	3.48	0.29	ปานกลาง	4.60	0.20	มากที่สุด
รวม	3.28	0.28	ปานกลาง	4.66	0.09	มากที่สุด

จากตารางที่ 65 พบว่า ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.28) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (ค่าเฉลี่ย = 3.48, 3.35, 3.21 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู นักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.66) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และด้านการประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = 4.76, 4.63, 4.60 ตามลำดับ)

ตารางที่ 66 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ได้เรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน	3.26	1.00	ปานกลาง	4.58	0.50	มากที่สุด
2. ได้เรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ด้วยเวลาที่เหมาะสม	2.84	1.19	ปานกลาง	4.45	0.51	มาก
3. ได้เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.06	1.03	ปานกลาง	4.68	0.48	มากที่สุด
รวม	3.05	0.79	ปานกลาง	4.59	0.22	มากที่สุด

จากตารางที่ 66 พบว่า ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.05) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยได้เรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุดรองลงมา คือ ได้เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และได้เรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ด้วยเวลาที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 3.26, 3.06, 2.84)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู นักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.59) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยได้เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้เรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน และได้เรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ด้วยเวลาที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 4.68, 4.58, 4.45)

ตารางที่ 67 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน

ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูอย่างสม่ำเสมอ	3.32	0.75	ปานกลาง	4.94	0.25	มากที่สุด
2. มาโรงเรียนแล้วรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย	3.58	0.56	มาก	4.77	0.43	มากที่สุด

ตารางที่ 67 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน (ต่อ)

ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
3. ได้รับการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	3.35	0.91	ปานกลาง	4.52	0.51	มากที่สุด
4. ห้องเรียนมีความสะอาดเรียบร้อยน่าอยู่	2.74	1.24	ปานกลาง	4.77	0.43	มากที่สุด
5. ห้องเรียนจัดตกแต่งสวยงามเหมาะสม	2.68	1.22	ปานกลาง	4.42	0.56	มาก
6. ห้องเรียนมีโต๊ะ เก้าอี้ สะอาดเป็นระเบียบ	3.32	1.05	ปานกลาง	4.65	0.49	มากที่สุด
7. ห้องเรียนมีมุมหนังสือสะอาด เป็นระเบียบ	3.13	1.12	ปานกลาง	4.68	0.48	มากที่สุด
8. ห้องเรียนมีหนังสือใหม่ๆ น่าสนใจอยู่เสมอ	3.23	0.99	ปานกลาง	4.55	0.51	มากที่สุด
9. ห้องเรียนที่มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนเพียงพอ	3.48	0.89	ปานกลาง	4.52	0.57	มากที่สุด
10. ห้องเรียนมีอุปกรณ์ทำความสะอาดห้อง ถึงขยะเพียงพอ	3.29	1.07	ปานกลาง	4.52	0.51	มากที่สุด
รวม	3.21	0.43	ปานกลาง	4.63	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 67 พบว่า ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.21) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยมาโรงเรียนแล้วรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ห้องเรียนที่มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนเพียงพอ และได้รับการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย = 3.58, 3.48, 3.35 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู นักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.63) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มาโรงเรียนแล้วรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย ห้องเรียนมีความสะอาดเรียบร้อยน่าอยู่ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และห้องเรียนมีมุมหนังสือสะอาด เป็นระเบียบ (ค่าเฉลี่ย = 4.94, 4.77, 4.68 ตามลำดับ)

ตารางที่ 68 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้

ด้านการจัดการเรียนรู้	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ	3.55	0.72	มาก	4.94	0.25	มากที่สุด
2. เรียนรู้จากประสบการณ์จริง	3.61	0.72	มาก	4.97	0.18	มากที่สุด
3. มีโอกาสได้เรียนรู้ตามความสนใจอยู่เสมอ	3.23	0.88	ปานกลาง	4.42	0.50	มากที่สุด
4. ปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิดในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.23	1.12	ปานกลาง	4.61	0.56	มาก
5. ฝึกคิดจากเหตุการณ์ประจำวันในกิจกรรมนอกห้องเรียน	3.35	0.84	ปานกลาง	4.68	0.48	มากที่สุด
6. เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ อยู่เสมอ	3.23	0.92	ปานกลาง	4.71	0.46	มากที่สุด
7. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุดในโรงเรียนอยู่เสมอ	3.42	0.89	ปานกลาง	4.87	0.34	มากที่สุด
8. ได้เรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย	3.29	0.94	ปานกลาง	4.68	0.48	มากที่สุด
9. สามารถหาความรู้เพิ่มเติมทางอินเทอร์เน็ตได้เพียงพอกับความต้องการ	3.26	0.86	ปานกลาง	4.94	0.25	มากที่สุด
รวม	3.35	0.31	ปานกลาง	4.76	0.16	มากที่สุด

จากตารางที่ 68 พบว่า ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.35) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอและศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุดในโรงเรียนอยู่เสมอ (ค่าเฉลี่ย = 3.61, 3.55, 3.42 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครูนักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.76) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด โดยเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุดรองลงมา คือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ สามารถหาความรู้เพิ่มเติมทางอินเทอร์เน็ตได้เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุดในโรงเรียนอยู่เสมอ (ค่าเฉลี่ย = 4.97, 4.94, 4.87 ตามลำดับ)

ตารางที่ 69 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน ด้านการประเมินผล

ด้านการประเมินผล	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ได้รับการประเมินผลตามสภาพจริงจากกิจกรรมที่ปฏิบัติ	3.19	1.01	ปานกลาง	4.48	0.51	มาก
2. ได้รับการประเมินผลจากแฟ้มสะสมผลงาน	3.52	0.81	มาก	4.52	0.51	มากที่สุด
3. มีโอกาสได้ประเมินตนเอง	3.52	0.85	มาก	4.58	0.50	มากที่สุด
4. ได้รับการประเมินผลจากเพื่อนและผู้ปกครอง	3.71	0.74	มาก	4.81	0.40	มากที่สุด
รวม	3.48	0.29	ปานกลาง	4.60	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 69 พบว่า ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.48) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยได้รับการประเมินผลจากเพื่อนและผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ได้รับการประเมินผลจากแฟ้มสะสมผลงาน มีโอกาสได้ประเมินตนเอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และได้รับการประเมินผลตามสภาพจริงจากกิจกรรมที่ปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย = 3.71, 3.52, 3.19 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู นักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.60) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยได้รับการประเมินผลจากเพื่อนและผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มีโอกาสได้ประเมินตนเอง และได้รับการประเมินผลจากแฟ้มสะสมผลงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.81, 4.58, 4.87 ตามลำดับ)

ตารางที่ 70 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวม

ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ด้านหลักสูตร	3.16	0.52	ปานกลาง	4.60	0.34	มากที่สุด
2. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	3.08	0.33	ปานกลาง	4.66	0.39	มากที่สุด
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.09	0.20	ปานกลาง	4.68	0.24	มากที่สุด
4. ด้านการประเมินผล	3.07	0.29	ปานกลาง	4.65	0.33	มากที่สุด
รวม	3.10	0.15	ปานกลาง	4.65	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 70 พบว่า ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.10) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (ค่าเฉลี่ย = 3.16, 3.09, 3.08 ตามลำดับ) ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.65) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และด้านการประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = 4.68, 4.66, 4.65 ตามลำดับ)

ตารางที่ 71 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้ปกครอง นักเรียน ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. นักเรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน	3.16	0.88	ปานกลาง	4.53	0.71	มากที่สุด
2. นักเรียนได้เรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยเวลาที่เหมาะสม	3.14	0.90	ปานกลาง	4.63	0.62	มากที่สุด
3. นักเรียนได้เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.18	0.85	ปานกลาง	4.63	0.62	มากที่สุด
รวม	3.16	0.52	ปานกลาง	4.60	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 71 พบว่า ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.16) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยนักเรียนได้เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน และนักเรียนได้เรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยเวลาที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 3.18, 3.16, 3.14 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.60) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยนักเรียนได้เรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยเวลาที่เหมาะสม นักเรียนได้เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.63, 4.53 ตามลำดับ)

ตารางที่ 72 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. มีความมั่นใจว่านักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูอย่างสม่ำเสมอ	3.11	0.77	ปานกลาง	4.72	0.59	มากที่สุด
2. มีความมั่นใจว่านักเรียนได้รับความอบอุ่นและปลอดภัย	3.07	0.73	ปานกลาง	4.82	0.50	มากที่สุด
3. นักเรียนได้รับการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	3.14	0.64	ปานกลาง	4.72	0.62	มากที่สุด
4. ห้องเรียนมีความสะอาดเรียบร้อยน่าอยู่	3.02	0.77	ปานกลาง	4.51	0.78	มากที่สุด
5. ห้องเรียนจัดตกแต่งสวยงามเหมาะสม	3.04	0.80	ปานกลาง	4.58	0.73	มากที่สุด
6. ห้องเรียนมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน การสอนเพียงพอ	3.09	0.71	ปานกลาง	4.60	0.68	มากที่สุด
รวม	3.08	0.33	ปานกลาง	4.66	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 72 พบว่า ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.06) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยนักเรียนได้รับการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มีความมั่นใจว่านักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูอย่างสม่ำเสมอ และห้องเรียนมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน การสอนเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 3.14, 3.11, 3.09 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.66) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีความมั่นใจว่านักเรียนได้รับความอบอุ่นและปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ มีความมั่นใจว่านักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนได้รับการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และห้องเรียนมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน การสอนเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = 4.82, 4.72, 4.60 ตามลำดับ)

ตารางที่ 73 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้

ด้านการจัดการเรียนรู้	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	3.00	0.73	ปานกลาง	4.65	0.67	มากที่สุด
2. นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง	3.11	0.77	ปานกลาง	4.46	0.76	มากที่สุด
3. นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิดทั้งในและนอกชั้นเรียน	3.05	0.85	ปานกลาง	4.60	0.62	มากที่สุด
4. นักเรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ	3.00	0.78	ปานกลาง	4.53	0.78	มากที่สุด
5. นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุดในโรงเรียน	3.18	0.71	ปานกลาง	4.77	0.54	มากที่สุด
6. นักเรียนได้เรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย	3.26	0.61	ปานกลาง	4.91	0.29	มากที่สุด
7. นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางอินเทอร์เน็ตได้	3.16	0.70	ปานกลาง	4.88	0.33	มากที่สุด
รวม	3.09	0.20	ปานกลาง	4.68	0.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 73 พบว่า ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.09) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยนักเรียนได้เรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุดในโรงเรียน และนักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางอินเทอร์เน็ตได้ (ค่าเฉลี่ย = 3.26, 3.18, 3.16 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.68) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยนักเรียนได้เรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางอินเทอร์เน็ตได้ และนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุดในโรงเรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.91, 4.88, 4.77 ตามลำดับ)

ตารางที่ 74 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ด้านการประเมินผล

ด้านการประเมินผล	ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนา			หลังการใช้โปรแกรมพัฒนา		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. นักเรียนได้รับการประเมินผลตามสภาพจริงจากกิจกรรมที่ปฏิบัติ	2.95	0.83	ปานกลาง	4.53	0.66	มากที่สุด
2. นักเรียนได้รับการประเมินผลจากแฟ้มสะสมผลงาน	3.11	0.72	ปานกลาง	4.82	0.47	มากที่สุด
3. นักเรียนมีโอกาสได้ประเมินตนเอง	3.05	0.81	ปานกลาง	4.75	0.58	มากที่สุด
4. นักเรียนได้รับการประเมินผลจากเพื่อนและผู้ปกครอง	3.18	0.60	ปานกลาง	4.51	0.76	มากที่สุด
รวม	3.07	0.29	ปานกลาง	4.65	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 74 พบว่า ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครูด้านการประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.07) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยนักเรียนได้รับการประเมินผลจากเพื่อนและผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนได้รับการประเมินผลจากแฟ้มสะสมผลงาน และนักเรียนมีโอกาสได้ประเมินตนเอง (ค่าเฉลี่ย = 3.11, 3.18, 3.05 ตามลำดับ)

ส่วนหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.65) เมื่อพิจารณารายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยนักเรียนได้รับการประเมินผลจากแฟ้มสะสมผลงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนมีโอกาสได้ประเมินตนเอง และนักเรียนได้รับการประเมินผลตามสภาพจริงจากกิจกรรมที่ปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย = 4.82, 4.75, 4.53 ตามลำดับ)

ตารางที่ 75 ข้อเสนอแนะต่อความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน

ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน
1. ควรให้นักเรียนได้ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตมากขึ้น	39
2. ควรจัดหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมใหม่ๆ ในห้องสมุดให้มากกว่าเดิม	35
3. ควรนำนักเรียนไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพิ่มขึ้น	30
4. ควรเน้นเรื่องระเบียบวินัยของนักเรียนเพิ่มขึ้น	25
5. ควรมีอุปกรณ์การเรียน เช่น ปากกา ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด บริการนักเรียนอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง	22
6. ควรฝึกให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษทุกวัน	21
7. ควรให้การบ้านนักเรียนทุกวัน	20
8. ควรมีการเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกภาคเรียน	16
9. ควรนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาช่วยในการสอนมากขึ้น	15
10. ควรเพิ่มพัดลมในห้องเรียน	13

จากตารางที่ 75 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีข้อเสนอแนะต่อความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กอยู่ในอันดับสูงสุด คือ ควรให้นักเรียนได้ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตมากขึ้น จำนวน 39 คน รองลงมา คือ ควรจัดหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมใหม่ๆ ในห้องสมุดให้มากกว่าเดิม จำนวน 35 คน และควรนำนักเรียนไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพิ่มขึ้น จำนวน 30 คน

ตารางที่ 76 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู

ความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก	N	นักเรียน						ผู้ปกครองนักเรียน						
		ก่อนการใช้ โปรแกรมพัฒนา		หลังการใช้ โปรแกรมพัฒนา		Z	Asymp. Sig.	N	ก่อนการใช้ โปรแกรมพัฒนา		หลังการใช้ โปรแกรมพัฒนา		Z	Asymp. Sig.
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน				ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน		
1. ด้านหลักสูตร	31	3.05	0.79	4.59	0.22	-4.88**	0.00	57	3.16	0.52	4.60	0.34	-6.68**	0.00
2. ด้านการบริหารจัดการชั้น เรียน	31	3.21	0.43	4.63	0.14	-4.87**	0.00	57	3.08	0.33	4.66	0.39	-6.57**	0.00
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	31	3.35	0.31	4.76	0.16	-4.87**	0.00	57	3.09	0.20	4.68	0.24	-6.57**	0.00
4. ด้านการประเมินผล	31	3.48	0.29	4.60	0.20	-4.90**	0.00	57	3.07	0.29	4.65	0.33	-6.62**	0.00
รวม	31	3.28	0.28	4.66	0.09	-4.86**	0.00	57	3.10	0.15	4.65	0.20	-6.57**	0.00

หมายเหตุ ** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 76 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของนักเรียน ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมและด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู นักเรียนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู

ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู โดยภาพรวมและด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการใช้โปรแกรมพัฒนาครู ผู้ปกครองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในภาพรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมพัฒนาครู

5.6 ผลการถอดบทเรียนเพื่อสะท้อนผล

5.6.1 การสะท้อนผลหลังการเตรียมการก่อนการดำเนินงานตามโครงการ

คณะครูร่วมกันสะท้อนผลว่า เนื่องจากได้รับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับแนวคิด วิธีการวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และเหตุผลสำคัญจำเป็นในการพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กอย่างชัดเจน จึงทำให้มีความตระหนัก และมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มตามศักยภาพ ประกอบกับปีการศึกษาใหม่ คือ ปีการศึกษา 2553 เป็นปีที่ทุกโรงเรียนทั่วประเทศใช้หลักสูตรใหม่คือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นเรื่องใหม่คุณครูทุกคนจึงให้ความสนใจ และมีความต้องการที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้เต็มที่เต็มความสามารถ

5.6.2 การสะท้อนผลการดำเนินงานตามโครงการ

- การสะท้อนผลการดำเนินการตามโครงการร่วมคิดร่วมผูกพันร่วมตั้งปณิธาน

คณะครูสะท้อนผลโดยการแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ซึ่งสรุปได้ว่าผลของการเข้ารับการอบรมครูมี ความรู้ความเข้าใจ เจตคติและทักษะในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น ครูมี เจตคติที่ดี มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จ ถึงแม้ว่าต้องปฏิบัติหน้าที่ในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และสอนมากกว่าหนึ่งชั้นเรียนซึ่งถือว่าเป็นภาระที่หนักมาก นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงความเหมาะสมของการอบรมว่าดีมาก เพราะจัดอบรมในช่วงเวลาปิดภาคเรียนหรือวันหยุดราชการ ทำให้ไม่กระทบกระเทือนการเรียนการสอน ซึ่งถ้าจัดอบรมช่วงเปิดเรียนจะกระทบต่อการเรียนการสอนมาก ซึ่งอาจมีผลทำให้เกิดปฏิกิริยาด้านลบต่อการจัดอบรมได้ เพราะหลังจากอบรม จะต้องรับภาระหนักในการจัดการเรียนการสอนให้ทันเวลา จะเกิดความกังวล และห่วงเด็กนักเรียน นอกจากนี้ครูยังแสดงความคิดเห็นว่าสามารถนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยด้านหลักสูตร ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการประเมินผลตามสภาพจริงที่ได้รับจากการอบรมและการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากเอกสารเสริมความรู้ทั้ง 5 เล่ม ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล นอกจากนี้ยังเห็นถึงความสำคัญจำเป็นและ

ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนางานซึ่งมีผลต่อการพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งคณะครูได้สะท้อนผลร่วมกันว่า การที่กลุ่มที่เข้ารับการอบรมมีขนาดเล็กเป็นเรื่องที่ดีเพราะทำให้บรรยากาศในการอบรมมีความเป็นกันเอง สามารถอภิปรายซักถามปัญหาได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมมีความชัดเจนในทุกเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรใหม่ที่มีการประกาศใช้ทั่วประเทศในปีการศึกษา 2553 นี้ ส่วนเอกสารเสริมความรู้ทั้ง 5 เล่มที่ประกอบด้วยเนื้อหาใน 4 ด้านคือด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการประเมินผลนั้น คณะครูสะท้อนให้เห็นว่าแต่ละเล่มมีเนื้อหาที่เหมาะสม รูปเล่มกะทัดรัด สะดวกในการพกติดตัวและการหยิบใช้ เนื้อหากระชับ เข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ การทำกิจกรรมตามแบบฝึกสามารถทำได้เหมาะสม ระยะเวลาในการอบรม 4 วัน มีความเหมาะสม การทบทวนความรู้จากเอกสารเสริมความรู้ด้วยตนเองหลังจากอบรม ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

1. ปัญหา/อุปสรรค

ระยะเวลาศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากเอกสารเสริมความรู้ (เอกสารเสริมความรู้ด้วยตนเอง) เพิ่มเติมหลังการอบรมน้อยเกินไป

2. ข้อเสนอแนะ

ควรจัดอบรมก่อนวันเปิดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 20 วัน และจะทำให้มีเวลาในการทบทวนเพื่อเตรียมเอกสารต่าง ๆ สำหรับพร้อมใช้วันเปิดภาคเรียนมากขึ้น

- การสะท้อนผลหลังการดำเนินการตามโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย

เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูนำความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับจากการพัฒนาไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผล มีการกำกับ ติดตามเพื่อกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีการดำเนินการตามความรู้และทักษะใหม่ที่ได้รับจากการอบรมและการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติม โดยจัดตั้งเป็นสำนักงานโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมายเพื่อใช้สำหรับการประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การจัดเตรียมเอกสาร หลักฐาน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการปฏิบัติงานของครู ซึ่งในห้องสำนักงานจะมีวัสดุอุปกรณ์สำนักงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่โต๊ะ เก้าอี้ พัดลมเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร กระจาดินสอ ไม้บรรทัด ยางลบ หมึกขวดดำและหมึกสีเติมเครื่องถ่ายเอกสาร และสัญญาณอินเตอร์เน็ตความเร็วสูง เอกสารเสริมความรู้ต่าง ๆ เป็นต้นคณะทุกคนร่วมกันสะท้อนผลว่า เป็นโครงการที่ดีมาก ทำให้ มีความกระตือรือร้นและมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำงานอย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถและมีความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งดำเนินการตามโครงการแบ่งเป็น 2 ระยะ คือระยะเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียนและระยะปฏิบัติงานช่วงเปิดภาคเรียน ดังนี้

1. ระยะเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียน

คณะครูให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยมีการประชุมปรึกษาหารือกัน ณ ห้องสำนักงานโครงการรวมพลังสร้างสรรค์มุ่งมั่นสู่จุดหมาย เพื่อเตรียมความพร้อมด้านเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ปฏิบัติงานในช่วงเปิดภาคเรียน คณะครูสะท้อนผลว่าเป็นเรื่องที่ดี และเห็นด้วยที่ครูได้มาเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อให้มีเอกสาร หลักฐานพร้อมใช้งานได้ทันทีในวันเปิด

ภาคเรียน เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นปัญหาต่าง ๆ และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันในการทำงาน มีการทำงานเป็นทีม มีการสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกันให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ถึงแม้ว่าบางครั้งจะมีความขัดแย้งกันบ้าง แต่ก็มี การให้อภัยกัน ทุกคนทำงานอย่างตั้งใจและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน

2. ระเบียบปฏิบัติงานช่วงเปิดภาคเรียน

การปฏิบัติงานช่วงเปิดภาคเรียนคณะครูร่วมกันสะท้อนว่า ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและเกิดการเปลี่ยนแปลงในการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนอย่างชัดเจน โดยครูนำความรู้ความเข้าใจ และทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมและการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมมาใช้ปฏิบัติงานอย่างเต็มตามศักยภาพ มีการลงรายละเอียดในการวิเคราะห์ให้นักเรียนรายบุคคลเพิ่มเติม มีการจัดบรรยากาศทางด้านกายภาพทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนร่วมกับนักเรียนเพิ่มเติม นักเรียนมีความพึงพอใจ มีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส กล้าพูด กล้าแสดงออก ชยันมาโรงเรียน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผ่านตามเกณฑ์การประเมิน การส่งเสริมสนับสนุนภาพรวมอยู่ในระดับที่ดีมาก มีเพียงบางประเด็นที่ต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติมให้เพียงพอกับความต้องการในการปฏิบัติงาน

3. ปัญหา/อุปสรรค

1. ครูบางคนใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็น
2. คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสารไม่เพียงพอ
3. การดำเนินงานทางอินเทอร์เน็ตไม่สะดวก
4. วัสดุ อุปกรณ์ ต่าง ๆ เช่น หมึก กระดาษ ไม่เพียงพอ
5. งบประมาณที่ได้รับในการจัดบรรยากาศภายนอกและภายในห้องเรียนไม่เพียงพอ
6. บริหารเวลายาก เช่น เวลาในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เวลาในการจัดเตรียมใบงาน แบบฝึก เวลาในการจัดกระทำข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน เวลาในการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฯลฯ

4. ข้อเสนอแนะ

1. ครูที่ใช้คอมพิวเตอร์ไม่เป็นให้เขียนด้วยปากกา และให้พัฒนาตนเองโดยการฝึกใช้คอมพิวเตอร์ให้ได้
2. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอ
3. จัดหาเครื่องถ่ายเอกสารให้เพียงพอ
4. โรงเรียนจัดสรรงบประมาณด้านวิชาการเพิ่มเติม
5. ระดมทรัพยากรจากชุมชนเพิ่มเติม
6. ผู้บริหารควรจัดเวลา จัดโอกาส ให้คณะครูในการจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ และ/หรือการจัดกระทำข้อมูลต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ครูประจำชั้นให้สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน รวมทั้งจัดการเวลาให้โอกาสในการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยกำกับติดตาม ให้เป็นไปตามตารางการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

● การสะท้อนผลหลังการดำเนินการตามโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่
เครือข่าย

การดำเนินการตามโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เปิดประตูสู่เครือข่ายโดยจัดประชุม
เครือข่ายจำนวน 3 ครั้งในหนึ่งภาคเรียน คณะครูสะท้อนผลว่า เป็นโครงการที่ดีถือเป็นการเปิดโอกาส
ให้ครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กได้มีเวทีในการพบปะ พูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิก
ภายนอกโรงเรียน ซึ่งข้อคิดเห็น องค์ความรู้ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทาง/วิธีการ
ในการแก้ไขมีความหลากหลาย ทำให้มีทางเลือกใหม่ๆ ในการแก้ปัญหามากยิ่งขึ้น ทำให้ครูทุกคนได้มี
โอกาสแสดงความคิดเห็นในการประชุม ทำให้มั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น กล้าพูด กล้าแสดงออกเพิ่มขึ้น
และมีโอกาสได้นำเสนอผลงานกับสมาชิกเครือข่ายการผลงานที่เกิดจากการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน
ทั้งด้านหลักสูตร ด้านบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผลตามสภาพ
จริง นอกจากนี้ยังถือเป็นการสร้างสายสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างครูต่างโรงเรียน เกิดเป็นเครือข่ายที่
เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการติดต่อประสานงานกันทั้งทางโทรศัพท์และทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เป็น
ผลทำให้ครูเกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ตามทันเทคโนโลยีใหม่ๆ และรู้จักเลือก
มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน มีเพื่อนร่วมอุดมการณ์เพิ่มมากขึ้นส่งผลให้เกิดความสบายใจ
ไม่เครียด มีปัญหาอะไรก็ปรึกษากันได้อย่างรวดเร็ว เป็นการเปิดโลกทัศน์ของครูให้กว้างขึ้นจากที่
เป็นอยู่เดิมที่เคยอยู่แต่ต่างแควบๆ เฉพาะครูในโรงเรียนครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานเพิ่มมาก
ขึ้นส่วนด้านการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอยู่ในภาพรวมอยู่ระดับที่ดี และโดยมีด้านที่ต้องการรับการ
ส่งเสริมสนับสนุนเพิ่มเติม คือด้านงบประมาณ

1. ปัญหา/อุปสรรค

1. สมาชิกเครือข่ายมักมาเข้าร่วมประชุมไม่ตรงเวลา ทำให้เกิดความล่าช้า
และเสียเวลา
2. มีงานเร่งด่วนจากหน่วยงานระดับเหนือขึ้นไปมาให้โรงเรียนดำเนินการ
ทำให้เป็นอุปสรรคในการเข้าร่วมประชุมตามกำหนดการของสมาชิกเครือข่าย
3. การได้รับอนุญาตจากผู้บริหารของสมาชิกเครือข่ายให้เข้าร่วมประชุม
ตามวัน เวลาที่กำหนด
4. ระยะทางในการเดินทางเข้าร่วมประชุมของสมาชิกเครือข่าย
5. การจัดประชุมเครือข่ายในเวลาราชการกระทบต่อการจัดการเรียนการ
สอน
6. งบประมาณสนับสนุนในการจัดประชุมเครือข่าย เช่น ค่าอาหารว่าง ค่า
เอกสารเสริมความรู้ต่างๆ ฯลฯ

2. ข้อเสนอแนะ

1. เชิญผู้บริหารโรงเรียนที่ครูสมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายประชุม
ปรึกษาหารือเพื่อขอความร่วมมืออนุญาตให้ครูเข้าร่วมประชุมเครือข่ายตรงเวลา
2. สร้างข้อตกลงร่วมในการเข้าประชุมให้ตรงเวลาและปฏิบัติตามโดย
เคร่งครัด

3. เลขานุการเครือข่ายควรมีหมายเลขโทรศัพท์สมาชิกเครือข่ายครบทุกคนต้องติดต่อประสานงานกับสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ถ้าเลื่อนการประชุมต้องแจ้งทันที
4. การติดต่อประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดของสมาชิกเครือข่ายต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
5. การจัดประชุมเครือข่ายใช้เวลาหลังเลิกเรียน โดยใช้เวลาประมาณหนึ่งถึงหนึ่งชั่วโมงครึ่ง
6. ควรระดมทรัพยากรจากสมาชิกเครือข่าย และผู้บริหาร
7. ควรมีการประชุมสัญจรโดยเดินทางไปประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียนที่เป็นสมาชิกเครือข่าย เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและเปิดโอกาสให้สมาชิกเครือข่ายนำเสนอผลงานของตนเองในการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
8. ควรพัฒนาเครือข่ายเป็นชมรมเครือข่ายการปฏิบัติการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ยั่งยืน

5.7 ผลการวิเคราะห์เอกสาร

5.7.1 เอกสารด้านหลักสูตร ครูทุกคนมีการวิเคราะห์หลักสูตร โดยมีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับใช้ประกอบการวิเคราะห์หลักสูตร ซึ่งครูทุกคนมีเอกสารเสริมความความรู้ที่ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูทุกคนจัดทำเอกสารที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด จัดทำคำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในชั้นเรียนหรือรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ

5.7.2 เอกสารการบริหารจัดการชั้นเรียน ครูทุกคนทำการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลในชั้นที่ตนเองรับผิดชอบทุกคน ซึ่งประกอบด้วยแบบวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล บันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน แบบสรุปผลการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล ซึ่งประกอบด้วยด้านผลการเรียน ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ด้านการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ด้านผลการปรับปรุงแก้ไข ด้านข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตารางสรุปผลการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลด้านร่างกาย อารมณ์/สังคม และสติปัญญา สรุปข้อมูลอื่นๆ จากการตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนจากการสอบถามพูดคุย และจากผลสอบที่ผ่านมา ประกอบด้วยด้านการเรียน ด้านสมาชิกในครอบครัว ด้านสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว ฯลฯ ครูทุกคนจัดชั้นเรียนที่มีการจัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ โดยมีบันทึกการจัดป้ายนิเทศตามเหตุการณ์วันสำคัญต่างๆ มีข้อตกลงในห้องเรียน มีเวรทำความสะอาดประจำวัน มีเอกสารหลักฐานประจำชั้นครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ฯลฯ นักเรียนมีผลงานที่แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดแสดงในชั้นเรียน

5.7.3 เอกสารการจัดการเรียนรู้ ครูทุกคนมีแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิด และมีการบูรณาการ มีการทำวิจัยในชั้นเรียน ฯลฯ นักเรียนมีผลงานที่แสดงถึงการฝึกคิด เช่น การจัดทำแผนผังความคิดในเรื่องต่างๆ มีโครงงานนักเรียน

5.7.4 เอกสารการประเมินตามสภาพจริง ครูทุกคนมีการประเมินตามสภาพจริง โดยมี เอกสารการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน นักเรียนมีแฟ้มสะสมงาน ฯลฯ

ภาพที่ 32 การวิเคราะห์เอกสาร

5.8 เจื่อนไขนำไปสู่ความสำเร็จ

5.8.1 การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนัก สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด วิธีการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และเหตุผลสำคัญจำเป็นในการพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กอย่างชัดเจน

5.8.2 การอธิบายให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของการพัฒนางานที่ส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพ

5.8.3 การกำหนดช่วงเวลาในการปฏิบัติงานเพิ่มเติมเพื่อเตรียมการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าหลัง นักเรียนกลับบ้านในแต่ละวัน

5.8.4 การวางแผน การบริหารจัดการเวลาที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียน

5.8.5 การได้รับความร่วมมือและความมุ่งมั่นตั้งใจของครูและผู้บริหารโรงเรียน

5.8.6 การกำกับ ติดตาม นิเทศอย่างใกล้ชิด และเอาใจจริงเอาใจของผู้บริหาร

5.8.7 การให้ความตระหนัก ความสำคัญและการปฏิบัติตามแนวคิดและหลักการ ที่ยึดถือ 12 ประการ อย่างเข้มแข็งและกระตือรือร้นของผู้บริหาร ประกอบด้วย 1) ลักษณะสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพ 3 ประการ 2) หลักการพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิผล 3 ประการ 3) การปฏิรูปการเรียนรู้ 4) ค่านิยมใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพ 5) การเสริมสร้างพลังอำนาจ 6) การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงาน 7) การเรียนรู้ผู้ใหญ่ 8) การสร้างเสริมประสิทธิภาพในตน 9) รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ 8 รูปแบบ 10) การประเมินผล 5 ประเภท 11) การออกแบบโปรแกรมโดยตารางสมเหตุสมผล (Log Frame) และ 12) การวิจัยและพัฒนา 5 ขั้นตอน ดังนี้

5.8.7.1 ลักษณะสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพ 3 ประการ คือ การพัฒนาวิชาชีพเป็น กระบวนการที่มีจุดมุ่งหมาย ต่อเนื่องและเป็นเชิงระบบ การยึดถือแนวคิดการพัฒนาวิชาชีพเป็น กระบวนการที่มีจุดมุ่งหมาย (purposeful process) จะช่วยให้การกำหนดเนื้อหาและวัตถุประสงค์ กระบวนการ หรือแนวปฏิบัติ ตลอดจนแนวการประเมิน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่ง

โปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้กำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนคือต้องการพัฒนาครูให้ครูนำความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาไปปฏิบัติการในชั้นเรียนหรือโรงเรียนและสามารถส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียนได้ในที่สุด สำหรับการยึดถือการพัฒนาวิชาชีพเป็นการกระบวนการต่อเนื่อง (ongoing process) นั้นเนื่องจากการศึกษาเป็นสาขาที่มีพลวัต (dynamic) เป็นสาขาที่มีการขยายตัวขององค์ความรู้อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเพื่อให้ครูเกิดความรู้และความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ๆ อยู่เสมอ ผู้วิจัยจะต้องจัดโอกาสให้ครูมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ต้องกำกับติดตามให้ครูสำรวจถึงควมมีประสิทธิผลของงานที่ทำ ประเมินสภาพปฏิบัติงานในปัจจุบัน ทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหากพบข้อบกพร่อง และพยายามกระตุ้นให้ครูหาทางเลือกหรือโอกาสใหม่ๆ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง ให้โอกาสครูในการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกันเองหรือกับผู้บริหาร ฯลฯ ส่วนการยึดถือการพัฒนาวิชาชีพเป็นกระบวนการเชิงระบบ (systemic) นั้นทำให้เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาแบบองค์รวม ไม่มุ่งพัฒนาในส่วนตัวส่วนหนึ่งหรือในระดับใดระดับหนึ่งเท่านั้น แต่จะต้องพัฒนาทุกส่วนอย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งในระดับรายบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ มิฉะนั้นอาจจะเกิดปรากฏการณ์ขัดแย้งกันขึ้นระหว่างระดับหรือส่วนที่ได้รับการพัฒนากับส่วนหรือระดับที่ไม่ได้รับการพัฒนา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเพื่อทุกคนเพื่อให้ส่งผลต่อการพัฒนาของผู้เรียน

5.8.7.2 หลักการพัฒนาวิชาชีพที่มีประสิทธิผล 3 ประการ คือ เน้นเพื่อการเรียนรู้และเพื่อนักเรียนที่ชัดเจน เน้นการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับบุคคล กลุ่ม และองค์การ มุ่งการเปลี่ยนแปลงในลักษณะคิดใหญ่แต่เริ่มทีละนิดจากชุดปฏิบัติการเล็กหลายชุด ซึ่งโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เน้นเพื่อการเรียนรู้และเพื่อนักเรียนที่ชัดเจน โดยประเมินผลลัพธ์ด้านนักเรียนได้ชัดเจน คือ มีการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ใน 8 ด้าน และประเมินความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนทั้งจากนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน และโปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กเน้นการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ โดยมุ่งให้ครูแต่ละบุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง การปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนได้ทุกคน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับกลุ่ม และระดับโรงเรียน นอกจากนี้โปรแกรมพัฒนาครูเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ยังมุ่งการเปลี่ยนแปลงในลักษณะคิดใหญ่แต่เริ่มทีละนิด (think big, but start small) จากชุดปฏิบัติการเล็กหลายชุด (a series of smaller steps) โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้

5.8.7.3 การปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นการดำเนินการเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาโดยมุ่งเน้นสู่แนวการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหมวด 4 โดยเฉพาะในมาตรา 22 ที่กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” ทำให้เกิดกระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษาและส่งผลต่อการปฏิรูปการศึกษาหลายประการเช่น การปฏิรูปด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล ซึ่งหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา

คือการพัฒนาคุณภาพของครู โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญในการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ของคนไทยทั้งชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพของคนไทยให้ก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ การดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของครูในโรงเรียนนั้นมีปัจจัยที่สนับสนุนหลายปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านครอบครัวและชุมชน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยด้านที่เกี่ยวข้องกับครูโดยตรงคือปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ถือได้ว่าทั้งสองปัจจัยนี้มีความสำคัญลำดับแรก ดังนั้นจึงมีความสำคัญจำเป็นในการพัฒนาครูเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติและทักษะในด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบด้วยด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในโรงเรียนและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนในที่สุด

5.8.7.4 หลักค่านิยมใหม่ในการพัฒนาวิชาชีพ ในประเด็นเกี่ยวกับการมุ่งผู้รับการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงระบบและบุคลากร การร่วมมือเพื่อเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การ การเน้นทั้งรายบุคคลและกลุ่ม การเน้นเพื่อปฏิบัติ เน้นให้เกิดผลลัพธ์จากการพัฒนา การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การพัฒนาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีจุดมุ่งหมายชัดเจน มีการประเมินผล กระทั่งที่เกิดขึ้นจริง มีวางแผนทั้งระบบ การประเมินระบบและประเมินตนเอง การใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น การใช้วิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย

5.8.7.5 หลักการเสริมสร้างพลังอำนาจ การเสริมสร้างพลังอำนาจโดยการสร้างความตระหนัก การปลุกจิตสำนึกให้มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน การสร้างความรักความผูกพันในงาน การสร้างทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน การให้พลังอำนาจของบุคคลและทีมงานในขอบข่ายหน้าที่เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน การสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาประสิทธิภาพการตัดสินใจ ตลอดจนการสนับสนุนให้ครูสามารถควบคุมการทำงานของตนเอง มีความคิดอิสระ สามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม การเสริมสร้างคุณธรรมน้ำใจในทีมงานเพื่อให้งานมีคุณภาพและบรรลุเป้าหมาย การเสริมสร้างพลังอำนาจโดยการสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน การให้ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การสร้างบรรยากาศการแบบมีส่วนร่วมในการทำงาน การแก้ไขปัญหายุ่งยากอุปสรรคร่วมกัน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคี ความเอื้ออาทร และการแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน การให้สนับสนุนช่วยเหลือเมื่อครูเผชิญอุปสรรคปัญหา การยอมรับในผลงานและการให้อภัยในความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

5.8.7.6 หลักการสนับสนุนส่งเสริมการทำงานของครู โดยการส่งเสริมสนับสนุนด้านจัดเตรียมจัดหาทรัพยากรต่างๆ ให้เพียงพอแก่ความต้องการของครู เช่น เอกสารเสริมความรู้ต่างๆ กระดาษ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร วัสดุสำนักงาน วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน งบประมาณ ฯลฯ การสนับสนุนการพัฒนาทีมงานโดยการประชุมเพื่อให้มีความเข้าใจในบทบาทการรับผิดชอบต่อหน้าที่ของทีมงาน การเสริมสร้างสายสัมพันธ์ความสามัคคีของหมู่คณะ การจัดหาและจัดทำข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน การให้ขวัญและกำลังใจ การดูแลกำกับ ติดตาม นิเทศการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทั้งด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล การให้เวลา และให้โอกาส เพื่อ

สนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติงานของครู การกระตุ้น และคลาย ปิดใจ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างมีความเป็นกัลยาณมิตร ตลอดจนการสนับสนุนด้านการจัดสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้

5.8.7.7 หลักการเรียนรู้ผู้ใหญ่ การพัฒนาครูให้เกิดการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจและทักษะที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ควรคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult Learning) ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ด้านความต้องการและความสนใจ ซึ่งผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีถ้าหากตรงกับความต้องการและความสนใจ โดยผู้บริหารต้องพยายามอธิบายให้ครูเห็นถึงความเชื่อมโยงของการพัฒนางานที่ส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพให้เจริญก้าวหน้า ด้านประสบการณ์ เนื่องจากประสบการณ์เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่ามากที่สุดสำหรับผู้ใหญ่ดังนั้นผู้บริหารควรทำการวิเคราะห์ประสบการณ์ที่ผ่านมาของครูแต่ละบุคคลอย่างละเอียด ว่ามีส่วนไหนของประสบการณ์ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาได้บ้าง แล้วจึงหาทางนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ด้านผู้ใหญ่ต้องการเป็นผู้นำตนเอง ควรให้อิสระในการวางแผนการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน โดยให้ครูสามารถออกแบบงานด้านต่างๆ อย่างหลากหลายภายใต้บทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคลจะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละบุคคลเมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้นเพราะฉะนั้นการพัฒนาให้ความรู้ความเข้าใจ เจตคติและให้เกิดทักษะ ทั้งด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการประเมินผลจึงต้องจัดเตรียมการให้ดีให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะในการทำกิจกรรม/แบบฝึกและเวลา และประการสำคัญคือ ความสามารถในการเรียนรู้ การทำกิจกรรมในแต่ละของผู้ใหญ่แต่ละคนมีความแตกต่างกันและย่อมเป็นไปตามความสามารถของผู้ใหญ่แต่ละคน ดังนั้นจึงต้องยอมรับ เข้าใจ และไม่เร่งรัดจนเกินไปซึ่งจะทำให้ครูเกิดความเครียดได้

5.8.7.8 หลักการส่งเสริมประสิทธิภาพในตน ประสิทธิภาพในตน (Self - efficacy) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับสมรรถภาพของตนเองในการจัดการเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้ง เป็นความเชื่อมั่นที่เกิดจากการประเมินสมรรถภาพของตนเองว่าสามารถทำได้หรือไม่ ดังนั้นการจะพัฒนาครูให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็กทั้งด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลตามสภาพจริง จึงต้องจำเป็นต้องเสริมสร้างประสิทธิภาพในตนของครู เพื่อให้ครูมีเชื่อมั่น ประสิทธิภาพในตนในการพัฒนาการปฏิบัติงาน ซึ่งประสบการณ์ต่างๆ ที่ครูได้รับมีส่วนสำคัญมากในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในตนของครู ดังนั้นจึงควรมีการเสริมสร้างประสิทธิภาพในตนของครูโดยการจัดให้ครูได้รับประสบการณ์ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะประสบการณ์ จากผู้บริหารเพราะผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของครูที่จะทำให้เกิดความรู้สึกในความเชื่อมั่นในสมรรถภาพของแต่ละบุคคล และสามารถส่งผลถึงการปฏิบัติงานที่สำเร็จหรือล้มเหลวได้ ดังนั้นการจัดประสบการณ์ที่ดีให้กับครู จึงมีความจำเป็นสำคัญสำหรับผู้บริหาร เช่น การให้ครูเกิดความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของงาน ซึ่งจะช่วยให้ครูเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ การให้ครูมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบจะทำให้ครูเกิดความพยายามมากขึ้น การเจรจา พูดคุย ชักชวน เอาใจใส่ ให้กำลังใจ จะทำให้ครูแต่ละคนเกิดความมั่นใจว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งประสบการณ์ต่างๆ ที่ครู

ได้รับจากผู้บริหาร ดังกล่าวนับว่ามีความสำคัญมากในการตัดสินใจในประสิทธิภาพในตนของครู นอกจากนี้ปัจจัยด้านสภาวะทางสรีรวิทยาของแต่ละคน ที่เป็นเหตุปัจจัยด้านความพร้อมทางกายของครู แต่ละบุคคลก็นับเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการใช้ประกอบการตัดสินใจในประสิทธิภาพในตนของครู ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความกลัว ความเมื่อยล้า ความกังวล ความกลัวใจ ดังนั้นการพัฒนาจึงควรลดความเครียดและความกดดันลง ซึ่งจากการสังเกตการปฏิบัติงานของครูสามารถเห็นได้ชัดเจนว่าครูที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในตนสูง จะมีผลการปฏิบัติด้านต่างๆ อยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก ในขณะที่ครูที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในตนต่ำจะมีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางถึงดี นอกจากนี้ยังพบว่าครูที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในตนสูง จะสามารถ ยืนหยัดต่อต้านอุปสรรคของงานได้ดีกว่าครูที่มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพในตนต่ำอีกด้วย

5.8.7.9 ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและการตรวจสอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรมที่พัฒนาได้จากบทที่ 2 จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ขั้นตอนที่ 2 การปรับปรุงแก้ไข และจัดทำเอกสารประกอบโครงการ ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรมโดยประยุกต์ใช้แนวคิดของ Borg (1982) 3 ขั้นตอน คือ 1) การทดสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข 2) การทดสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข และ 3) การตรวจสอบเพื่อยืนยันและการปรับปรุงแก้ไข โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence index: IOC) ระหว่างกิจกรรม เนื้อหา ผลงานที่คาดหวัง ทรัพยากรที่ใช้ และอื่น ๆ ที่กำหนดกับวัตถุประสงค์ของแต่ละโครงการและของโปรแกรม โดยวิเคราะห์หาค่า IOC ที่มีค่าสูงกว่า 0.50 ขั้นตอนที่ 4 การสร้างเครื่องมือประเมินโปรแกรมในภาคสนาม ประกอบด้วยแบบประเมินผล 5 ประเภท ขั้นตอนที่ 5 ทดลองโปรแกรมในภาคสนาม (trial) เพื่อทดสอบคุณภาพและหาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขในโรงเรียนเป้าหมาย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experiment)

5.8.7.10 การประเมินผล 5 ประเภท คือ การประเมินปฏิกริยาของบุคลากรต่อโครงการ การประเมินการเรียนรู้ของบุคลากร การประเมินการสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงขององค์กร การประเมินการใช้ความรู้และทักษะใหม่ของผู้เข้าร่วมโครงการ การประเมินผลด้านนักเรียน

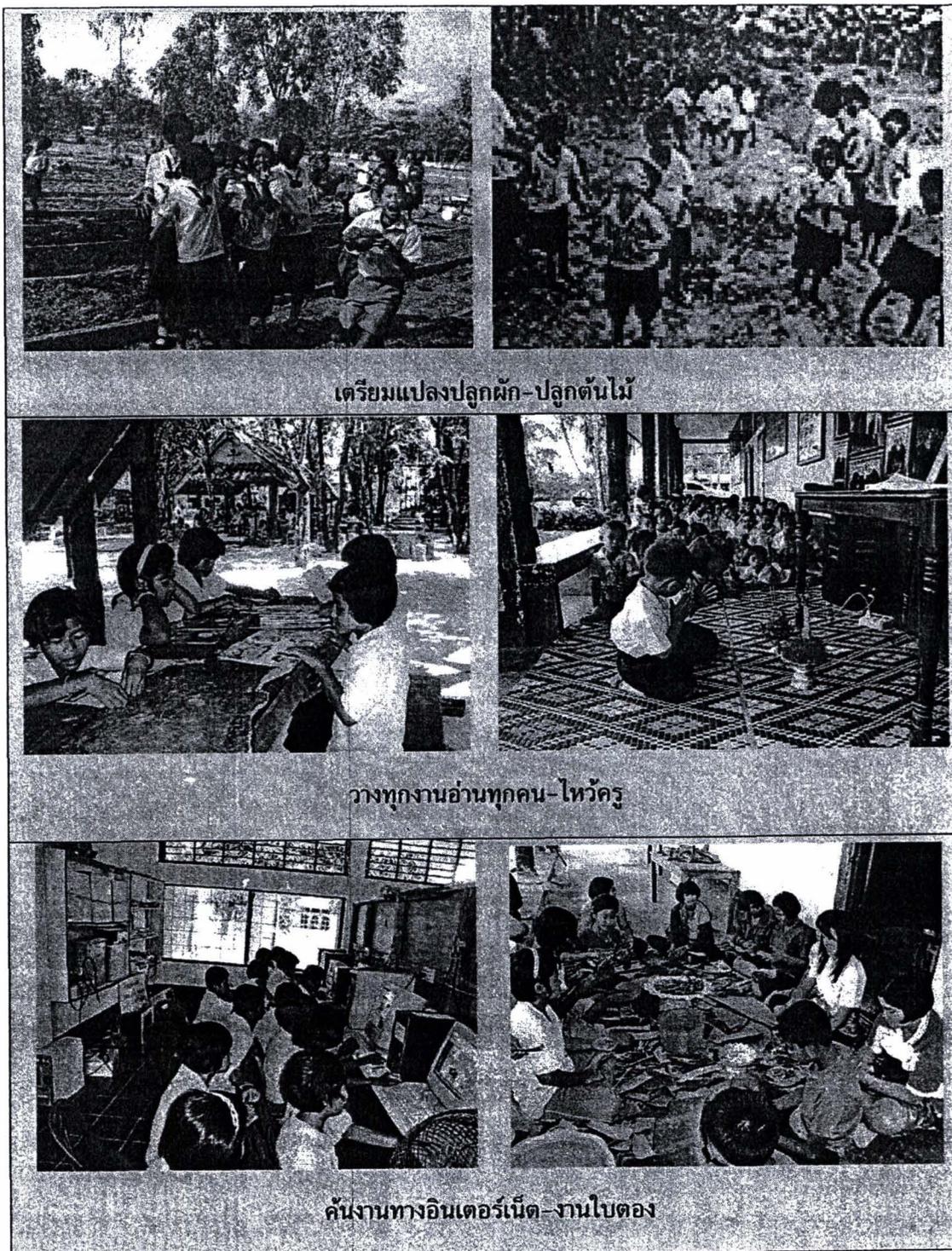
5.8.7.11 รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพ แนวคิด 8 รูปแบบ ประกอบด้วย แนวคิดของ Spark & Loucks-Horsley และของ Drago-Severson (Spark & Loucks-Horsley, 1989; Drago-Severson, 1994 อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2551) 5 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบการฝึกอบรม (training model) 2) รูปแบบการศึกษาเป็นกลุ่ม (study groups model) 3) รูปแบบการให้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการพัฒนาหรือการปรับปรุง (involvement in a development/improvement process model) 4) รูปแบบการเป็นที่เลี้ยง (mentoring model) และ 5) รูปแบบการพัฒนาตนเอง (individually guided activities model) แนวคิดรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพของสมชาติ กิจยรรยงและอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2550) 1 รูปแบบ คือ รูปแบบให้การศึกษาและส่งเสริมให้พัฒนาตนเอง (self-development) และแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการอบรมและพัฒนาครูจากต่างประเทศ (สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา, 2550) 2 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียน

เป็นฐาน (School Based Training) และ 2) รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (Reaearch-based)

5.8.7.12 การออกแบบโปรแกรมโดยจัดทำโครงการแบบตารางสมเหตุสมผล (Log Frame) โครงการแบบตารางสมเหตุสมผล เป็นโครงการที่แสดงถึงความสัมพันธ์และความสอดคล้องกัน อย่างมีเหตุผลของส่วนประกอบต่าง ๆ ของโครงการโดยได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดเรื่องความสัมพันธ์กันระหว่าง “แผน - แผนงาน - โครงการ” นั่นคือ ความเชื่อที่ว่าโครงการหนึ่ง ๆ จะไม่ปรากฏอยู่อย่างอิสระโดยไม่มีความสัมพันธ์กับโครงการอื่น ๆ หรือกับแผนงานหรือแผนที่อยู่เหนือขึ้นไป เพราะผลสำเร็จของโครงการหนึ่ง ๆ เมื่อรวมกันแล้วจะเป็นตัวก่อให้เกิดความสำเร็จให้กับแผนงานหรือแผนในระดับสูงขึ้นไปจากแนวคิดเรื่องระดับวัตถุประสงค์ 3 ระดับ คือ 1) วัตถุประสงค์ระดับสูงสุด (ultimate goal) เป็นวัตถุประสงค์ของแผนหรือแผนงาน 2) วัตถุประสงค์ระดับกลาง (intermediate goal) เป็นวัตถุประสงค์ของโครงการ และ 3) วัตถุประสงค์ใกล้ตัว (immediate goal) เป็นวัตถุประสงค์ระดับล่างของโครงการ โดยปกติเป็น “ผลงาน” ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามโครงการที่กำหนด มิใช่วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของโครงการ ในกรอบเหตุผลสัมพันธ์นั้น วัตถุประสงค์ระดับสูงสุดจะใช้คำว่า “goal” วัตถุประสงค์ระดับกลางใช้ “purpose” และวัตถุประสงค์ระดับใกล้ตัวใช้ “output” ซึ่งจากแนวคิดความสัมพันธ์ดังกล่าว ก่อให้เกิดกรอบเหตุผลสัมพันธ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นตารางเมตริกซ์แบบ 4 x 4 รวมเป็น 16 ช่อง ซึ่งผู้จัดทำโครงการจะนำเอาสาระสำคัญต่าง ๆ มาบรรจุลงในช่องทั้ง 16 ช่องนี้ แต่ก่อนจะบรรจุสาระสำคัญลงได้ ต้องทำการวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลของโครงสร้างหลัก 4 ช่องในคอลัมน์แรกของตาราง อันประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ของแผนหรือแผนงาน 2) วัตถุประสงค์ของโครงการ 3) ผลงานที่จะเกิดจากโครงการ และ 4) กิจกรรมและทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ

6. รูปภาพกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน

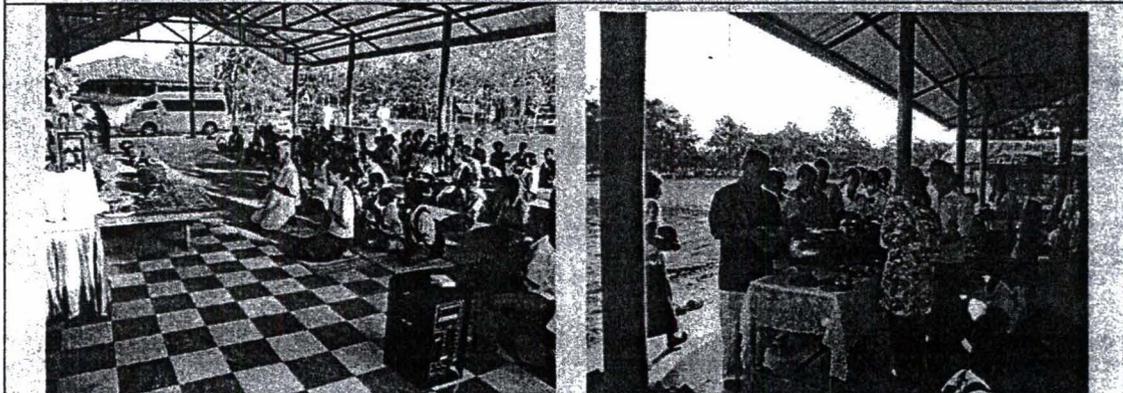
กิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนที่สะท้อนถึงผลลัพธ์ด้านนักเรียน ประกอบด้วย ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นักเรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อปรากฏการณ์การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็กแสดงดังภาพที่ 33

ภาพที่ 33 ภาพกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน

กิจกรรมลูกเสือ-ร่วมงานประเพณีวันสำคัญทางศาสนาที่วัด

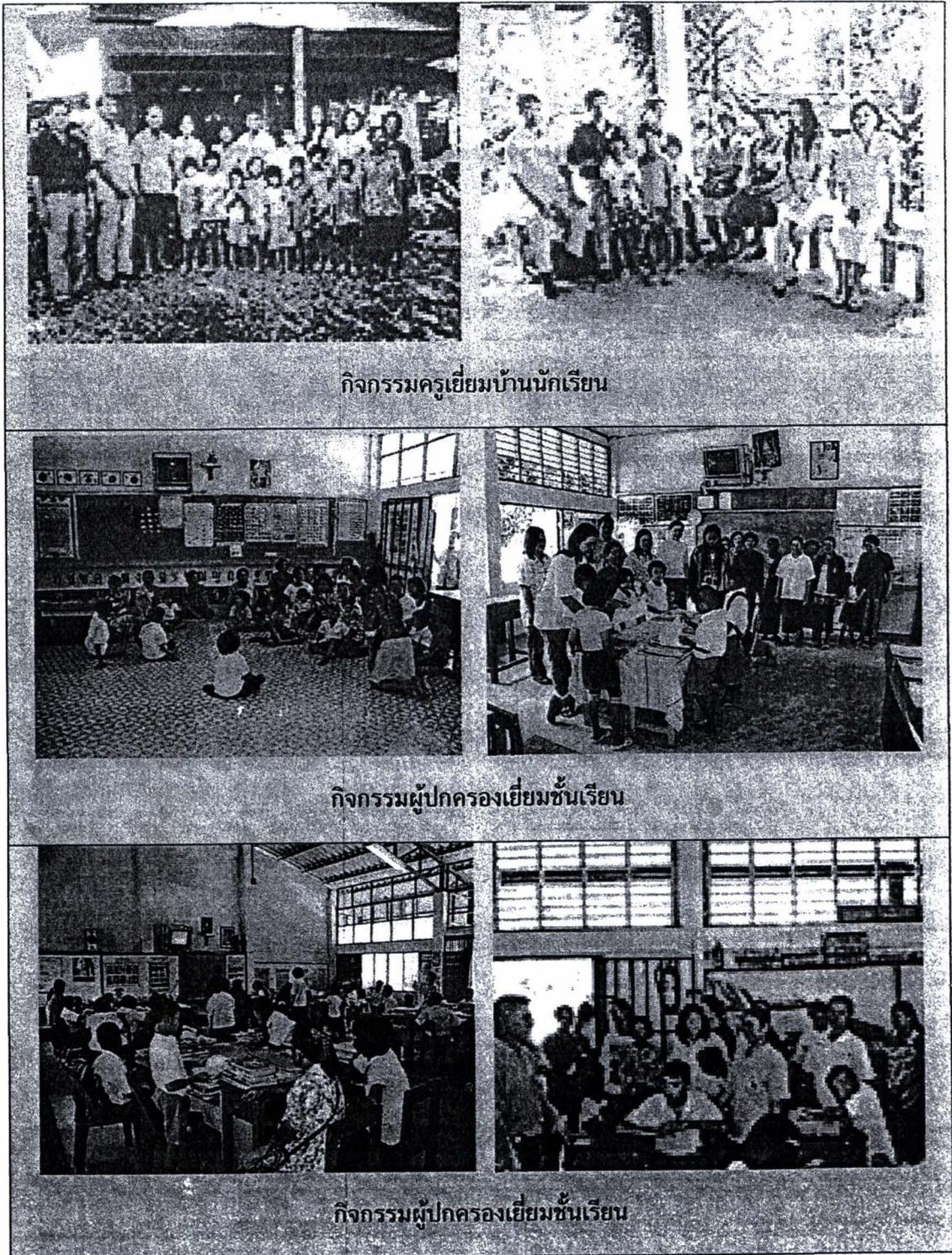

ครูนักเรียนและผู้ปกครองร่วมกันทำบุญตักบาตรที่โรงเรียน

ครูและผู้ปกครองนักเรียนนำนักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้

ภาพที่ 33 ภาพกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน (ต่อ)

ภาพที่ 33 ภาพกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน (ต่อ)

